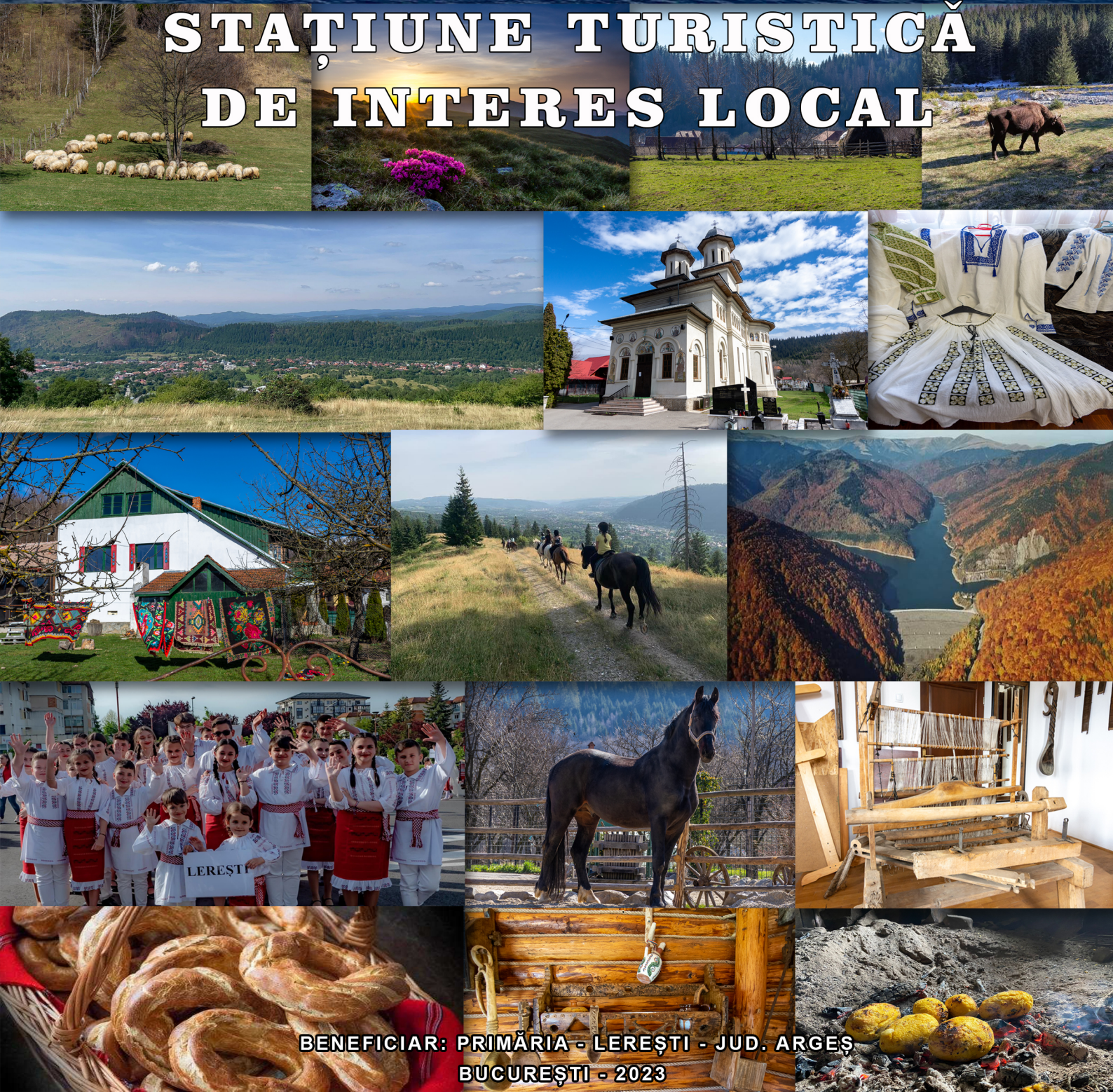

STUDIU DE FUNDAMENTARE

ATESTAREA COMUNEI LEREȘTI CA

STAȚIUNE TURISTICĂ DE INTERES LOCAL

BENEFICIAR: PRIMĂRIA - LEREȘTI - JUD. ARGEȘ
BUCUREȘTI - 2023

COORDONATOR STUDIU

Rodica Trifănescu

Colectiv de elaborare

Rodica Trifănescu – Cercetător Științific III

Nadina Creinicean – Cercetător Științific III

Cristi Frentz – Cercetător Științific I

Adrian Rădulescu – Cercetător Științific III

Alina Niculescu - Cercetător Științific III

Mihaela Barbu – Cercetător Științific III

DIRECTOR GENERAL,

Dr.Cristi Frentz

CUPRINS

I. STUDIU DE FUNDAMENTARE	
INTRODUCERE	3
CAPITOLUL I CONSIDERAȚII GENERALE	4
1.1. Poziție geografică, accesibilitate	4
1.2. Infrastructură generală	10
1.3. Cadrul natural	13
1.3.1. Relieful	13
1.3.2. Rețeaua hidrografică	20
1.3.3. Date climatice	23
1.3.4. Floră și faună	25
1.3.5. Natura protejată	30
1.4. Cadrul socio-economic al localității	33
1.4.1. Populația	33
1.4.2. Economia	37
1.5. Probleme de mediu și factori de risc natural	40
CAPITOLUL II ANALIZA POTENȚIALULUI TURISTIC	42
2.1. Potențialul turistic al localității	42
2.1.1. Resurse turistice naturale	42
2.1.2. Resurse turistice antropice	47
2.2. Factori naturali terapeutici - Bioclimatul zonei	71
2.3. Potențialul turistic din zonele limitrofe (maximum 30 km)	
CAPITOLUL III STADIUL ACTUAL DE VALORIFICARE	83
3.1. Formele de turism practicabile	83
3.2. Structuri de primire turistice	87
3.2.1. Structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare	87
3.2.2. Structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică	90
3.2.3. Structuri de primire turistice cu funcțiuni de agrement	92
3.3. Circulația turistică	102
CAPITOLUL IV PROPUNERI PRIVIND MODERNIZAREA ȘI DEZVOLTAREA TURISMULUI ÎN STAȚIUNEA TURISTICĂ	108
4.1. Premisele dezvoltării turismului	108
4.1.1. Context general	108
4.1.2. Premise specifice dezvoltării turismului în stațiunea Lerești	110
4.2. Plan operațional de dezvoltare a turismului în comuna Lerești	112
II. FIȘA STAȚIUNII – TURISTICE LEREȘTI	116
BIBLIOGRAFIE	137
ANEXE	138
HĂRȚI	161

INTRODUCERE

Studiul de fundamentare pentru atestarea comunei Lerești ca stațiune turistică de interes local s-a realizat în baza contractului nr. 1/16.02.2023 încheiat între Primăria comunei Lerești – în calitate de beneficiar și Institutul Național de Cercetare–Dezvoltare în Turism - în calitate de executant.

Scopul cercetării a fost acela de a demonstra faptul că teritoriul analizat dispune de o ofertă turistică complexă și diversificată care, pe fondul unei valorificări corespunzătoare, active și durabile, dublate de o promovare eficientă, va reuși să acționeze ca un catalizator în dezvoltarea turismului sustenabil din zonă și implicit a turismului la nivel județean și național.

Obiectul studiului îl constituie analiza cadrului natural și socio-economic al localității, evaluarea potențialului turistic de care dispune viitoarea stațiune și împrejurimile sale, evidențierea infrastructurii și a utilităților tehnico-edilitare care susțin activitatea de turism și prezentarea stadiului actual de valorificare a potențialului turistic, informații pe baza cărora se verifică modul în care sunt îndeplinite criteriile minime de atestare, în conformitate cu HG 852/2008. De asemenea, documentația conține recomandări privind dezvoltarea turismului, în scopul diversificării și îmbunătățirii ofertei în viitoarea stațiune turistică, în concordanță cu noul statut.

Conform cerințelor HG 852/2008, pentru atestarea unei localități ca stațiune turistică este necesar să fie îndeplinite un set de criterii obligatorii, la care se adaugă criteriile suplimentare și realizarea unui punctaj minim - în cazul stațiunilor de interes local minim 90 puncte. Analiza și evaluarea criteriilor obligatorii și suplimentare sunt prezentate pe larg în FIȘA STAȚIUNII TURISTICE, care punctează fiecare criteriu cuprins în Anexa nr. 4 / HG 852/2008 și modul de îndeplinire în cazul stațiunii Lerești.

Jumătate din teritoriul administrativ al localității Lerești, mai precis 82,60 %, este inclusă în Rețeaua Natura 2000, care conservă valori de patrimoniu natural, prin urmare, zonei îi sunt aplicabile normele legale privind zonele protejate, dezvoltarea ulterioară a stațiunii supunându-se reglementărilor privind regimul ariilor protejate, instituite ca atare pe baza documentațiilor de urbanism și necesar a fi avizate și aprobate conform legii.

Elaborarea studiului a avut la baza parcurgerea următoarelor etape: • de documentare căreia i s-au subordonat o serie de analize ale materialului bibliografic și bazelor de date statistice • de colectare a datelor din teren prin observații directe asupra orizontului local (elemente de potențial turistic și de infrastructură de profil) și prin colaborări cu reprezentanții autorităților locale, cu prestatorii de servicii turistice din localitate • de prelucrare a informațiilor și interpretare a datelor obținute în etapele anterioare, constând în inserarea rezultatelor propriei investigații și compararea cu cele provenite din sursele oficiale (INS și Ministerul Antreprenoriatului și Turismului), efectuarea ultimelor analize și elaborarea Fișei Stațiunii Turistice Lerești.

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE

1.1. Poziție geografică, accesibilitate

Comuna Lerești este situată în zona nordică a județului Argeș, la contactul dintre Depresiunea Câmpulung Muscel cu zona montană a Munților Iezer din Carpații Meridionali.

UAT Lerești se întinde pe o suprafață de 141,80 km², ceea ce reprezintă 2,07% din suprafața județului Argeș.

Localitățile componente ale comunei sunt: *Lerești* (localitatea de reședință), Voinești și Pojorâta.

Teritoriul administrativ al comunei Lerești se învecinează cu patru unități administrativ-teritoriale (UAT): ♦ la nord - est - comuna Rucăr; ♦ la est - comuna Valea Mare – Pravăț; ♦ la sud – municipiul Câmpulung Muscel ♦ la vest – comuna Albeștii de Muscel și Bughea de Sus. Granița de nord o formează culmea dantelată a Munților Iezer care domină prin altitudine și masivitate colinele subcarpatice – “muscelele” de la sud.

Comuna Lerești are o desfășurare longitudinală de la nord la sud, legând zona înaltă montană de cea subcarpatică, fiind străjuită la vest și la est de culmi prelungi cu aspect montan, care coboară din Munții Iezer: Pojorâta – 1.247 m., Strâmtu – 1.377 m., la vest, Clăbucet – 1.240 m., Lalu - 970 m. la est.

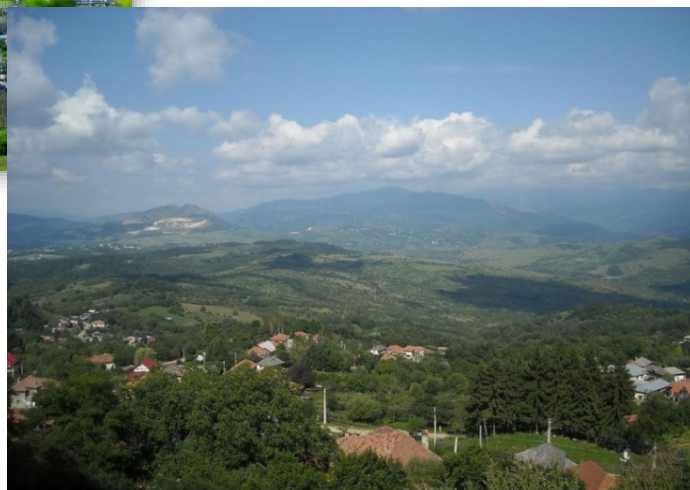

Depresiunea Câmpulung Muscel

Sursa: <https://www.romanianresorts.ro/campulung>

Dealul Mățău

Sursa: <https://www.cjarges.ro>

Teritoriul comunei Lerești a fost locuit din cele mai vechi timpuri. Situl arheologic - termele romane și castrul roman din satul Voinești - pe malul lui Cocoș - punctul "Măilătoaia", duce istoria comunei Lerești până în perioada daco - romană, mai exact în secolul al II-lea d.H. Acest edificiu roman a fost construit și locuit de militari ai Cohortei I Flavia Commagenorum, Legiunea Romană XI Claudia. Mărturiile arheologice din punctul "Măilătoaia", sunt în măsură să dovedească, încă o dată, continuitatea daco - romană în acest spațiu până în faza de încheiere a procesului formării limbii române și a poporului român.

Satele actualei comune Lerești, au următoarele atestări documentare: Voinești – 1528, Lerești – 1605.

Primul document care atestă numele de „Lerești” este actul emis de domnitorul Mircea cel Bătrân în anul 1414 prin care, „întărește” lui Ion, Burcea și Calian, satul Braniștea Urășei, ocina la Vadul Șercaei și „o stână în muntele Lerești”, scutite de dări și de slujbe. De la acest munte își trage și localitatea numele de Lerești. Istoria comunei începe să se reliefeze mai clar în secolul al XV-lea. În urma unor campanii de săpături arheologice, au fost scoase la lumină o biserică necunoscută, construită după anul 1470, 101 morminte datând din a doua jumătate a secolului al XV-lea și până în a doua jumătate a secolului al XVII-lea, ceramică, monede variate din argint. Printre acestea, s-a descoperit și o monedă românească emisă de voievodul Basarab al II-lea (1442-1443) "unicat în numismatica Țării Românești". Textul epitaf de pe o piatră funerară din anul 1656 demonstrează faptul că localitatea Lerești era la aceea vreme un sat plăieșesc destinat pazei frontierei cu Transilvania. În unele documente de la sfârșitul sec. al XVI-lea, se fac referiri la satul Voinești. Astfel, într-un hrisov de la 1582, dat de Mihnea Voievod, se face referire la moșia Voinesti. Acesta este

primul document scris descoperit până în prezent, care atestă existența așezării. Mai mult, Tribunalul județean Muscel printr-o sentință din anul 1834, recunoaște că moșia Lerești împreună cu 12 munți înconjurători a fost stăpânită din "vremuri imemorabile" de trei neamuri de seamă și anume: Lerești, Bănești și Stâlpeni. Primele așezări de români ardeleni din zonă s-au constituit probabil imediat după răscoala condusă de Horea, Cloșca și Crisan de la 1784 când, o mare parte din românii răsculați s-au expatriat din Transilvania de frica persecuțiilor, au trecut munții și au populat satele din nordul zonei Muscel, inclusiv Lereștiul. În anul 1890, localitatea Lerești era împărțită în două: Lereștii de Sus și Lereștii de Jos iar localitatea Voinești era alcătuită din două cătune, Răceni și Valea Foi.

Hartă - Prima atestare cartografică a Muscelului - sec. XVII

La sfârșitul secolului al XIX-lea, comuna făcea parte din plaiul Dâmbovița - zona Muscel și era formată din satele Lerești de Jos și Lereștii de Sus, având 1.285 de locuitori. În comună existau două mori, o piuă pe Râul Târgului, o biserică și o școală. La acea vreme, pe teritoriul actual al comunei mai funcționa, în același plai și comuna Voinești, cu cele două cătune, având 1.190 de locuitori, două biserici, o școală mixtă, o moară și o piuă. În 1950, comunele au fost transferate raionului Muscel din regiunea Argeș. În timp, comuna Voinești a fost comasată cu comuna Lerești. În 1968, comuna Lerești a fost cuprinsă în județul Argeș.

Este de necontestat faptul că, îndeletnicirea de bază a lereștenilor a fost, secole la rând, păstoritul. Din timpuri străvechi, ciobanii musceleni au practicat transhumanța, pe munții Lereștilor (ca și pe alți munți din Muscel) veneau ciobani mocani sau mărgineni cu oile din alte zone, cum erau cei din Săcele, Săliște, Rășinari, Poiana Sibiului, Tilisca (Sibiu), iar ciobanii lereșteni plecau cu oile la pășunat pe munții altor ținuturi sau în câmpie, pentru iernat.

Transhumanța s-a identificat secole la rând cu principala sursă de existență a locuitorilor comunei Lerești, contribuind astfel la circulația valorilor folclorice, obiceiurilor și tradițiilor strămoșești, la răspândirea elementelor de cultură și civilizație tradițională rurală.

Indicatorul sintetic care pune cel mai bine în evidență gradul de dezvoltare la nivel unitate administrativ – teritorială rurală este Indicele Dezvoltării Comunelor (IDC)¹, a cărui expresie matematică este compusă dintr-o serie de indicatori selectați pentru 4 domenii: infrastructura de locuire, resurse publice, capitalul economic individual-familial și capitalul uman condiționat de vârstă (*Anexa nr.1*).

*Comuna Lerești – panoramă
Sursa: INCDT*

---

¹ Dumitru Sandu, Dezvoltarea comunelor din România, 2009

Este important de precizat faptul că, UAT Lerești (conform "Studiului privind stabilirea potențialului socio-economic al zonelor rurale"² realizat în anul 2014), cu o valoare a indicelui compozit de 0,5502 se situează la nivel național pe locul 84 dintr-un total de 2.861 de comune, respectiv 4 în clasamentul comunelor din județul Argeș. Valorile indicatorilor agregați sunt prezentate în următorul tabel.

Criterii	Valoare indicator agregat
Potențial endogen	0,64
Caracteristici fizico - geografice	0,56
Activități economice	0,59
Echipare tehnico - edilitară	0,46
Capital uman	0,50

Indicatorii componenți ai criteriilor de analiză utilizați au fost:

Criteriu 1 – Potențial endogen: număr de locuitori; suprafața agricolă; număr animale exprimate în UVM; suprafața forestieră; patrimoniul cultural.

Criteriu 2 – Caracteristici fizico-geografice: altitudinea medie; densitatea fragmentării (ape curgătoare); suprafața situri de importanță comunitară; ponderea suprafeței forestiere în suprafața UAT.

Criteriu 3 – Capital uman: densitatea populației; ponderea persoanelor cu vârsta între 15-64 ani în total populație; ponderea populației cu studii medii (liceu + profesional) în total populație rezidentă de 10 ani și peste; număr medici la 1.000 de locuitori; număr cadre didactice la 100 de elevi; ponderea populației care utilizează internetul în total populație cu vârsta peste 6 ani.

Criteriu 4 – Activități economice: număr agenți economici (IMM, PFA și AF) la 1000 loc.; număr angajați în IMM, AF și PFA la 1000 loc.; număr unități de cazare; număr de sosiri în unități turistice; ponderea exploatațiilor cu dimensiuni de peste 5 ha. în total exploatații; ponderea populației ocupate în sectoarele secundar și terțiar în total populație ocupată.

Criteriu 5 – Echiparea tehnico – edilitar: ponderea locuințelor alimentate cu apă din rețeaua publică în total locuințe convenționale; ponderea locuințelor racordate la canalizare în total locuințe; ponderea locuințelor racordate la rețeaua de gaze în total locuințe convenționale; densitatea rețelei de drumuri publice.

² <http://www.madr.ro>

Accesibilitate

Accesul în localitatea Lerești:

➤ **rutier**, dinspre centre urbane reprezentative, prin intermediul unor drumuri de importanță națională sau județeană:

- **DN73 (E574):** Pitești – Câmpulung - Lerești;
- **DJ734** – Voinești (DN73/E574) – Voina

Distanța față de București, capitala țării, este de 177 km., pe ruta București – Pitești – Câmpulung – Lerești, iar distanța³ față de reședința de județ, municipiul Pitești este de 61 km.

Poziționarea față de alte centre urbane este: • Brașov - 89 km.; • Râmnicu Vâlcea - 93 km.; • Sibiu - 174 km. • Târgoviște - 69 km.; • Ploiești - 118 km..

➤ **feroviar**. Comuna Lerești nu dispune de gară proprie, cea mai apropiată gară fiind la o distanță de 8 km., în orașul Câmpulung, pe magistrala feroviară secundară 905 Golești – **Câmpulung** (8 km.).

De la stația de cale ferată⁴, legătura cu localitățile Lerești, Voinești și Pojorâta se face pe cale rutieră, existând curse auto cu program stabilit 7 zile /săptămână din Autogara Tabaci din Câmpulung. Din autogară pleacă linii de transport private asigurate de către S.C. Deborah Impex (15 curse regulate/zi până în satul Pojorâta).

➤ **aerian**: cele mai apropiate aeroporturi care pot deservi localitatea Lerești sunt Aeroportul Internațional Henri Coandă (Otopeni), situat la 148 km. distanță, Aeroportul Internațional Sibiu la 184 km. și Aeroport Internațional Brașov - Ghimbav la 87 km. distanță.

Aeroporturile operează curse interne și internaționale.

Drumuri principale care tranzitează județul Argeș:

DN65A – Roșiori de Vede – DN65(E574) în dreptul localității Podul Broșteni,
DN65 – Craiova – Slatina – Pitești,
DN67B – DN67 în dreptul localității Scoarța – Drăgășani – Pitești,
E81 – Constanța – București – Pitești – Sibiu – Cluj – Halmeu – Ucraina,
DN7 – București – Pitești – Deva – Nădlac,
DN73C – Râmnicu Vâlcea – Curtea de Argeș –Câmpulung (DN73),
DN7C (Transfăgărășan) – Pitești – Curtea de Argeș – DN1 în dreptul localității Cârța,
E574 – Craiova – Pitești – Câmpulung – **Voinești** - Brașov – Bacău,
DN73 – Brașov – Bran – **Voinești** – Câmpulung – Pitești,
DN73D – Fântâna (DN72A) – Argeșelu (DN73).

---

³ www.distante.ro

⁴ Programul județean de transport rutier de persoane prin servicii regulate pt. perioada ian.2014-iunie.2019 – Modificat prin HCl Nr. 144/21.08.2013, Consiliul Județean Argeș

Drumuri care tranzitează localitatea Lerești:

E574 – Craiova – Pitești – Câmpulung – **Voinești** - Brașov – Bacău,

DN73 – Brașov – Bran – **Voinești** – Câmpulung – Pitești,

DJ734 – **Voinești** (DN73/E574) – Voina,

DC18A – **Voinești** – Lerești,

DC18 – **Voinești** DN73 – DJ734,

DC18B – **Voinești** – Culmea Munților Iezer (Stâna Strâmtu).

1.2. Infrastructură generală

1.2.1 Infrastructura rutieră

Rețeaua locală de transport este alcătuită din drumuri de diferite categorii. Apartenența teritoriului administrative al comunei Lerești la domeniul montan face ca densitatea acestora să fie mai redusă și concentrată în partea de sud a UAT-ului.

Infrastructura rutieră a comunei este alcătuită din 56 de drumuri publice cu o lungime totală de 67,48 km, distribuită după cum urmează:

- *drumuri județene* – DJ 734 în lungime totală de 19,5 km..
- *drumuri comunale* - 55 drumuri în lungime de 47,98 km. din care 19,92 km. drumuri modernizate, 27,02 km. drumuri pietruite și 1,04 km drumuri de pământ.

La realizarea circulației turistice în zonă se pot adăuga și *drumurile forestiere*. Acestea sunt în număr de 13, cu o lungime totală de 33,5 km.

Structura rețelei rutiere existente la nivelul UAT Lerești asigură accesul în toate localitățile componente cât și legătura cu comunele învecinate.

1.2.2 Echiparea tehnico - edilitară^{5,6}

- **Alimentarea cu apă în sistem centralizat** – deservește aproximativ 98% din populația comunei Lerești.

Sistemul de alimentare cu apă al comunei este administrat de operatorul zonal S.C. EDILUL CGA S.A. care, asigură alimentarea cu apă a orașului Câmpulung Muscel și a comunelor limitrofe (Lerești, Schitu Golești, Valea Mare Pravăț, Bughea de Sus, Bughea de Jos).

Pe teritoriul UAT Lerești există următoarele surse de alimentare cu apă:

Surse subterane:

- Captarea Măgura – Lerești (sursă de rezervă), constituită din 7 foraje de mică adâncime. În prezent captarea este în conservare, forajele fiind neechipate cu pompe. Aducțiunea apei se realizează la rezervorul Grui printr-o conductă în lungime de 5 km. utilizată ca rețea de distribuție.

---

⁵Plan Urbanistic General al UAT Lerești, revizuire 2020

⁶Studiu privind infrastructura tehnico edilitară, 2018, date preluate de la Consiliul Local Lerești

- Captarea Lerești – Pojorâta, constituită din 4 foraje de mică adâncime. Unul din foraje asigură necesarul de apă pentru satul Pojorâta. Celelalte foraje sunt în conservare. Aducțiunea apei se realizează la rezervorul Măgura printr-o conductă în lungime de 3 km.

- Captarea Lerești – Măgura Nouă, constituită din 3 foraje, asigură necesarul de apă pentru satele Lerești și Voinești prin intermediul rețelei noi de distribuție. Aducțiunea apei se realizează la rezervorul Lerești printr-o conductă în lungime de 1,72 km.

Surse de suprafață:

- Captarea Voinești, asigură prelevarea apei brute din polderul Lerești.
- Captare polder Pojorâta, care este o captare de rezervă pentru situații de avarie la polderul Lerești.

Facilități de tratare a apei:

- Stația de tratare a apei Calea Pietroasă amplasată în partea de nord est a municipiului Câmpulung, formată din 2 fire paralele de tuburi cu lungimea de 4,2 km. pe fiecare fir.
- Stația de clorinare Pojorâta care asigură clorinarea apei în satul Pojorâta.
- Stația de clorinare Lerești - Măgura Nouă care asigură clorinarea apei în satele Lerești și Voinești.

Înmagazinarea apei se realizează în rezervoarele de la Pojorâta cu un volum de 50 mc (în conservare), alimentat gravitațional și în rezervorul Lerești cu un volum de 500 mc. din care este alimentată gravitațional la rețeaua de distribuție care deservește satele Lerești și Voinești.

Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile pe teritoriul UAT Lerești este de 29 km.

Calitatea apei potabile respectă standardele, fiind prelevate periodic probe (3 luni) pentru stabilirea calității apei atât la sursă cât și de pe rețeaua de distribuție.

Pensiunile din zona turistică Voina și colonia punctul Râușor beneficiază de surse de alimentare cu apă proprii cât și rezervoare proprii pentru înmagazinarea apei.

▪ **Canalizarea**

UAT Lerești dispune de sistem centralizat de canalizare în lungime totală de 27 km. ceea ce reprezintă un procent de acoperire de aproximativ 95%. În gospodăriile neracordate la conductă, apele uzate sunt colectate în fose septice vidanjabile sau în microstații de epurare.

Rețeaua de canalizare are funcționare în sistem gravitațional și prin pompare (9 stații de pompare) pentru trei zone Valea lui Pătru, Marinești și Țarină. Rețeaua se prezintă ca un sistem arborescent cu axul longitudinal pe strada principală a comunei cu ramuri adiacente pe străzile laterale. Toate se unesc în partea sudică a comunei, la stația de pompare centrală a apelor uzate de unde apele sunt refulate în canalizarea menajeră a municipiului Câmpulung. Canalizarea menajeră este executată din tuburi PVC, SN4, Dn 250 mm..

Se menționează faptul că, autoritățile locale din comuna Lerești au depus două proiecte de investiții unul în cadrul Planului de Redresare și Reziliență - „Extindere rețea de canalizare menajeră în comuna Lerești, județul Argeș” și, al doilea în cadrul Programului Național de Investiții „ANGHEL SALIGNY” – „Extindere apă potabilă și canalizare menajeră, sat Lerești – Pojorâta, comuna Lerești, județul Argeș”.

▪ **Alimentarea cu energie electrică**

Alimentarea cu energie electrică a localității se face din sistemul energetic național, prin intermediul celor 12 stații de transformare alimentate prin linii electrice aeriene de 20 kV.

Comuna Lerești beneficiază de iluminat public în proporție de 100%, toate localitățile componente fiind racordate la rețea. Rețeaua de alimentare are o lungime totală de 20,63 km. din care satul Voinești 7,61 km. iar Lerești – Pojorâta 13,02 km.

Rețeaua electrică de iluminat public este prezentă de-a lungul tuturor străzilor comunei și este realizată pe stâlpi comuni cu rețeaua electrică de distribuție publică, fiind alimentată prin intermediul posturilor de transformare existente.

UAT Lerești a încheiat contract de prestări servicii cu ROMTURINGIA SRL pentru activitățile de întreținere, reparații și înlocuire corpuri de iluminat existente și pentru modernizarea punctelor de aprindere.

Distribuitorul energiei electrice pe teritoriul comunei Lerești este CEZ VANZARE S.A.

▪ **Telecomunicații**

Comuna Lerești dispune de rețea de telefonie mobilă (furnizori Orange, Vodafone și Digi Mobil), Cablu TV și internet care deservește toate localitățile componente în proporție de 100%. Rețeaua de fibră optică este prezentă în toate localitățile componente.

Teritoriul administrativ al comunei are acoperire aproape integrală pentru telefonie mobilă mai puțin zona turistică Voina.

Serviciile de telefonie fixă sunt asigurate de S.C. Telekom S.A. Cablurile de telefonie fixă sunt montate pe stâlpii de distribuție a energiei electrice sau subteran.

Serviciile poștale sunt asigurate de singura agenție din localitatea Lerești.

▪ **Rețeaua de gaze naturale**

Pe teritoriul comunei Lerești sistemul de distribuție a gazelor naturale are un procent de acoperire de 95% - satele Lerești și Voinești. Rețeaua de distribuție este în lungime de cca. 30 km. În satul Pojorâta nu există sistem de distribuție a gazelor naturale.

▪ **Alimentarea cu energie termică**

În comună în zonele neracordate la sistemul de distribuție a gazelor naturale, încălzirea locuințelor cât și a obiectivelor socio- culturale se realizează cu sobe de teracotă sau centrale termice care utilizează combustibilul solid (material lemnos).

▪ Gestionare deșeuri

Consiliul local al comunei Lerești, împreună cu cel al municipiului Câmpulung și Consiliul județean Argeș sunt asociate în vederea derulării proiectului ISPA “Managementul integrat al deșeurilor solide în județul Argeș”.

În cadrul UAT Lerești salubritatea se realizează de către operatorul de salubritate S.C Financiar SRL, în baza unui contract de prestări servicii care prevede organizarea activității de colectare separată și transport separat în vederea depozitării deșeurilor solide de pe teritoriul comunei. În acest scop au fost amplasate pe teritoriul comunei 295 de containere pentru colectare selectivă și, au fost amenajate 31 de platforme pentru depozitarea temporară a deșeurilor.

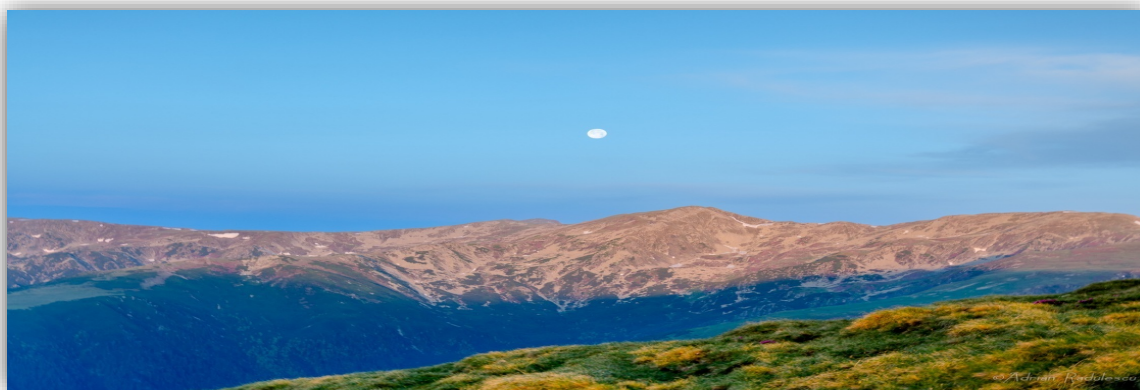
Deșeurile menajere solide se colectează de la gospodării săptămânal, cele din plastic de 2 ori pe lună, cele din sticlă și textile o dată la 3 luni. Sortarea și colectarea se realizează individual din gospodărie în gospodărie. Deșeurile sunt depozitate la stația de transfer Câmpulung și la Groapa menajeră de la Albota.

1.3.Cadrul natural

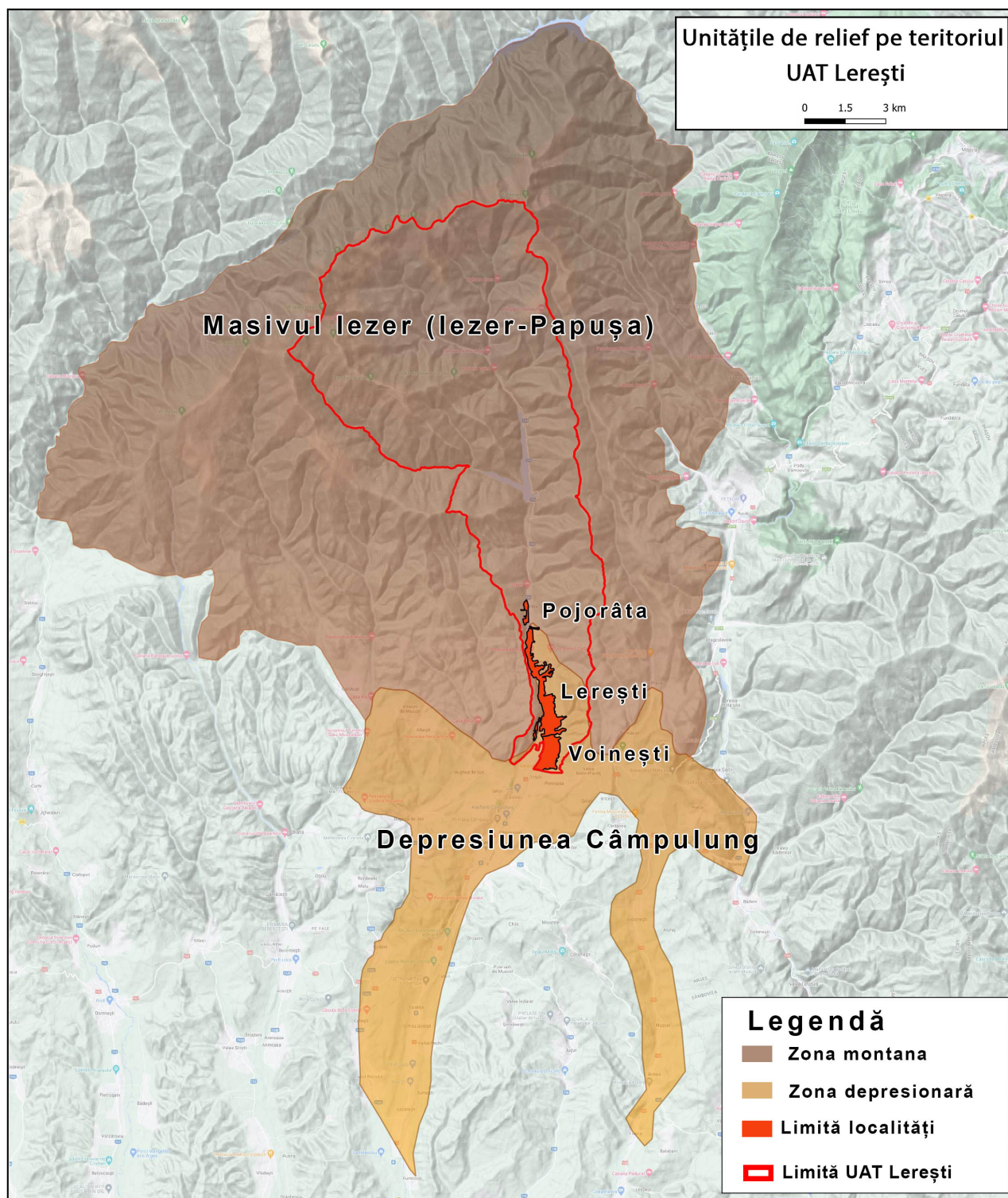
1.3.1.Relieful

Teritoriul comunei Lerești, în suprafață de 14.180 ha, din punct de vedere geografic este poziționat în nordul Depresiunii Câmpulung Muscel la interfața zonei subcarpatice cu zona montană înaltă a Carpaților Meridionali, respectiv grupa Munților Iezer. Comuna are o desfășurare longitudinală de la nord la sud, legând zona înaltă montană de cea subcarpatică, fiind străjuită la vest și la est de culmi prelungi cu aspect montan, care coboară din Munții Iezer.

Variatatea formelor de relief și gradul diferit de fragmentare se datorează alcătuirii geologice complexe, cât și evoluției îndelungate care a dus la individualizarea unităților din cadrul treptelor de relief.

*Munții Iezer – panoramă
Sursa: INCDT*

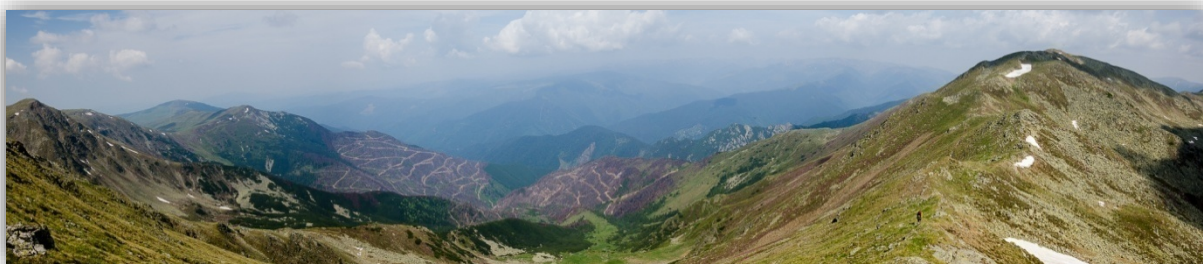

Date prelucrate INCDT

Munții lezer⁷

Culmea principală a Munților lezer, în lungime de peste 40 km, se curbează în jurul izvoarelor Râului Târgului, altitudinea ei medie de peste 2.200 m. fiind întreruptă nu numai de piscuri numeroase de peste 2.300-2.400 m., dar și de o curmătură adâncă și largă, numită "Spintecătura Păpușii" care, desparte cele două mari subunități ale masivului în lezeru Mare și Păpușa. Din creasta principală se desprind culmi masive, prelungi și domoale, uneori ramificate, dând aspectul unor măguri rotunjite spre vârf, asemeni unor contraforturi. Obârșiile văilor ce despart culmile montane ale Munților lezer sunt cantonate în căldări și uluce glaciare suspendate la peste 2.000 m. altitudine. Cel mai înalt punct este Vârful Roșu, situat în centrul masivului, având o altitudine de 2.469 m. Relieful culmilor datorează aspectul greoi rocilor cristaline metamorfice. Datorită așezării sale mult mai la sud față de linia Carpaților Meridionali, masivul răsplătește prin peisajele spectaculoase oferite asupra munților din jur.

*Munții lezer - panoramă
Sursa: INCDT*

O serie de subunități de relief care intră în alcătuirea masivului lezer mărginesc nordul, vestul și estul localității Lerești:

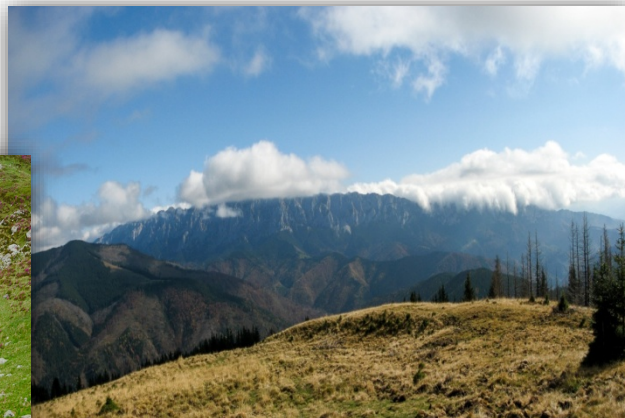
✓ **Culmea lezeru Mare**

Culmea lezeru Mare ocupă zona centrală a compartimentului și se dezvoltă pe direcția nord-sud, prezentându-se mai întâi ca o creastă stâncoasă, între Vârful Roșu și Capul Cățunului, după care se prelungeste, înaltă și bolovănoasă, până în vârful Cățunu (2.319 m). Din ea se desprind, către est, două picioare de munte: Picioarul lezeru Mare, care își are originea în vârful cu același nume și Picioarul Cățunului, cu originea în vârful Cățunu. Căldarea sudică, delimitată de aceste două picioare de munte, adăpostește **lacul glaciari lezer**, situat la altitudinea de 2.130 m. De cealaltă parte a masivului, se mai află 2 lacuri glaciare mai mici, lacurile Boarcăș, situate sub Vârful Roșu.

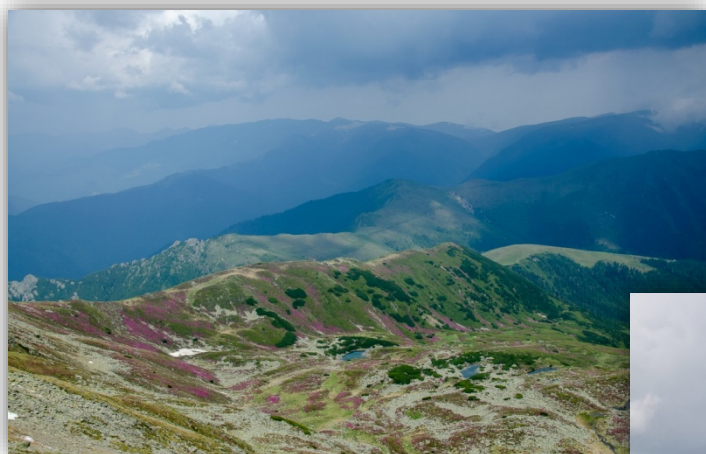
⁷ Date și informații preluate din "Munții lezer", Ion Ionescu Dunăreanu, Colecția "Munții noștri", Ed. Sport – Turism, București, 1984

*Lacul lezer, culmea lezerul Mare
Sursa: INCDT*

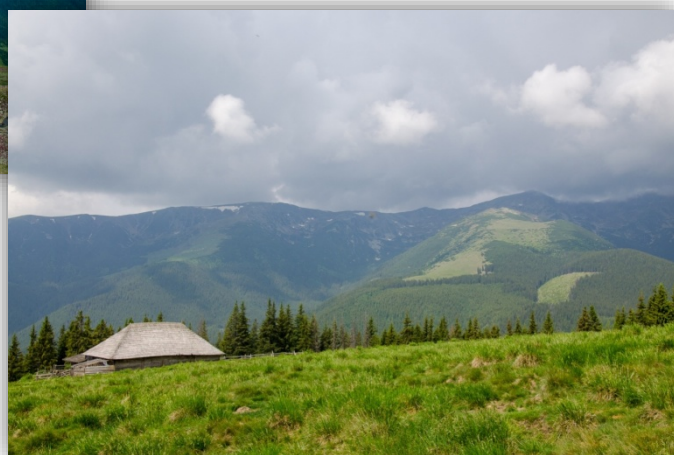
✓ **Culmea Văcarea**

Culmea Văcarea (2.068 m.) este orientată de la sud la est, delimitată de afluenții Râului Târgului: Bătrâna și Râușor, având câteva prelungiri ce se desprind spre sud - est: Huluba (1.830 m.), Baratu (1.546 m.), Văcarea (2.068 m.), la poalele căreia se află cabana Voina (950 m. altitudine), pe malul Râului Târgului.

Sursa: INCDT

Culmea lezerul Mare

✓ **Culmea lezeru Mic - Portăreasa**

Culmea lezeru Mic – Portăreasa își are originea în vârful lezeru Mic (2.409 m), al treilea ca înălțime din întregul masiv; ea se întinde spre sud și sud - est, delimitată de valea Râușorului, la est și nord-est, precum și de valea Brătiei, cu afluenții săi de obârșie, la sud-vest. Culmea lezeru Mic – Portăreasa, una din principalele subunități de relief din Munții lezer, se desfășoară începând din vârful Obârșia (2.314 m), prin munții: Danciu (2.143 m.), Cernatu (2.067 m.), Portăreasa (1.905 m.), Boldu (1.658 m.), Zănoaga (1.531 m.) și Lalu (1.247 m.), după care se prelungește mult către sud, prin culmea Pojorâta – Măgura, până la contactul cu Depresiunea Câmpulung.

✓ **Culmea Păpău - Șețu**

Culmea Păpău - Șețu se desfășoară, spre sud-vest, începând din vârful Obârșia (2.314 m.), prin munții: Groapele sau Cârligile (2.171 m.), Păpău (2.093 m.) și Șețu (1.720 m.), din care se desprind alte picioare de munte, fie către nord - vest, prin muntele Groapele, fie către sud, spre izvoarele Râușorului, Brătiei, prin munții mai mărunți: Jupâneasa, Duvalmu, Năpârteanu etc.

✓ **Culmea Bătrâna**

Culmea Bătrâna este elementul de relief cel mai impunător prin altitudine și volum, din compartimentul lezeru Mare, întinzându-se din Vârful Roșu (2.469 m.) spre est, până la Spintecătura Păpușii (2.220 m.). Bine delimitată către nord, printr-un abrupt care cade pe circa 100 m. diferență de nivel, până la vârful apelor de pe cursul superior al Dâmboviței, puternic fragmentată de izvoarele de obârșie ale văilor Boarcășu și Colții lui Andrei (Mari și Mici), culmea Bătrâna reprezintă un versant sudic și sud - estic cu totul diferit, cu masive picioare de munte despărțite de izvoarele de obârșie ale văii Bătrâna și denumite: lezeru Mare, Piscanu, Plaiul lui Pătru, Frăcea și Tambura.

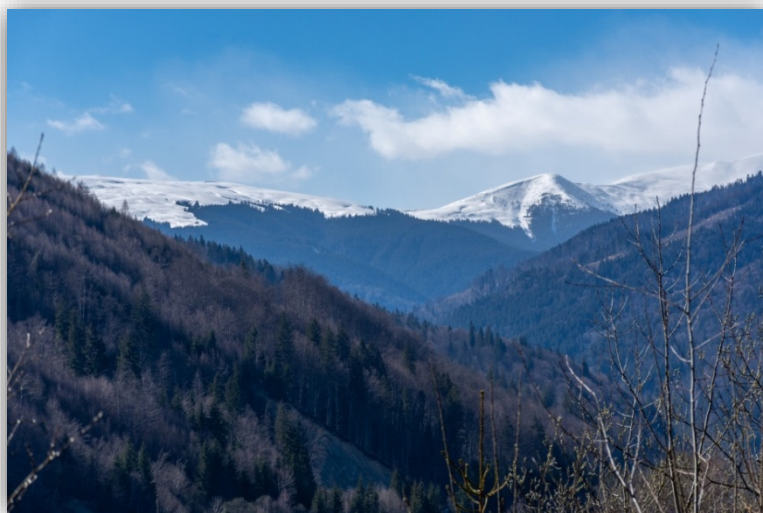
Pe unele din aceste - lezeru Mare, Plaiul lui Pătru, trec importante trasee turistice și mari drumuri pastorale de transumanță.

Versantul nordic al culmii Bătrâna este mult mai interesant și mai atractiv decât cel sudic, amatorii de peisaje montane inedite putând identifica un relief glaciatic bine dezvoltat la obârșia numeroaselor pâraie de munte Boarcășu și Colții lui Andrei, separate prin tot atâtea "grebene" sau muchii stâncoase și puternic înclinate.

✓ **Culmea Păpușa**

Păpușa este compartimentul de răsărit al Munților lezer care apare ca un imens trunchi de con a cărui bază s-ar identifica cu cursul superior al râului Dâmbovița și al cărui vârf atinge altitudinea de 2.391 m.

Culmea Păpușa
Sursa: INCDT

Această culme, vizibilă ca atare dinspre toate punctele cardinale, este puternic fragmentată de către afluenții Dâmboviței într-o serie de picioare de munte, unele atingând lungimi de 15-20 km și prelungindu-se în coborâre lentă până în hotarul unor așezări ca: Lerești, Voinești, Valea Mare, Nămăești, Rucăr, Dragoslavele. De-a lungul acestor picioare de munte există străvechi drumuri de transhumantă pastorală, devenite ulterior trasee turistice deosebit de accesibile.

Referitor la topicul "Păpușa", muntele se numea în vechime "Cuca" (de unde și Valea Cuca, de la poalele piscului principal), denumire a cărei explicație semantică ar putea fi pusă în legătură cu asemănarea acestui pisc cu un trunchi de con - "cucă".

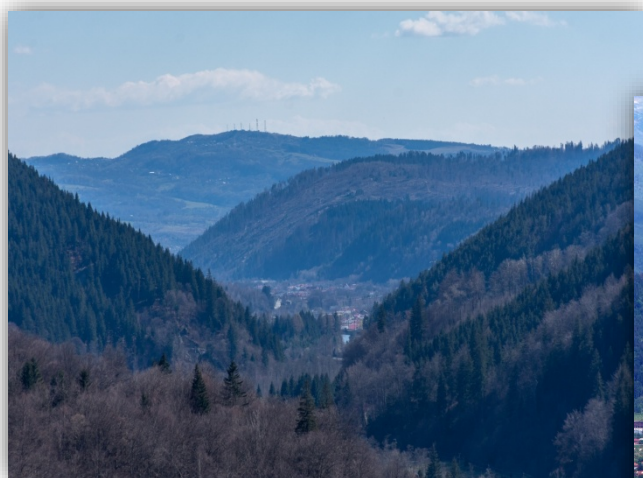
Al doilea sector de relief întâlnit pe teritoriul comunei Lerești este dat de **Muscelele Argeșului**. Dealurile sunt alungite și fragmentate având altitudini de 600 – 900 m.. Contactul dintre munți și depresiunea submontană Câmpulung se face printr-un abrupt de câțiva metrii cu aspect de crustă în proces de eroziune. Analiza detaliată a reliefului a dus la următoarele caracteristici generale:

- Altitudinile cele mai mari sunt legate de contactul dintre munte și zonele învecinate, precum și de măgurile cristaline cu altitudini mai mari de 900 m. în vatra comunei și vârfurile înalte ale culmilor muntoase din nord – vest (2.400 m.)
- Altitudinile cele mai mici se regăsesc la nivelul vetrei depresionare și în lunca Râului Târgului care traversează comuna de la nord la sud ajungând la 580 – 620 m. altitudine.

Depresiunea Câmpulung Muscel

Depresiunea Câmpulung este situată în partea de est a Subcarpaților Getici, la poalele Munților Iezer, pe Râul Târgului. Mărginită la sud de măgura Mățău (1.017 m.), are un aspect tipic de depresiune submontană alungită de la est la vest, paralel cu Munții Făgăraș. Este una dintre cele mai bine individualizate depresiuni din țară, de origine tectono-erozivă prezentând în partea de sud dealuri înalte subcarpatice acoperite cu pășuni, fânețe și pomi fructiferi numite pe alocuri „

muscele”. Muscelele sunt dealuri de natura structurală, cu culmi prelungi care coboară paralel cu stratificația slab ondulată sau ușor aplecată spre sud. Acestea se dispun în șiruri sau masive pe două direcții principale: cele cu direcția est-vest, apar sub forma unor culmi anticlinale fragmentate de ape. Versanții văilor care străbat depresiunea sunt afectați de ploile torențiale, de alunecări de teren și de surpări. Depresiunea prezintă cea mai mare altitudine în vârful Mateiaș - 1.243 m.

Depresiunea Câmpulung Muscel
Sursa: INCDT; <https://iezerventure.ro>

Elemente de geologie

În constituția geologică a Munților Iezer rocile cristaline sunt predominante ceea ce are ca rezultat un relief greoi, pe alocuri cu înfățișare de „dom” (culmea Păpușa) sau abrupturi cu evidente urme de glaciație cuaternară. Calcarele, de vârstă jurasic-cretacică, apar doar în aria sud - estică a Munților Iezer, la contactul cu extremitatea sudică a Pietrei Craiului cu Leaota, ca și în zona Dragoslavele – Valea Mare.

În zonele periferice sudice, puțin extinse ale Munților Iezer, mai pot fi întâlnite și alte formațiuni geologice de origine sedimentară, precum: conglomeratele de lângă Căndești și Nămăiești sau calcarele fosilifere de la Albești, rezervație naturală ocrotită.

Glaciația cuaternară și-a lăsat amprenta în zonele de altitudine din Munții Iezer, ca și în restul carpaților Meridionali. Urmele unor fenomene glaciare evidente pot fi identificate în căldările (circurile glaciare) de la originea firelor de vale care alcătuiesc obârșia văii Groapelor, de pe versantul nord-vestic al masivului (compartimentul Iezeru Mare), materializate în căldările Curmăturii, Jgheburoasei, Groapelor sau Roșului, dar mai ales pe versantul nordic al culmii Bătrâna, în numeroasele căldări ale Boarcășului și Colților lui Andrei. Urme mai puțin evidente ale glaciației cuaternare pot fi identificate în jurul vârfului Păpușa (2.391 m.), la obârșia văilor Dracsin, Cascoe, Barbu, precum și spre sud - vest, în jurul vârfului Iezeru Mic (2.409 m.), la obârșia Râușorului unde se identifică cele trei căldări de la originea pâraului Iezeru Mic.

Urme glaciare evidente se întâlnesc pe versantul sudic al vârfului Iezeru Mare (2.462 m.) și anume la originea pâraielor Cățunu, Iezeru și Iezeru Mare, unde se desfășoară căldări glaciare vaste,

pline de câmpuri de grohotiș, precum și clasicul uluc în formă de "U", de pe cursul pâ râului lezer, sub treapta unde se adăpostește lacul glaci ar lezer, la 2.130 m. altitudine.

Tot din categoria fenomenelor de modelare a microreliefului, în zonele înalte ale Munților lezer, fac parte două categorii de forme și anume: scochinele, mici depresiuni alungite, situate pe culmile întinse, înalte și aproape plane din zona centrală a masivului, născute prin tasarea rocilor dezagregate local și supuse unor mari cantități de zăpadă și marghilele, mușuroaie mari înierbate, care se întâlnesc pretutindeni în zonele înalte ale masivului (de unde și topicul: muntele Mușuroaiele), fără să fie însă un fenomen specific acestui masiv.

Cele mai vechi roci și anume șisturile cristaline apar și în Depresiunea Câmpulung Muscel peste care se suprapune teritoriul comunei Lerești. Ele aparțin cristalinelui de Făgăraș și lezer și au luat naștere din roci sedimentare și roci eruptive care în orogeneza hercinică au fost supuse la presiuni și temperaturi ridicate și transformate astfel în roci cristaline cu aspect șistos.

1.3.2. Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică de suprafață, complexă, este reprezentată prin râuri cu debit permanent, lacuri alpine glaciare și lacuri antropice.

Principalul **curs de apă permanent** de pe teritoriul comunei Lerești este Râul Târgului, care străbate localitate de la nord la sud pe o lungime de 18 km. (37%), fiind unul dintre principalii afluenți ai Râului Doamnei. Izvorăște de sub Vf. Păpușa (2.050 m.). Are o lungime de 69,7 km. de la izvor (Vf. Păpușa - 2.391 m.) până la confluență. Apele lui străbat cele mai înalte vârfuri ale culmilor Pojorâta, Strâmbtu, Dobriașu, Lalu, Calu. În aval de comuna Lerești, Râul Târgului își adună principalii afluenți, cu direcție de scurgere nord - sud care-i sporesc considerabil debitul în decursul anului: Argeșelul, Bratia, Bughea. În amonte de satul Pojorâta, Râul Târgului primește ca afluenți Cuca, Frăcea, Bătrâna precum și Râușorul pe care se află lacul și barajul de acumulare Râușor. Cele două ramuri, Bătrâna în vest și Cuca în est, formează Valea Râului Târgului, în punctul de confluență numit „Între văi”, la 935 m. altitudine. Râul Târgului - râu milenar, a avut un rol hotărâtor în închegarea legăturilor dintre locuitorii comunei și ariile învecinate, contribuind la polarizarea unei vieți active în acest spațiu, determinând înșiruri de case din care s-au dezvoltat ulterior sate,

Râul Târgului
Sursa: INCDT

structura de organizare a comunei fiind impusă până în ziua de azi de prezența acestui curs de apă. În general, râurile care străbat aria comunei Lerești și versanții săi mărginași au caracter transversal față de structura generală a culmilor, fiind în concordanță cu panta topografică. Alimentarea cursului principal se face preponderent din precipitații, circa 65-68% și din torenți alpini, precum: Izvorul Calului, Izvorul Mușuroaielor, Izvorul Rusca și Izvorul Dobriașului.

Formarea bazinului hidrografic al Râului Târgului se datorează topirii ghețarilor pe culmile înalte ale Făgărașului și lezerului. Apele repezi au erodat stâncile, săpând în timp mai multe albii care s-au adâncit mult în relief. Diferența mare de altitudine dintre punctul de izvorâre și cel de confluență cu Râul Doamnei face ca debitul să oscileze de la valori mari în

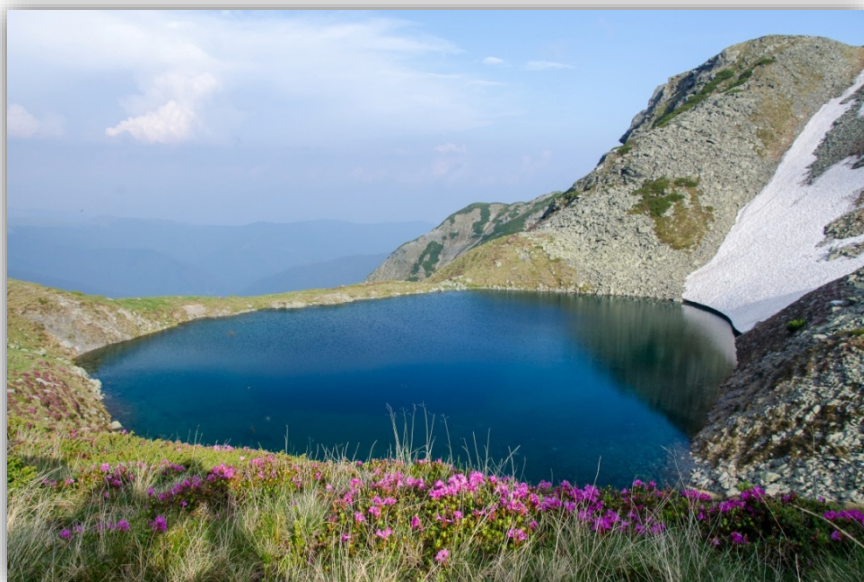
domeniul înalt, cu albii înguste la valori medii în zonele cu albie largă. Apele care izvorăsc din zona alpină sunt limpezi, cu salinitate medie, dovedind că râul s-a format pe cale naturală, prin eroziune pe versant abrupt, creând concomitent și eroziuni laterale care acționează asupra malului drept. Apar astfel ruperi și eroziuni care determină meandre și turbionări.

Acest tip de râu se caracterizează prin ape cu debit mic iarna și cu debite mari primăvara și toamna, urmate uneori de apariția viiturilor.

Un loc deosebit în caracterizarea hidrologică a UAT Lerești îl constituie **lacurile naturale glaciare**. Acestea își datorează geneza condițiilor optime ale acumulării și transformării zăpezilor în ghețari, la altitudini de peste 1.700 m. cu mii de ani în urmă.

Cel mai important lac glaciardin Munții Iezer, aflat pe teritoriul comunei Lerești este lacul Iezer situat la altitudinea de 2.130 m., în cuprinsul căldării glaciare a Iezerului, sub vârful Iezeru

Mare (2.462 m). Denumirea sa vine din limba slavonă – “Jezeru” și semnifică lac adânc sau lac de munte. Lacul are o suprafață de circa 5.000 m² și o adâncime maximă de 4-5 m, izvoare proprii, precum și un emisar - Izvorul Iezerului, care străbate valea glaciardă tipică a Iezerului.

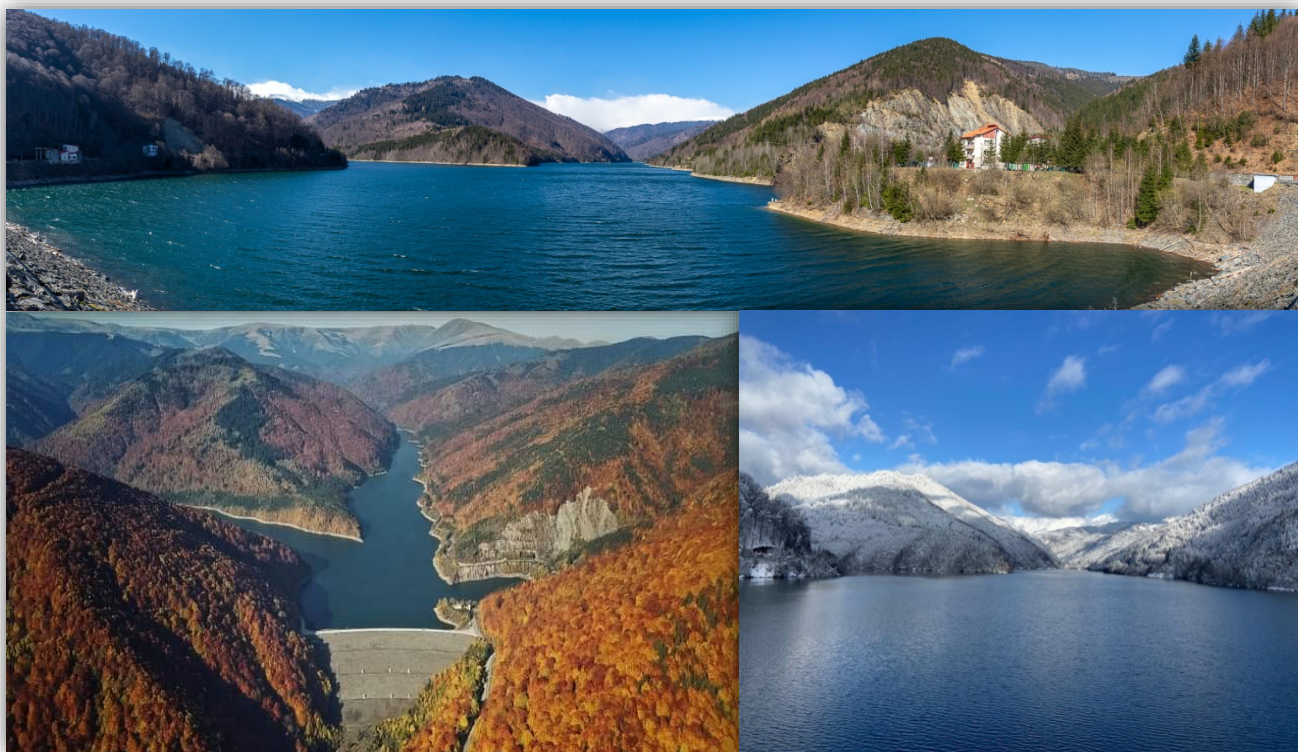

Lacul Iezer
Sursa: INCDT

Se mai poate adăuga la zestrea de lacuri naturale de pe teritoriul UAT Lerești, două mici lacuri alpine din căldările înalte ale Boarcășului, pe versantul nordic al culmii Iezeru Mare, la 2.150 m. altitudine sub Vârful Roșu, precum și prezența temporară a unor mici lacuri de coamă, de origine pluvio-nivală, printre care lacul Țefeleica (1.620 m) din Șaua Țefeleica sau cele două lacuri mici ca dimensiune din Șaua Portăreasa, la 1.830 m altitudine.

Lacuri antropice

Lacul de acumulare Râușor este amplasat în aval de confluența pârâului Râușor cu Râul Târgului, pe locul care în trecut se numea "Mușuroaiele", la 1.710 m altitudine. Construcția barajului, a fost realizată din anrocamente cu nucleu din argilă înclinat spre amonte. Barajul a fost finalizat în anul 1987. Stăvilarul este situat la 7,5 km. distanță de Lerești și 14 km. de municipiul Câmpulung. Barajul este unul dintre cele mai mari din țară, având o înălțime de 120 de m. și o lungime a coronamentului de 380 de metri. Prin ridicarea lui s-a creat lacul de acumulare Râușor, care are o suprafață de 190 de hectare și un volum de apă de 60 de milioane de metri cubi. Lacul de acumulare are o lungime de 4,5 km pe Râul Târgului și 2,8 kilometri pe Râușorul Lereștiului. Suprafața bazinului colector este de 150 de km². Apele lacului acționează turbinele a două importante hidrocentrale, cea de la Lerești Pod (19 MW putere instalată) și Voinești (5,2 MW putere instalată).

*Barajul Râușor
Sursa: INCDT*

1.3.3. Date climatice

Disponerea pe direcția predominantă nord - sud a culoarului depresionar și a culmilor montane, poziția intramontană relativ izolată, adăpostul dat de Masivul Iezer-Păpușa cu orientarea vest-est, creează premisele unor condiții climatice și topoclimatice aparte. Relieful ariilor depresionare și de văi, dispus în altitudine pe mai bine de 800 – 1.000 m., impune o repartitie altitudinală accentuată a valorilor temperaturii și precipitațiilor, de la culoarului longitudinal spre culmile cele mai înalte.

Teritoriul studiat se încadrează în următoarele sectoare climatice:

- Zona înaltă (peste 1.700 m. altitudine) cu regim foarte abundent de precipitații de multe ori cu caracter torențial, temperaturi scăzute, veri scurte, vânturi puternice predominant din direcția N-V, cu ceață abundentă și frecventă,
- Zona munților mijlocii (800 – 1.700 m. altitudine), cu o amplitudine a temperaturii medii anuale între 19°C și 22°C, cu temperaturi medii anuale mai mari de 0°C, durata de strălucire a soarelui mai mică de 1.700 ore/an, cu ploi intermitente de lungă durată. În zonele cu climat adăpostit, în partea inferioară a versanților abrupti se dezvoltă efectul de foehn.

Peisaj de iarnă – Masivul Iezer - Păpușa

Sursa: <https://www.hoinarind-prin-romania.fotoiustin.ro>

Temperatura aerului înregistrează diferențe evidente în interiorul culoarului depresionar, în funcție de altitudinea și gradul de izolare al acestuia. Astfel, temperatura medie variază între 8,2°C la Voinești și 7,4°C la Lerești (la 768 m. altitudine)

În cursul anului, mediile lunare de temperatură devin negative începând cu luna noiembrie și până în martie, luna cea mai rece, ianuarie, caracterizându-se prin medii ce variază de la -3°C în sud, până la -5,6°C în nord, la peste 1.000 m. altitudine.

În luna iulie, temperatura crește până la 21°C - 22°C în medie, rareori depășind 30°C.

În condițiile predominanței calmului atmosferic, datorită caracterului închis al culoarului depresionar, apar frecvente inversiuni de temperatură, masele de aer rece cantonându-se în zonele joase, ducând la scăderea temperaturii și la apariția ceții, înghețuri timpurii sau târzii. Verile sunt relativ calde, primăverile întârziate și reci cu excepția sectorului central și sudic, iar toamnele lungi și călduroase.

La stația meteorologică Lerești-Pod, la 748 m. altitudine, numărul zilelor de iarnă cu temperatura de 0°C este de 41 pe an, în restul comunei, numărul acestora fiind sub 40.

Radiația solară crește de la 109,3 kcal/cm în sud la 111,8 kcal/cm la Pojorâta și 113,2 kcal/cm la cabana Voina. Ponderea mare o dețin suprafețele însorite, circa 49% din suprafața comunei.

Primul îngheț apare spre sfârșitul lunii octombrie la peste 1.000 m. altitudine, iar ultimul se înregistrează în luna februarie (la altitudini mari) și la sfârșitul lunii martie în depresiunile intramontane și intracolinare. Înghețurile târzii apar în luna aprilie și în prima jumătate a lunii mai iar cele timpurii se înregistrează frecvent în perioada octombrie – noiembrie. În zonele împădurite primul îngheț apare la sfârșitul lunii noiembrie, mai devreme la altitudini mari (peste 1.500 m. altitudine) și mai târziu în pădurile de rășinoase decât cele de fag iar ultimul îngheț se înregistrează în luna februarie și la sfârșitul lunii martie (în depresiuni) în pădurile de fag, acesta producându-se mai devreme decât în pădurile de rășinoase.

Nebulozitatea medie anuală crește odată cu altitudinea, iar numărul zilelor cu cer senin scade odată cu altitudinea.

Umiditatea relativă a aerului are valori peste 60% în tot cursul anului și la toate nivelurile altitudinale, prezentând valori de peste 70% la 600m. altitudine, 80% la 1.100 m. și cca. 82% la peste 1.800 m. altitudine.

Precipitațiile atmosferice înregistrează valori diferite, importante în determinarea acestora fiind altitudinea, gradul de adăpostire, poziția culmilor montane, convecția termică din orele amiezii. Precipitațiile medii anuale se situează la nivelul de 1.100 mm. în zona montană și 861 mm. în zona de dealuri înalte. În sezonul cald (aprilie – septembrie), precipitațiile sunt abundente (peste 60% din totalul anual) și cresc cu altitudinea respective 442 mm. – 632 mm. Valorile totale anuale ale precipitațiilor, la toate nivelurile altitudinale prezintă un maxim în luna iulie (141,8 mm.), minimul înregistrându-se în luna februarie (42,7 mm.)

Primele ninsori de toamnă se produc către sfârșitul lunii septembrie la altitudini peste 1.700 m. în timp ce, în zona premontană prima ninsoare cade către sfârșitul lunii noiembrie. Ultimele ninsori de la sfârșitul sezonului rece se înregistrează spre sfârșitul lunii martie în zonele

joase și până la sfârșitul lunii aprilie la altitudini înalte. Numărul de zile cu ninsoare este, în medie de 40 zile (650 m. altitudine) și de 120 zile (la peste 1.800 m altitudine).

Durata stratului de zăpadă este de cca. 70 – 170 zile/an. Acumulările de zăpadă în zonele înalte favorizează producerea avalanșelor cu efecte dezastruoase.

Regimul eolian. Se caracterizează printr-o circulație intensă a aerului în zonele înalte (peste 1.500 m. altitudine), aria depresionară a Câmpulungului aflându-se cu precădere sub influența ciclonului mediteranean și a anticiclonului azoic, care imprimă o direcție de deplasare a maselor de aer în tot timpul anului între vest și est, în funcție de relieful local. În zonă, predominante sunt “Crivățul” care bate din direcția N-E către S-V, “Vântu Mare” care bate din direcția N-V către S-E și “Austrul” care bate din vest. Pe versanții muntoși sudici, vântul se dezvoltă “în cascadă” în porțiuni mai joase și mai adăpostite ducând la efectul de foehn care provoacă doborâturi în arboret.

Caracteristic comunei Lerești este “Crivățul”, care generează geruri uscate. Vânturile dinspre vest au o pondere de 11,7% din an, cele din est de 14,9% din an, calmul înregistrându-se în 19,3% din perioada anului și favorizând sedimentarea vântului și a aerului rece în lungul culoarului depresionar, provocând inversiuni de temperatură însoțite de ceață.

Analizând influența climatică în nordul comunei Lerești, observăm că predomină vânturile dinspre nord-est (15,6%) și nord (29,5%), cu o frecvență redusă a calmului atmosferic (sub 10%), ceea ce face ca inversiunile de temperatură să fie foarte rare.

1.3.4. Flora și fauna

Flora și fauna respectă zonalitatea geografică impusă de latitudine. Vegetația se structurează în cinci etaje în funcție de altitudine: etajul pădurilor de foioase între 700 – 1.200 m., etajul pădurilor de molid la altitudini între 1.000 – 1.750 m., zona pajiștilor și de trecere la jneapăn, etajul jneapănului la peste 2.200 m. altitudine și etajul stâncăriilor din preajma vârfurilor și culmilor între 2.200 și 2.300 m.. Între aceste zone se pot întâlni etaje de tranziție, unde se întrepătrund exemplarele caracteristice etajelor învecinate.

Conform Hărții de vegetație a României (1968), vegetația teritoriului studiat cuprinde cinci unități floristice:

❖ Zona pădurilor de foioase

a) Pădurile mixte 700 – 1.200 m. sunt compuse în principal de fag (*Fagus silvatica*) și carpen (*Carpinus betulus*); se întâlnesc însă și multe exemplare de mesteacăn (*Betula verrucosa*), alun (*Corylus avellana*), mojdrean (*Fraxinus ornus*), deseori grupate compact.

b) Făgetul 800 - 1.250 m. se amestecă la limita inferioară cu speciile de mai sus și în special cu cărpinetul. La peste 1.100 m. altitudine începe să se unească cu molidișul. Cele mai “înalte” făgete sunt pe versanții nordici la 1.200 m altitudine.

Sursa: INCDT

❖ Zona pădurilor de molizi

Molidul (*Picea excelsa*) apare foarte rar în zone compacte sub 1.000 m.

❖ Zona pajiștilor și de trecere la jneapăn

În zona pajiștilor și de contact între molidiș și jnepeniș cresc numeroase specii endemice: bărbușoară (*Barbarea lepușnica*), *Pendicularis baumgartenii*, diferite firuțe (*Poa insolita*, *Poa lepușnica*, *Poa custurae*). Dar cele mai reprezentative și numeroase plante fac parte din genul *Hieracium*, dezvoltate în zona subalpină: *Hieracium borzae*, *Hieracium lubricaule* etc.

Sursa: INCDT

În sezonul de primăvară apar brândușele de munte (*Crocus beuffelianus*), degetăruțul-pitic (*Soldanella pusilla*), sisineii de munte (*Pulsatilla alba*) etc. În iulie și august pajiștile se înviorează cu ghințura galbenă (*Gentiana lutea*), vârtejul pământului (*Pendicularis verticillata*), gălbinelele de munte (*Doronicum carpaticum*), alternând cu bujorii de munte, coacăzele (*Burckenthalia spiculifolia*), păiușul de munte (*Festuca drymeia*), țapoșica (*Nardus stricta*) și multe altele.

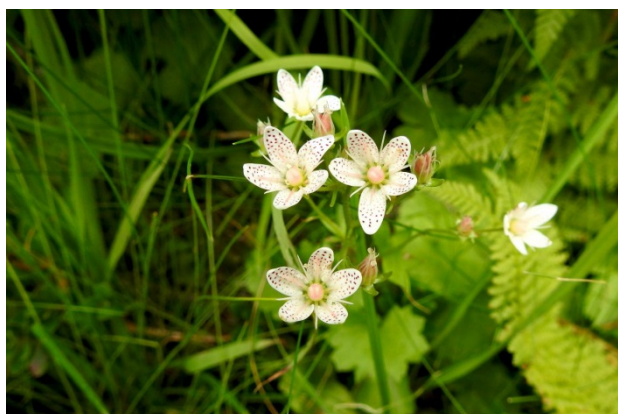
❖ Zona jneapănului (*pinus montana*, subspeea *mughus*)

Începe din pădure și urcă la peste 2.200 m.. În vecinătatea jneapănului cresc scorușul de munte (*Sorbus aucuparia*), salcia pitică (*Salix herbacea*), ienupărul pitic (*Juniperus sibirica*), zâmbrul (*Pinus cembra*), bujorul de munte sau smirdarul (*Rhododendron kotschyi*), aninul de munte (*Alnus vidris*) etc.

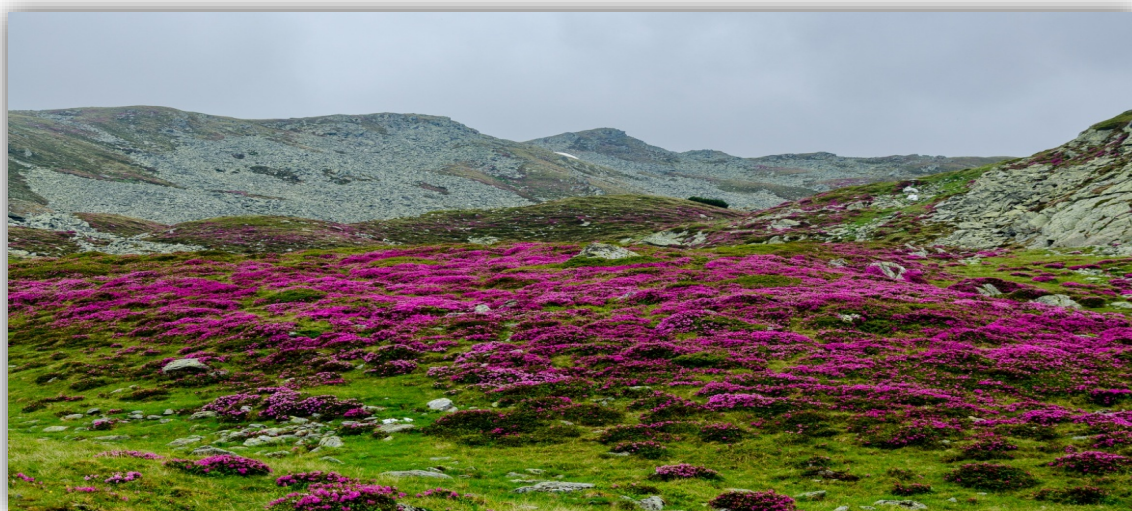

❖ **Zona stâncăriilor din preajma vârfurilor și culmilor alpine**

Stâncăriile sunt omniprezente în Munții Iezer; ele domină însă relieful mai sus de 2.200 – 2.300 m. Astfel, pe culmile înalte cu zone de stânci compacte sau cu grămezi de lespezi plantele lemnoase sunt extrem de rare. Dintre plantele lemnoase se menționează jneapănul, ienupărul pitic și bujorii de munte, iar dintre plantele ierboase omagul (*Aconitum tauricum*) și unele vulturici (*Hieracium alpinum*).

Floră Munții Iezer
Sursă: INCDT

Dintre flori care se lipesc de stâncă se menționează iarba roșioară (*Silene acaulis*), mierluța (*minuartia verna*), mărtișorul (*Geum montanum*), anghinarea oilor (*Hypochoeris uniflora*), în grohotișuri crește cerențelul (*Geum reptans*).

În zonele deluroase din culoarul albiei majore și pe terasele joase apar pâlcuri de păduri de alun, soc, anini, despărțite de pajiști secundare, pe care cresc diferite specii de graminee sălbatice.

În concluzie, vegetația comunei Lerești aparține etajului pădurilor de foioase, cel mai extins fiind etajul fagului, urmat de cel al molidului.

Fauna cuprinde elemente caracteristice fiecărui etaj de vegetație.

Zona forestieră prezintă o mare bogăție în ceea ce privește speciile de mamifere, dintre care se enumeră următoarele: ursul brun (*Ursus arctos*), râsul (*Lynx lynx*), lupul (*Canis lupus*), mistrețul (*Sus scrofa*), cerbul (*Cervus elaphus*), căprioara (*Capreolus capreolus*), nevăstuica (*Mustela nivalis*), jderul de copac (*Martes martes*), pisica sălbatică (*Felis silvestris*), bursucul (*Meles meles*), veverița (*Sciurus vulgaris*), vulpea (*Vulpes vulpes*). Reptilele cel mai des întâlnite sunt: năpârca (*Anguis colchica*), șarpele de alun (*Coronella austriaca*), șarpele lui Esculap (*Zamenis longissimus*) și vipera comună (*Vipera berus*).

Dintre speciile de păsări caracteristice se evidențiază: cocoșul de munte (*Tetrao urogallus*), ierunca (*Bonasa bonasia*), ciocănitoarea neagră (*Dryocopus martius*), forfecuța (*Loxia curvirostra*), mugurarul (*Pyrrhula pyrrhula*), alunarul (*Nucifraga caryocatactes*), ciocănitoarea cu trei degete (*Picoides tridactylus*), huhurezul mare (*Strix uralensis*), acvila țipătoare mică (*Clanga pomarina*), uliul păsărar (*Accipiter nisus*), șorecarul comun (*Buteo buteo*) etc. Lepidopterele sunt reprezentate de croitorul alpin (*Rosalia alpina*), fluturele negricios alb-dințat (*Erebia ligea*), mantia împăratului (*Argynnis paphia*), fluturele amiral (*Vanessa atalanta*), fluturele Apollo (*Parnassius Mnemosyne*), croitorul verde de munte (*Lepturobosca virens*) etc.

În zona pajiștilor, mamiferele cele mai reprezentative, sunt capra neagră carpatină (*Rupicapra rupicapra*) și marmota (*Marmota marmota*). Arealul se remarcă prin prezența

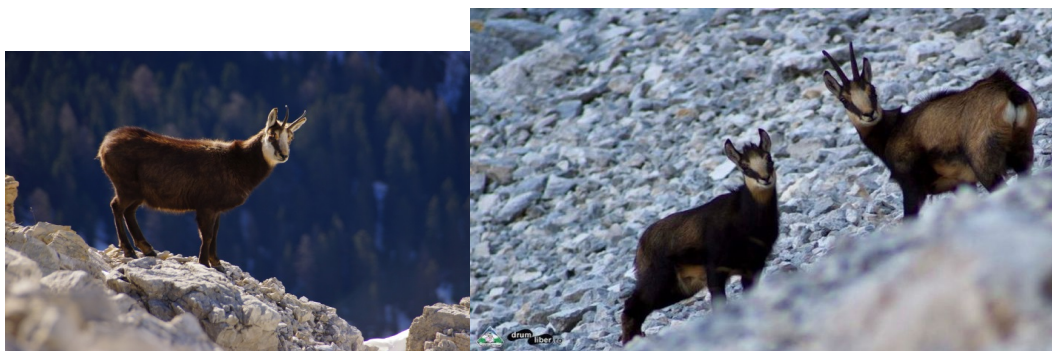
lepidopterelor, dintre care amintim: fluturele negricios carpatin (*Erebia sudetica*), fluturele alb carpatin (*Pieris bryoniae carpathensis*) - endemic pentru Carpații Românești,

Sursa: <https://www.carpati.org>

În zona stâncoasă și a grohotisurilor mamiferele sunt reprezentate, alături de capra neagră (*Rupicapra rupicapra*), de speciile de rozătoare mici. Dintre speciile de reptile cel mai des întâlnite sunt șopârla de munte (*Zootoca vivipara*) și vipera comună (*Vipera berus*). Speciile de păsări prezente specifice zonei sunt: fluturașul de stâncă (*Tichodroma muraria*), codroșul de munte (*Phoenicurus ochrurus*), brumărița de stâncă (*Prunella collaris*), pietrarul sur (*Oenanthe oenanthe*), mierla de piatră (*Monticola saxatilis*) și corbul (*Corvus corax*), lăstunul de stâncă (*Ptyonoprogne rupestris*).

Zona cursurilor de apă montane adăpostește mai multe specii de amfibieni: izvorașul cu burtă galbenă (*Bombina variegata*), broasca roșie de munte (*Rana temporaria*), broasca râioasă brună (*Bufo bufo*), salamandra (*Salamandra salamandra*), tritonul de munte (*Ichthyosaura alpestris*).

Apele curgătoare reprezintă habitatul pentru câteva specii de pești adaptate acestor condiții de altitudine, cum ar fi păstrăvul indigen (*Salmo trutta fario*), păstrăvul curcubeu (*Salmo gairdneri*), zglăvoaca (*Cottus gobio*), lipanul (*Thymallus thymallus*) etc.

Râul Târgului este unul dintre principalele fonduri de pescuit. În afară de acest râu și afluenții săi, în lacurile glaciare se întâlnesc păstrăvi indigeni (*Salmo trutta fario*), păstrăvi curcubeu (*Salmo gairdneri*) și lipani (*Thymallus thymallus*).

1.3.5 Natura protejată

În România Ariile Naturale protejate sunt clasificate astfel:

1. Arii Naturale Protejate de Importanță Internațională:
  - Situri ale Patrimoniului Universal (ROWHS),
  - Zone umede de importanță internațională (Situri RAMSAR),
  - Rezervații ale biosferei (ROMAB).
2. Arii Naturale Protejate de Importanță comunitară:
  - Situri de Importanță Comunitară (ROSCI),
  - Arii de Protecție Specială Avifaunistică (ROSPA).
3. Arii Naturale Protejate de Interes Național (RONPA):
  - Parcuri Naționale,
  - Parcuri Naturale,
  - Rezervații științifice,
  - Monumente ale naturii și rezervații naturale.

ROSCI0381 Râul Târgului - Argeșel - Râușor⁸

Situl de importanță comunitară ROSCI0381 Râul Târgului – Argeșel – Râușor, s-a înființat prin Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387 din 29 septembrie 2011, privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000.

Situl se întinde pe o suprafață totală de 13.213 ha. din care pe teritoriul UAT Lerești 6.367,61 ha. ceea ce reprezintă 44,90 % din suprafața totală a UAT Lerești. Este localizat în partea nordică a județului Argeș, în zona montană și premontană a Munților Iezer. Versanții reprezintă unitatea morfologică dominantă, cu înclinare medie până la puternică, altitudinea sitului variind de la cca. 800 m. la peste 2.000 m. în Iezerul Mic - Muchea Văcarea (2.319 m. Piscul Cătunului). Substratul geologic este constituit din roci cristaline intens metamorfozate în Munții Iezer și din calcare și conglomerate calcaroase în culoarul văii Dâmbovița. Rețeaua hidrografică este foarte bogată, cu curgere de la nord spre sud, fiind constituită din Râul Târgului cu afluentul său Râușor, Argeșelul, Râușorul și Dâmbovița. Climatul este temperat - continental, specific etajului montan, influențat de etajarea altitudinală a sitului, de orientarea și înclinarea versanților, ceea ce duce la etajarea climatică a teritoriului și la apariția unei diversități de topoclimate.

*Situl Râul Târgului – Argeșel – Râușor
Sursa: <https://jurnaluldearges.ro>*

Principalele clase de habitate identificate în sit, sunt pădurile (80%), apele curgătoare și stătătoare (1,6%), pajiști alpine și subalpine (5%), pajiști seminaturale umede (4,6%), tufărișuri alpine și subalpine (5,2%), stâncării (0,2%), alte terenuri (3,4%), construcții industriale (0,1%).

Situl Râul Târgului – Argeșel - Râușor este important pentru biodiversitate din următoarele motive:

⁸ Date și informații preluate și prelucrate de pe <http://ananp.gov.ro>

- habitatele forestiere; vegetația sitului este influențată de dezvoltarea altitudinală a a climei și a solurilor, fiind specifică următoarelor etaje:
  - etajul alpin (la altitudini de peste 1.900 m., în golul alpin lezer, la obârșia pâraului Râușor);
  - etajul subalpin (la altitudini cuprinse între 1.700 m. și 2.000 m., la obârșia pâraului Râușor);
  - etajul boreal al molidișurilor (la altitudini de peste 1.300 și până la cca. 1.700-1.800 m.);
  - etajul nemoral al pădurilor de amestec de fag cu rășinoase și a făgetelor.
- speciile de carnivore mari - urs, lup, râs etc.
- culoar ecologic pentru carnivore, care asigură conectivitatea Masivului Făgăraș (Munții lezer) cu Masivele Piatra Craiului și Bucegi,
- specii de amfibieni și de nevertebrate. Situl are o deosebită importanță și datorită amfibienilor care îl populează: buhaiul de baltă cu burtă galbenă (*Bombina variegata*) și tritonul carpatin (*Triturus montandoni*), acesta din urmă având populații bogate în unele puncte ale sitului.

ROSCI0122 Munții Făgăraș⁹

Situl Natura 2000 - ROSCI0122 Munții Făgăraș, în suprafață totală de 198.620,5 ha, reprezintă unul dintre cele mai mari situri de importanță comunitară la nivel național, fiind situat în zona centrală a țării, în raza administrativă a județelor Sibiu, Brașov, Vâlcea și Argeș. În județul Argeș

cuprinde următoarele UAT-uri: Albeștii de Muscel, Arefu, Berevoești, Brăduleț, Lerești, Nucșoara, Rucăr, Sălătrucu, Valea Mare Pravăț. Din suprafața totală, pe teritoriul UAT Lerești, situl deține 5.345,2 ha. ceea ce reprezintă 37.70% din total UAT Lerești.

Imagine Munții Făgăraș

Sursa: <https://vivafr.ro>

⁹ Date și informații preluate de pe <http://ananp.gov.ro>

ROSCI0122 Munții Făgăraș include cel mai înalt și mai sălbatic sector al Carpaților Românești, cu una dintre cele mai mari extensii ale reliefului glaciatic și periglaciatic, cu unități peisagistice unice, cu condiții ecologice specifice ca urmare a diversității geologice, pedologice și climatice reflectate în biodiversitatea foarte ridicată a acestei zone. Cuprinde fragmente reprezentative de păduri naturale virgine care astăzi practic sunt dispărute în Europa și are o diversitate biologică terestră deosebită, constituind o avuție națională inestimabilă.

Situl include habitate naturale ce găzduiesc specii de plante și animale sălbatice periclitare, vulnerabile, endemice și rare, specii de plante și animale sălbatice aflate sub regim special de protecție, precum și specii cu o valoare științifică și ecologică deosebită.

Situl Munții Făgăraș se află în zona biogeografică alpină, forma de relief predominantă fiind muntele. Habitatele sunt foarte variate, începând cu cele de luncă (aninișuri, sălcete bătrâne cu suprafețe în mare parte continue și compacte), fânețe, tufărișuri, ecosisteme forestiere, alpine și subalpine.

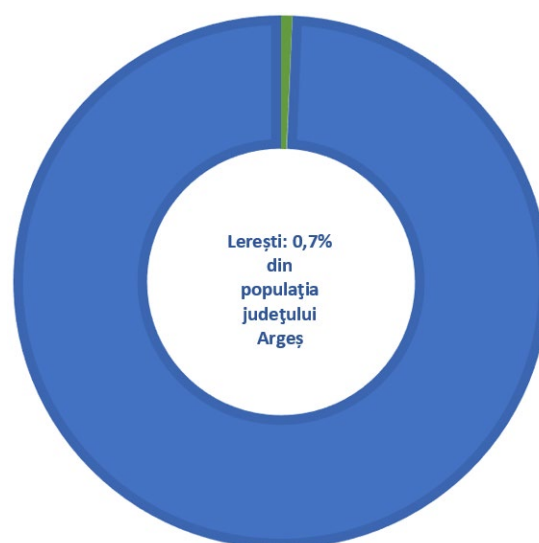
ROSCI0122 Munții Făgăraș a fost înființat în februarie 2009 și desemnat în vederea conservării a 27 de habitate de interes comunitar, dintre care 5 prioritare, precum și a unui număr de 33 de specii de plante și animale de interes comunitar. Ponderea suprafeței cumulate estimate a acestor habitate reprezintă 88,8% din suprafața totală a sitului. Cuprinde 326 de specii de floră și faună importante din punct de vedere protectiv sau conservativ, dintre care 16 specii de mamifere, 86 de păsări, 10 de amfibieni, 7 de reptile, 3 de pești, 3 de nevertebrate și 201 de plante.

ROSCI0122 Munții Făgăraș include, de asemenea în perimetrul său 21 arii naturale protejate de interes național și se suprapune parțial, în sectorul nordic cu alte trei situri Natura 2000: ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, ROSCI0352 Perșani și ROSCI0112 Mlaca Tătarilor.

1.4. Cadrul socio-economic

1.4.1. Populația

În anul 2022, *totalul populației* cu domiciliul¹⁰ în comuna Lerești a fost de 4.264 locuitori, din care 2.011 erau locuitori de sex masculin și 2.253 erau locuitori de sex feminin (conform Institutului Național de Statistică). În același an (2022), populația comunei Lerești a reprezentat 0,7% din totalul populației județului Argeș și 1,3% din totalul populației rurale a acestui județ (Lerești s-a situat pe poziția a 23-a din cele 95 de comune ale județului aparținător).

¹⁰Potrivit Institutului Național de Statistică, populația după domiciliu la data de 1 ianuarie a anului de referință reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliu pe teritoriul României, delimitat după criterii administrativ-teritoriale. Domiciliul persoanei este adresa la care aceasta declară că are locuința principală, trecută în actul de identitate (CI, BI), așa cum este luată în evidența organelor administrative ale statului.

În ceea ce privește *evoluția demografică* a locuitorilor cu domiciliul în Lerești, informațiile Institutului Național de Statistică prezentate în tabelul de mai jos arată faptul că populația comunei a înregistrat un trend descendent începând cu anul 2013, tendință care a continuat de la an la an, până în 2022. În anul 2022 au fost înregistrați cu 447 mai puțini locuitori decât în anul 2013, ceea ce reprezintă o scădere cu 9,5% a populației față de acum 10 ani.

Evoluția populației din comuna Lerești în perioada 2013-2022

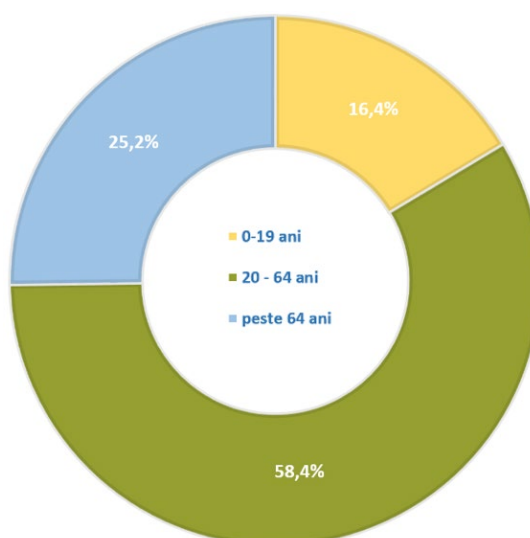
Anul	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nr. locuitori	4.711	4.682	4.641	4.634	4.576	4.536	4.472	4.406	4.330	4.264

Sursa: baza de date TEMPO a Institutului Național de Statistică

Se precizează că acest declin demografic din comuna Lerești se corelează cu cel înregistrat la nivelul întregului județ Argeș, unde s-a consemnat, de asemenea, o evoluție descendentă în aceeași perioadă analizată (2013 - 2022).

În ceea ce privește *structurarea populației comunei Lerești pe categorii de vârstă în anul 2022*, din informațiile ilustrate în graficul de mai jos se remarcă faptul că 58,4% din populație este reprezentată de grupa 20-64 ani, secondată de categoria locuitorilor cu vârsta peste 64 de ani, care a consemnat un procent de 25,2%. Populația cu vârsta între 0 și 19 ani s-a situat pe ultimul loc (16,4%). Remarcăm, astfel, că în Lerești există forță de muncă disponibilă pentru dezvoltarea comunei, dar și faptul că grupa persoanelor în vârstă reprezintă o parte semnificativă a populației.

Distribuția populației din comuna Lerești, pe categorii de vârstă - anul 2022

Sursa: prelucrarea autorilor, din informațiile existente în baza de date TEMPO (Institutul Național de Statistică)

În tabelul de mai jos este prezentată *evoluția populației din comuna Lerești, pe categorii de vârstă și sexe, în ultimii 10 ani* (cea mai recentă perioadă pentru care există date statistice disponibile). Astfel, în intervalul 2013-2022 se remarcă scăderi la grupa de vârstă 20-64 ani, dar și pentru categoria 0-19 ani (singurul an în care s-a înregistrat o creștere ușoară pentru această ultimă categorie a fost cel mai recent an analizat – anul 2022). Totodată, se semnalează și oscilații numerice ale populației de vârstă a treia (peste 64 de ani), pentru această categorie constatându-se creșteri în perioada 2013-2017 (și implicit prezența fenomenului de îmbătrânire demografică), dar și oscilații în perioada 2018-2022.

Populația comunei Lerești, pe sexe și grupe de vârstă, în perioada 2013-2022

Nr. crt.	Grupa de vârstă	Sexul	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Total, din care:	Masculin	2.259	2.251	2.229	2.224	2.186	2.162	2.141	2.105	2.059	2.011
		Feminin	2.452	2.431	2.412	2.410	2.390	2.374	2.331	2.301	2.271	2.253
		Total	4.711	4.682	4.641	4.634	4.576	4.536	4.472	4.406	4.330	4.264
2.	0 – 19 ani	Masculin	437	435	430	430	404	393	386	362	360	360
		Feminin	395	391	380	374	364	355	350	337	334	338
		Total	832	826	810	804	768	748	736	699	694	698
3.	20 – 64 ani	Masculin	1.366	1.358	1.342	1.334	1.319	1.313	1.296	1.280	1.250	1.222
		Feminin	1.464	1.445	1.407	1.405	1.368	1.357	1.322	1.297	1.284	1.267
		Total	2.830	2.803	2.749	2.739	2.687	2.670	2.618	2.577	2.534	2.489
4.	peste 64 ani	Masculin	456	458	457	460	463	456	459	463	449	429
		Feminin	593	595	625	631	658	662	659	667	653	648
		Total	1.049	1.053	1.082	1.091	1.121	1.118	1.118	1.130	1.102	1.077

Sursa: informații prelucrate de autori din baza de date TEMPO a Institutului Național de Statistică

Din perspectiva *distribuției pe sexe a locuitorilor* din comuna Lerești, în anul 2022 populația de sex feminin totaliza 2.253 persoane (52,8% din total), față de populația de sex masculin (2.011 persoane, respectiv 47,2% din total). Conform datelor din tabelul de mai sus, se constată faptul că această întâietate a persoanelor de sex feminin asupra celor de sex masculin s-a manifestat de-a lungul întregului interval de analiză (2013 – 2022).

Potrivit informațiilor publicate de Institutul Național de Statistică, pe teritoriul comunei Lerești *sporul natural* a fost unul negativ în perioada 2012 – 2021, deoarece s-au înregistrat mai multe decese decât nașteri. Acest fenomen s-a accentuat în anii pandemici (2020-2021), după cum se poate observa în tabelul de mai jos.

Sporul natural al populației din comuna Lerești, în perioada 2012 – 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Născuți vii	25	23	30	29	32	37	30	32	27	30
Decedați	77	67	53	62	63	60	70	80	91	111
Sporul natural	-52	-44	-23	-33	-31	-23	-40	-48	-64	-81

Sursa: baza de date TEMPO a Institutului Național de Statistică

În privința fenomenului *mișcarea migratorie* a persoanelor, informațiile din tabelul de mai jos indică faptul că diferența dintre numărul de plecări și numărul de stabiliri a domiciliului în comuna Lerești a fost una negativă în toți cei 10 ani analizați. Astfel, se poate afirma faptul că, scăderea numărului de locuitori din comuna Lerești își are explicația și în fenomenul migrației, care s-a manifestat pe teritoriul acesteia în ultimii 10 ani.

Mișcarea migratorie a populației din comuna Lerești, în perioada 2012 – 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stabiliri cu domiciliul ¹¹	9	13	11	9	12	12	15	12	38	25
Plecări cu domiciliul ¹²	56	76	56	49	43	36	42	50	51	46
Sold	-47	-63	-45	-40	-31	-24	-27	-38	-13	-21

Sursa: baza de date TEMPO a Institutului Național de Statistică

Diviziunea etnică a populației din comuna Lerești (potrivit ultimului recensământ din anul 2011) a arătat faptul că în proporție de 88,5% dintre locuitori aceștia sunt români, 6,5% sunt de etnie romă, 0,1% dintre aceștia au altă etnie, iar pentru 4,9% din populație nu se cunoaște etnia.

La nivelul anului 2011, din analiza cu privire la *apartenența religioasă*, reiese că 93,4% dintre locuitorii comunei Lerești se declaraseră ortodocși, 2,8% evanghelici, 1,3% creștini după evanghelie, 0,8% aveau alte religii, iar pentru 1,7% din populație nu se cunoaște religia.

Forța de muncă

Informațiile Institutului Național de Statistică prezentate în tabelul de mai jos indică faptul că *numărul mediu al salariaților*¹³ din comuna Lerești a înregistrat o evoluție oscilantă în perioada 2012 – 2021, marcată alternativ de scăderi și creșteri numerice. Per ansamblu, de-a lungul întregii perioade analizate, numărul mediu de salariați a fost mai mare cu 12% în anul 2021 (când s-a înregistrat și maximul valoric, în pofida pandemiei de Covid 19) față de anul 2012.

Evoluția numărului mediu de salariați din comuna Lerești în perioada 2012 – 2021

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nr. salariați	499	458	416	440	486	477	456	473	471	568

Sursa: baza de date TEMPO a Institutului Național de Statistică

¹¹Conform INS, "**sosiții cu domiciliul**" sunt persoanele care într-un anumit interval de timp și-au stabilit domiciliul pe un anumit teritoriu. Din punct de vedere statistic, se urmăresc numai schimbările de domiciliu dintr-o localitate în alta.

¹²Conform INS, "**plecații cu domiciliul**" sunt persoanele care într-un anumit interval de timp și-au schimbat domiciliul din localitate, plecând în altă localitate.

¹³Conform INS, **numărul mediu al salariaților** cuprinde persoanele angajate cu contract de muncă/raport de serviciu pe durată determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrătorii sezonieri, managerul sau administratorul), al căror contract de muncă/raport de serviciu nu a fost suspendat în perioada de referință.

Cu privire la numărul șomerilor din comuna Lerești, din informațiile publicate de Institutul Național de Statistică se observă, de asemenea, o evoluție fluctuantă, din anul 2013 până în anul 2022. După cum era de așteptat, maximum numeric al șomerilor a fost înregistrat în anii pandemici (2020-2021). Per total, de-a lungul întregii perioade analizate, numărul șomerilor a fost cu 6,6% mai mare în anul 2022 față de anul 2013. Totodată, se remarcă faptul că procentul șomerilor de sex masculin a fost mai ridicat decât al șomerilor de sex feminin în toată perioada analizată.

Evoluția numărului de șomeri din comuna Lerești în perioada 2013 – 2022

Nr. șomeri	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total, din care:	167	177	159	170	165	151	149	181	181	178
Masculin	93	109	103	106	97	92	87	99	99	99
Feminin	74	68	56	64	68	59	62	82	82	79

Sursa: baza de date TEMPO a Institutului Național de Statistică

1.4.2. Economia

În tabelul de mai jos este prezentată situația de ansamblu a distribuției agenților economici din comuna Lerești, în funcție de activitatea lor principală (conform codului CAEN), utilizând informațiile disponibile în baza de date a Institutului Național de Statistică.

Situația agenților economici din comuna Lerești - anul 2021

Nr. crt.	Nomenclator CAEN	Cifra de afaceri -lei-	Număr întreprinderi
1.	Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	13.820.347	31
2.	Transporturi terestre și transporturi prin conducte	6.959.921	14
3.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	2.146.419	5
4.	Hoteluri și alte facilități de cazare	1.354.351	5
5.	Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică	505.289	5
6.	Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	20.944.258	4
7.	Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	1.370.606	4
8.	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	1.762.413	3
9.	Alte activități profesionale, științifice și tehnice	55.210	3
10.	Alte activități de servicii	232.484	3
11.	Agricultură, vânătoare și servicii anexe	269.815	2
12.	Silvicultură și exploatare forestieră	2.496.678	2
13.	Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	83.695.642	2
14.	Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	241.781	2

Nr. crt.	Nomenclator CAEN	Cifra de afaceri -lei-	Număr întreprinderi
15.	Construcții de clădiri	1.039.345	2
16.	Comerț cu ridicata, cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	281.303	2
17.	Activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management	200.055	2
18.	Învățământ	287.362	2
19.	Reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc	253.480	2
20.	Industria alimentară	299.469	1
21.	Fabricarea produselor textile	32.869	1
22.	Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	1.739.144	1
23.	Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	145.533	1
24.	Fabricarea de mobilă	0	1
25.	Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor; activități de recuperare a materialelor reciclabile	248.051	1
26.	Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	183.404	1
27.	Activități de editare	385.499	1
28.	Activități de servicii în tehnologia informației	136.368	1
29.	Activități de servicii informatice	292.730	1
30.	TOTAL	141.379.826	105

Sursa: baza de date eDemos a Institutului Național de Statistică

Din informațiile sintetizate în tabelul de mai sus se remarcă următoarele aspecte:

- în anul 2021, pe teritoriul comunei Lerești funcționau 105 întreprinderi;
- distribuția întreprinderilor active pe domenii de activitate arată faptul că în anul 2021 cele mai multe activau în domeniile *comerțului* (38 unități, ceea ce reprezintă 36,2% din total) și al *transporturilor* (terestre și transporturi prin conducte - 14 unități, ceea ce reprezintă 13,3% din total);
- întreprinderile care funcționau în domeniile *hotelurilor și restaurantelor* au fost 9 la număr (ceea ce reprezintă 8,6% din total);
- nu se regăsesc la nivelul comunei agenți economici care să desfășoare "*activități ale agențiilor turistice și a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare și asistență turistică*" și nici în ceea ce privește activitățile complementare serviciilor turistice de bază (din domeniile "*activități de creație și interpretare artistică*" și "*activități sportive, recreative și distractive*");
- în anul 2021, din totalul *cifrei totale de afaceri* a întreprinderilor active din comuna Lerești, domeniul "*fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice*" a cumulat cel mai mare procent (59,2%), urmat de prelucrarea lemnului (14,8%) și comerțul cu amănuntul (9,8%). Cifra de afaceri a întreprinderilor care activau în domeniile *hotelurilor și restaurantelor* s-a situat pe locul al nouălea, însumând un procent de 5,2 % din total.

Evoluția cifrei de afaceri a întreprinderilor active din comuna Lerești în perioada 2012 – 2021

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cifra de afaceri (euro)	10.366.731	11.635.014	13.626.657	15.892.369	16.771.584	18.964.878	19.507.796	24.790.629	25.438.506	28.733.401

Sursa: baza de date eDemos a Institutului Național de Statistică, <https://www.cursbnr.ro/curs-valutar-medi>

Analizând evoluția cifrei totale de afaceri a întreprinderilor active din comuna Lerești în perioada 2012 – 2021, din informațiile prezentate în tabelul de mai sus se poate observa faptul că aceasta a crescut semnificativ, de la un an la altul. Per total, cifra de afaceri a întreprinderilor active din anul 2021 a fost cu 177% mai mare decât cea înregistrată la începutul perioadei analizate (2012). Această situație este exemplificată în mod grafic și în imaginea de mai jos.

Evoluția cifrei de afaceri (exprimată în euro) înregistrată de agenții economici din comuna Lerești în perioada 2012-2021

Sursa: prelucrarea autorilor, din informațiile existente în baza de date eDemos (Institutul Național de Statistică)

Conform bazei de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului, în ceea ce privește activitatea turistică din comuna Lerești, în luna martie a anului 2023 funcționau 12 operatori economici, care dețineau 15 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare clasificate. Majoritatea acestora erau organizați ca societăți cu răspundere limitată (9), restul fiind persoane fizice autorizate (2) și o societate pe acțiuni.

**Operatorii economici care dețin unități de cazare
clasificate
de Ministerul Antreprenoriatului și Turismului
pe teritoriul comunei Lerești – martie 2023**

Nr. crt.	Tipul și denumirea operatorului economic	Tipul și denumirea unității de cazare deținute	Nr. de ordine în Registrul Comerțului
1.	S.C. PARADISE VILLAGE INVEST S.R.L.	Pensiunea turistică "Jupânița"	J40/11880/2005
2.	S.C. AMADA S.R.L.	Pensiunea turistică "Amada"	J3/1396/2016
3.	S.C. CERBUL P&D S.R.L.	Pensiunea turistică "Cerbul"	J3/1689/2022
4.	S.C. SAFIGAM SPRINT S.R.L.	Pensiunea turistică "Săsească"	J3/445/2015
5.	Scheidbauer Paul (Persoană Fizică Autorizată)	Vila "Râușor"	F3/973/2017
6.	S.C. CERBUL P&D S.R.L.	Căsuțe tip Camping "Cerbul"	J3/1689/2022
7.	S.C. MUSCELUL S.A.	Cabana "Voina"	J03/61/1991
8.	Popescu Sorin Alexandru (Persoană Fizică Autorizată)	Apartament de închiriat "Casa Vânătorului"	F3/71/2020
9.	S.C. IG METAL TEHNIC S.R.L.	Camere de închiriat "Ursulețul Voina 1"	J40/19330/2004
10.	S.C. IG METAL TEHNIC S.R.L.	Camere de închiriat "Ursulețul Voina 2"	J40/19330/2004
11.	S.C. PROVOC JOACA S.R.L.	Camere de închiriat "Casa Gagea"	J40/17532/2017
12.	S.C. Popescu Sorin Alexandru (Persoană Fizică Autorizată)	Camere de închiriat "Casa Vânătorului"	F3/71/2020
13.	S.C. CASA BUNICILOR DIN LEREȘTI S.R.L.	Camere de închiriat "Casa Bunicilor din Lerești"	J3/840/2021
14.	S.C. VISILEAN GIS 2003 S.R.L.	Camere de închiriat "Casa Rim"	J3/28/2003
15.	S.C. COM MODERN LUX S.R.L.	Camere de închiriat "Trei Tauri"	J3/1621/2006

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului

1.5.Probleme de mediu și factori de risc natural

În comuna Lerești nu sunt obiective industriale generatoare de noxe, iar calitatea aerului, solului și a apelor de suprafață sau de adâncime nu este afectată de surse poluante. Prezența suprafețelor acoperite cu păduri (peste 69% din teritoriul administrativ al UAT Lerești) asigură un aer ozonat, sănătos, plăcut și curat.

Factorii de risc natural care ar putea afecta zona nu constituie pericole majore, deoarece se manifestă rar pe teritoriul localității și cu intensități moderate. Pot fi amintite: posibile inundații, determinate de ploi torențiale sau de topirea bruscă a zăpezii, prin ieșirea din matcă a unor pâraie sau a Râului Târgului, furtuni cu doborâturi de copaci sau alunecări de teren pe suprafețe restrânse, în perioadele ploioase. Inundațiile se pot manifesta în zonele unde albiile pâraurilor și râurilor sunt

colmatate de depuneri necontrolate. Alunecările de teren pot apare în locurile în care văile pâraielor se adâncesc mult în platou, configurația geologică-hidrologică favorizând aceste procese. Manifestarea acestor fenomene naturale de-a lungul anilor a demonstrat că sunt accidentale și nu reprezintă riscuri majore.

În ceea ce privește radioactivitatea naturală a mediului, nu sunt depășite valorile maxime admise, fondul natural radioactiv situându-se mult sub aceste valori, iar din punct de vedere seismic, comuna Lerești se încadrează pe Harta de Zonare Seismică a României, în zona de seismicitate VI, ceea ce arată evident un risc seismic relativ redus. Conform Normativ P100/1992 comuna se situează în zona seismică de calcul E, $K_s = 0,12$ și perioada de colț $T_c = 0,7$.

Riscul ecologic în cadrul stațiunii este redus, componenta biotică din regiune nu are de suferit din cauza activităților antropice, planificarea teritorială și reabilitările propuse iau în calcul și componenta biotică, elementele infrastructurii turistice respectând normele peisagistice și de încadrare în ambianța stațiunii.

CAPITOLUL II

ANALIZA POTENȚIALULUI TURISTIC

2.1. Potențialul turistic al localității

2.1.1 Resurse turistice naturale

În ansamblul său, relieful zonei prezintă un potențial de atractivitate deosebit de ridicat, caracterizându-se printr-un indice de armonie crescut. Una din cele mai importante resurse este peisajul, rezultatul conlucrării omului cu natura exprimând modul în care trăiește omul în mediul său natural. Peisajul are valoare turistică, însă managementul acestuia înseamnă mult mai mult decât conservarea elementelor peisagistice ca puncte de atracție, înseamnă protecția ecosistemelor, susținerea activităților omului care mențin peisajul cultivat (pășuni, fânețe, păduri, lunci, etc.), înlăturarea surselor de poluare și reducerea factorilor de risc.

Zona excelează prin potențialul său natural. Masivul montan Iezer (accesibil, cu puncte de belvedere, cu versanți lungi, cu stâncării), Depresiunea Câmpulung, diversitatea vegetației, bogăția faunei contribuie la constituirea unei destinații turistice sustenabile.

❖ **Peisajele naturale**, de pe teritoriul celor trei sate componente ale localității Lerești, sunt tributare reliefului caracterizat de pante domoale, culmi rotunjite și văi deschise. La nivelul comunei există următoarele tipuri de peisaje:

Apus în Munții Iezer
Sursa: INCDT

Peisajul forestier

Zona forestieră a Munților Iezer și dealurilor înalte determină trăsătura caracteristică a zonei Lerești, cu suprafețe întinse acoperite cu păduri administrate în regimul codrului. Alcătuite din arborete pure sau de amestec de brad, molid și fag, ele realizează prin aspectul mozaicat al culorii coronamentului un caleidoscop veritabil, de la verdele închis al rășinoaselor întrepătruns cu verdele crud al pădurilor de foioase, specific sezonului de vegetație, la galbenul și roșul brun specific sezonului autumnal. Privită din interior, pădurea impresionează prin arborii înalți, zvelți; existența poienilor și a ochiurilor deschise pentru regenerare, în care prezența covorului vegetal și a arbuștilor este mai bogată, contrastează cu uniformitatea din interiorul pădurii. Zonele de lizieră, ca și cele de contact între două tipuri de habitate, determină o notă aparte prin concentrarea de specii, atât vegetale cât și faunistice.

Peisajul zonelor ripariene

Peisajele naturale existente ce mărginesc albiile cursurilor de apă permanente –Râul Târgului, sporesc atractivitatea zonei asigurând menținerea biodiversității.

Peisajul pajiștilor și pășunilor – agropastoral

Nuanța verde deschis a pajiștilor intercalată cu verdele crud al pădurilor determină un mozaic al culorilor ce se suprapune peste ansamblul văilor largi cu coame domoale.

Sursa: INCDT

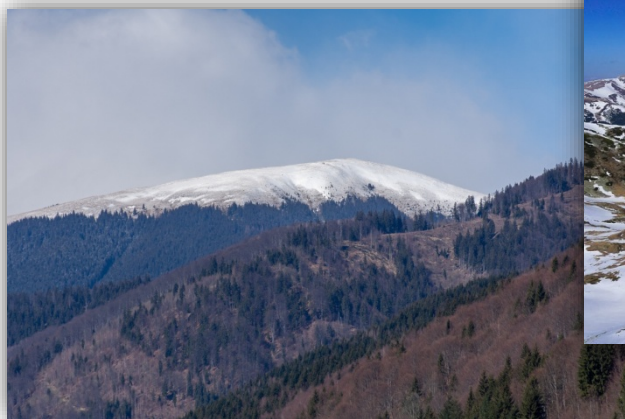
Numeroasele poteci și trasee de drumeție asigură accesarea peisajelor indiferent de vârsta sau pregătirea sportivă a turiștilor.

❖ *Elementele geomorfologice*

Masivul Iezer este caracterizat de o gamă largă de forme, ceea ce conferă o spectaculozitate aparte peisajului și atrage iubitorii de natură. Văile largi în formă de potcoavă reflectă structura peisajului creat în era glaciară. Vârfurile montane oferă priveliști panoramice uimitoare.

Reprezentative sunt următoarele componente ale peisajului natural:

- *Vârful Iezeru Mare* (2.462 m.) oferă panorame spectaculoase spre Munții Făgăraș, Piatra Craiului, Munții Leaota și Depresiunea Câmpulung. În zilele cu cer senin se poate zări conturată întreaga linie a Carpaților Meridionali inclusiv Munții Bucegi.

Vârful Bătrâna; Crucea Ateneul

Sursa: INCDT, <https://bloguldecalatorii.ro>

- *Crucea Ateneului* ridicată la o altitudine 2.270 m. sub vârful Iezerul Mic, de către Asociația de turism „Plaiuri muscelene” și Salvamont Câmpulung în anul 1988. Reprezintă un punct de belvedere impresionant de unde se poate admira lacul glaciar Iezer și valea glaciară cu același nume.
- *Vârfurile domoale* care permit iarna practicarea schiului de tură și a drumețiilor cu rachetele de zăpadă iar din primăvară până toamna drumeții și plimbări montane.

❖ **Elementele hidrografice**

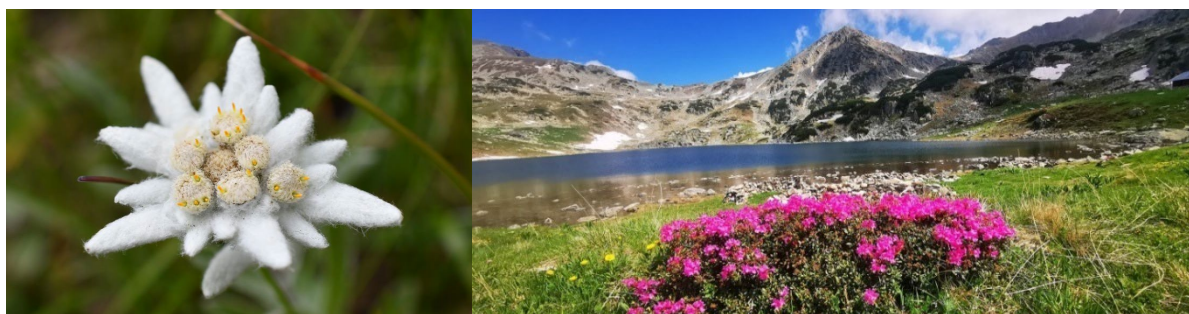
- Lacul glaciar permanent Iezer situat la altitudinea de 2.130 m, în cuprinsul căldării glaciare a Iezerului, sub vârful Iezeru Mare reprezintă o atracție importantă atât pentru turiști, cât și pentru oamenii de știință. De asemenea, alte două mici lacuri alpine din căldările înalte ale Boarcășului, pe versantul nordic al culmii Iezeru Mare, la 2.150 m. altitudine sub vârful Roșu, atrag prin contrastul față de sobrietatea stâncilor și a pantelor presărate cu grohotiș, dar mai ales prin poziția lor în poala căldărilor, fiind etajate în trepte, unele sub altele ca niște oglinzi.
- Cursurile de apă cu văi pitorești ce modelează o mare varietate de peisaje cum ar fi Râul Târgului, Cuca, Frâcea, Bătrâna precum și Râușorul.
- Lacul și barajul de acumulare Râușor devenit un simbol al localității Lerești care oferă o priveliște impresionantă asupra comunei. În apele sale, ce pătrund adânc pe văi sub formă de golfuri amintind de fiorduri, se oglindește culmea Iezerul Mic și culmea Bătrâna.

❖ **Elementele climatice** prin valorile înregistrate au dovedit că au o influență benefică asupra organismului uman, prin bioclimat și aeroionizare favorizând practicarea drumețiilor, odihna și recreerea, indiferent de anotimp.

Consistența și durata stratului de zăpadă asigură condiții optime pentru practicarea schiului de tură și a drumețiilor cu rachetele de zăpadă în sezonul de iarnă.

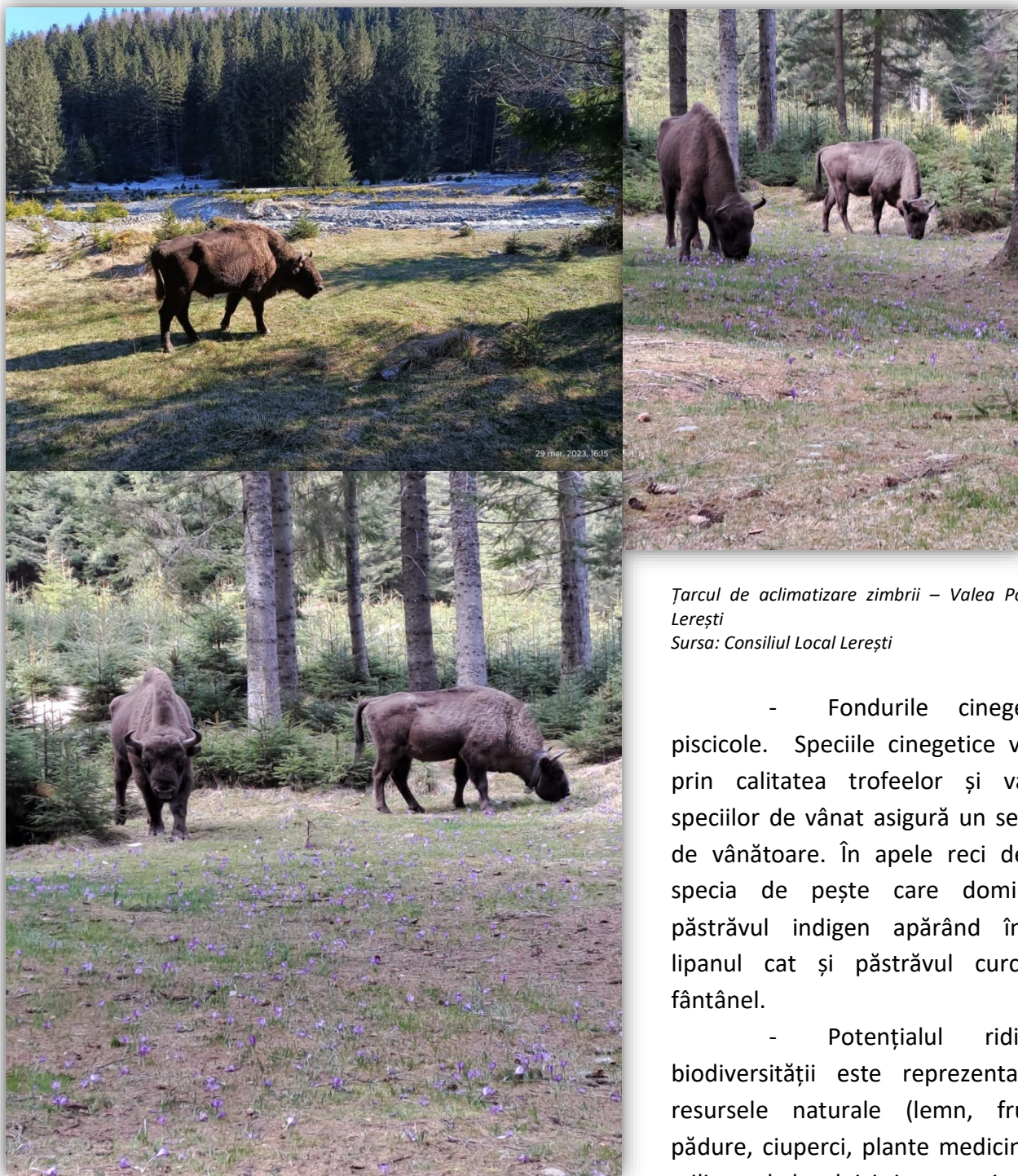
❖ **Biodiversitatea** habitatelor de interes comunitar este remarcabilă. În cadrul Munților Iezer sunt identificate zone care păstrează intacte caracteristicile naturale, unde pot fi surprinse aspecte floristice și faunistice cu un caracter aparte. Pășunile alpine și sub-alpine, regiunile muntoase, zonele cu pin pitic, zonele cu anini, pădurile de foioase, pădurile de conifere, arealele acvatice și flora văilor și râurilor reprezintă cel mai important habitat pentru conservare și pentru experiențele turistice.

Sursa: INCDT

- Fundația Conservation Carpathia, fondată în anul 2009 se implică în crearea unei economii verzi în sudul Munților Făgăraș, în beneficiul biodiversității și a comunităților locale. Fundația, prin “Programul pentru Peisaje Amenințate” este partener în cadrul proiectului “Crearea unei zone de natură sălbatică în Munții Făgăraș” proiect care se desfășoară pe o perioadă de 5 ani (2019 – 2023) și este administrat de către Cambridge Conservation Initiative. Printre activitățile proiectului se numără și reintroducerea în natură de specii dispărute, una dintre acestea fiind zimbrul. Specie dispărută acum 200 de ani în România și reintrodusă în anii 60, zimbrul este cel mai mare mamifer terestru din Europa. A fost readus cu succes în România. Prin proiect, pe teritoriile UAT Lerești, Nucșoara și Rucăr, s-au creat țarcuri de carantină și aclimatizare temporare pentru această specie faunistică în scopul eliberării ei în natură. În prezent, pe teritoriul comunei Lerești pe Valea Portăreasa, există în zona de aclimatizare 5 zimbrii și trăiesc deja în libertate 15. Această specie faunistică remarcabilă va contribui la îmbogățirea biodiversității prin realizarea unei noi legături cu ecosistemul și va deveni o nouă atracție turistică în zona Lerești și Munții Iezer.

Țarcul de aclimatizare zimbrii – Valea Portăreasa – Lerești

Sursa: Consiliul Local Lerești

- Fondurile cinegetice și piscicole. Speciile cinegetice valoroase prin calitatea trofeelor și varietatea speciilor de vânat asigură un sezon lung de vânătoare. În apele reci de munte specia de pește care domină este păstrăvul indigen apărând însă atât lipanul cât și păstrăvul curcubeu și fântânel.

- Potențialul ridicat al biodiversității este reprezentat și de resursele naturale (lemn, fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale etc.) utilizate de localnici și economia locală.

❖ **SITURI NATURA 2000** - ROSCI0381 Râul Târgului - Argeșel – Râușor și ROSCI0122 Munții Făgăraș două arii protejate care conservă între limitele lor habitate, elemente naturale cu valoare științifică. Statutul de arii protejate a fost atribuit prin Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor în anii 2011 respectiv 2009 și include 51,02% din teritoriul administrativ al comunei Lerești.

La nivelul întregii comune Lerești potențialul natural ridicat se reflectă în datele privind structura fondului funciar după modul de folosință conform bilanțului teritorial (*Anexa nr.2*).

Sintetic, situația utilizării terenului aferent UAT Lerești se prezintă astfel:

- Păduri 69,81% din total suprafață UAT Lerești
- Fânețe 5,10% din total suprafață UAT Lerești
- Pășuni 19,76% din total suprafață UAT Lerești

Indicele de naturalitate¹⁴ de 69,8% calculat pentru UAT Lerești atestă un echilibru ecologic stabil.

2.1.2. Resurse turistice antropice

Patrimoniul cultural al localității, care include monumente istorice, vechi tradiții și obiceiuri locale, elemente de etnografie și folclor, evenimente legate de istoria locului, completează valoarea turistică a comunei Lerești.

Prezentul subcapitol are în vedere "inventarierea" valorilor patrimoniului cultural existent în comuna Lerești, care punctează reperele importante, cu potențial în dezvoltarea acestei forme de turism.

Pe teritoriul UAT Lerești se află 5 monumente istorice încadrate în Lista Monumentelor Istorice (conform Ordinul ministrului culturii nr. 2.828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată), prezentate în *Anexa nr.3*

2.1.2.1. Patrimoniul cultural material imobil

✓ **Vestigiile arheologice**

- *Situl arheologic Măilătoaia*¹⁵ - monument istoric care figurează pe lista monumentelor istorice cod LMI AG-I-s-A-13387 - sat Voinești (Malul lui Cocos). În această zonă, s-au descoperit fragmente ceramice, toarte de amforă, cuie, fragmente de apeduct, un obiect din metal de formă neidentificată, două tuburi (conduite) de plumb. Materialul folosit la construcție este specific tehnicii romane: piatră de colț (calcare și gresii), cărămizi de dimensiuni mari, bine arse și lianți. O parte din construcția descoperită se folosea drept băi („therme”), nelipsite castrelor din perioada romană. Termele se întindeau pe o suprafață de 300 - 350 de metri pătrați, iar castrul probabil că s-ar fi întins pe o suprafață de un hectar. Unele dintre cele mai valoroase obiecte de inventar sunt două ștampile tegulare. Ambele se încadrează cronologic la începutul secolului II d.Hr. Prima ștampilă poartă inscripția „Leg(io) XI C(laudia) P(ia) F(idelis)” ceea ce argumentează istoric prezența la Voinești a Legiunii Romane XI Claudia. Pe cea de-a doua ștampilă este inscripționat „Coh(ors) (I) Com(magenorum)” ceea ce demonstrează faptul că termele și castrul de la Voinești au fost construite și locuite de detașamente ale Cohortei I Flavia Commagenorum. Castrul roman de la

---

¹⁴ Indicele de naturalitate al peisajului reprezintă raportul dintre suprafața acoperită de pădure și suprafața analizată la care se raportează aceasta, pornind de la ideea că pădurea constituie un factor important de echilibru al mediului.

¹⁵ Informații preluate de pe <https://ro.wikipedia.org>

Voinești făcea parte din marele val antic Limes Transalutani (frontieră a Imperiului Roman fortificată), care a cunoscut extinderea sa maximă pe vremea împăratului roman Lucius Septimius Severus Augustus (secolele II - III). O altă descoperire făcută la Voinești este dată de o monedă de bronz care reprezintă un "as" emis de împăratul Hadrian în 119-120 d.Hr. din care reiese că, fortificațiile romane din Muntenia, inclusiv cele de la Voinești, au fost evacuate după anul 119-120 d.Hr. și nu mai devreme 117-119, cum s-a afirmat adesea în literatura arheologică.

Situl arheologic punct Măilătoia

Sursa: www.cjarges.ro

✓ **Lăcașe de cult**

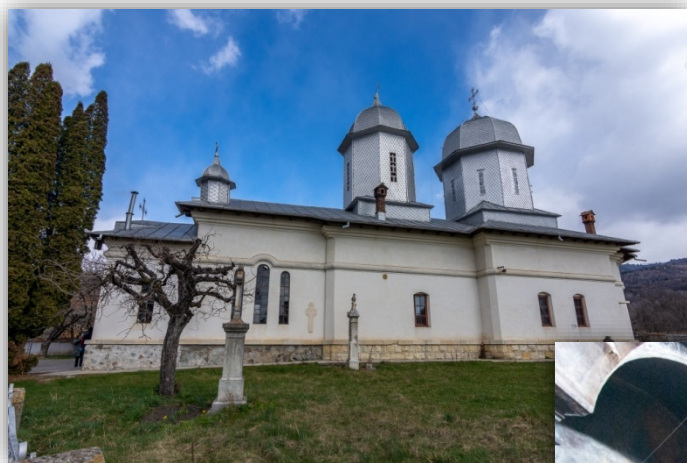
- Biserica cu hramul "Înălțarea Domnului" – sat Lerești - monument istoric care figurează pe lista monumentelor istorice cod LMI AG-II-m-B-13720. Biserica s-a construit între anii 1927-1939, după planurile arhitectului Dumitru Ionescu-Berechet. Edificiul a fost pictat de către pictorul Ion Dogărescu, în anul 1939. Catapeteasma din lemn de tei este opera sculptorului Ion Luțea din Rucăr.

Biserica cu hramul "Înălțarea Domnului"

Sursa: INCDT

- Biserica cu hramul “Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” – sat Lerești - monument istoric care figurează pe lista monumentelor istorice cod LMI AG-II-m-B-13721. Biserica a fost construită în anul 1860. Pictura s-a realizat în anul 1908 de către pictorul Gheorghe Popescu iar fațada pridvorului a fost pictată de către Pantelimon Fleșaru din Suslănești. În casa parohială se află un mic muzeu bisericesc, care păstrează icoane vechi, obiecte de cult, cărți vechi bisericești etc..

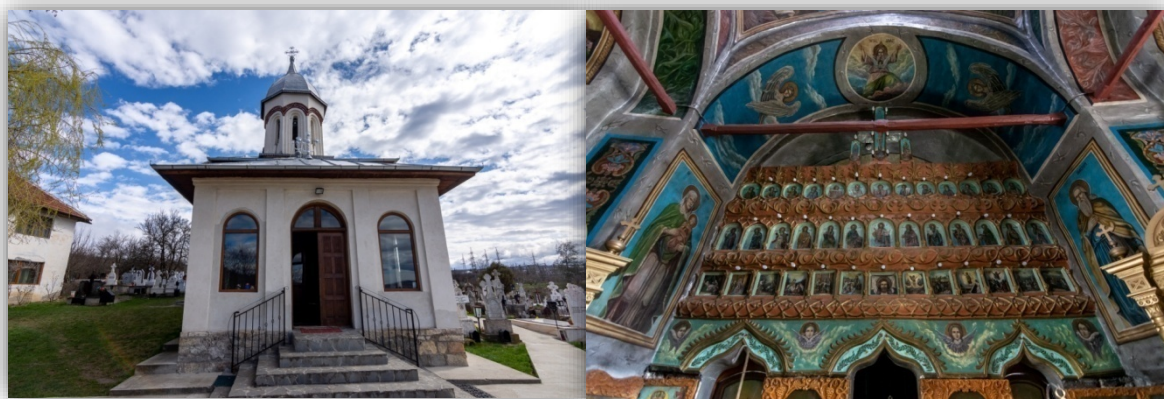

Biserica cu hramul “Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”

Sursa:INCDT

- Biserica cu hramul “Nașterea Maicii Domnului” – sat Voinești. După catagrafia din 1840 ar fi fost zidită în anul 1768 iar după pisanie în anul 1781.

Biserica cu hramul “Nașterea Maicii Domnului”

Sursa:INCDT

- Biserica cu hramul “Sfânta Treime”- sat Voinești, este atestată documentar în catagrafia județului Muscel încă din anul 1810. Printre icoanele de valoare păstrate se află cele semnate de celebrii pictori iconari Gheorghe Zugravu și Nicolae Zugravu. Pictura din 1898-1900 a fost executată în ulei de către pictorul bisericesc Gheorghe Popescu.

Biserica cu hramul “Sfânta Treime”

Sursa: INCDT

Casa memorială Vasile Milea

Sursa: INCDT

✓ **Case memoriale**

- Casa memorială Vasile Milea (1927 – 1989) – sat Lerești, politician, general de armată român, șef al Marelui Stat Major al Armatei Române (1980 – 1985), ministru al apărării naționale (1985 – 1989).

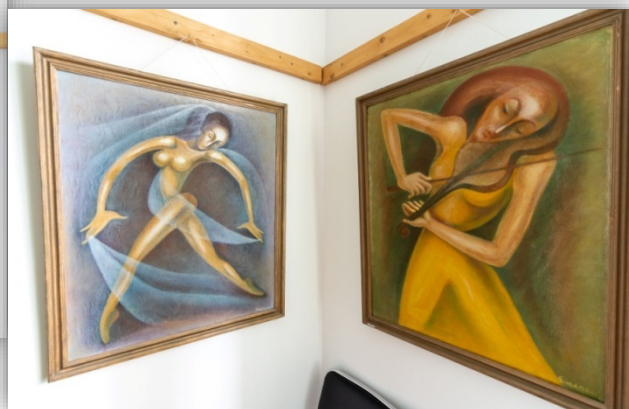

✓ **Muzee și colecții muzeale**

- Căminului Cultural din satul Voinești (monument istoric care figurează pe lista monumentelor istorice cod LMI AG-II-m-B-13852 – 1937), adăpostește în cadrul celor trei colecții particulare costume populare tradiționale cu vechime de peste 100 de ani, cusături și țesături tradiționale, mobilier tradițional, unelte de lucru, obiecte de uz gospodăresc, obiecte folosite la prelucrarea lemnului și a fierului, toate ilustrând viața și activitatea comunității din comuna Lerești. Se pot admira următoarele colecții:

- Colecția de pictură modernă contemporană Eugenia Enescu,

Sursa: INCDT

- Colecția muzeală tradițională Bob Nicolescu - mobilier tradițional, unelte de lucru, obiecte de uz gospodăresc, un război de țesut, obiecte folosite la prelucrarea lemnului și a fierului,

Sursa: INCDT

- Colecția de costume populare Elena și Ionel Marin - țesături și cusături tradiționale, covoare, peretare.

Sursa: INCDT

- Muzeul Bisericii monument "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril" – sat Lerești, care adăpostește icoane vechi, obiecte de cult, cărți rare bisericești etc..

Sursa: INCDT

✓ **Colecții muzeale particulare**

- Colecția particulară Bob Nicolescu (separat de colecția din cadrul Căminului Cultural Voinești) – icoane, grafică, pictură, obiecte tradiționale de uz casnic, unelte, etc..

Sursa: INCDT

✓ **Imaginea tradițională a satului¹⁶**

Patrimoniul urbanistic al zonei rurale are un potențial cert de valorificare datorat specificului arhitectural și obiectivelor prezervate de-a lungul existenței localității. Existența cadrului natural prielnic, varietatea reliefului și a solului, bogăția floristică a covorului vegetal și a rețelei hidrografice etc., corelat cu existența pășunilor și fânețelor au favorizat dezvoltarea unui peisaj pastoral în întreaga comună Lerești, cunoscut în țară și în străinătate.

Satele din cadrul comunei Lerești sunt sate de tip “adunat” pe fund de vale, ce formează un mic grup distinct de-a lungul Râului Târgului, sate ce dispun de uliță centrală aproximativ paralelă cu cursul de apă.

Gospodăria pe loturi mari, creșterea animalelor, folosirea lor în agricultură, gospodăria pășunilor, biodiversitatea ce rezultă din aceste activități constituie punctele forte ale imaginii satului tradițional Lerești.

¹⁶ Informații prelucrate de pe <https://lerestimusel.wordpress.com/>

Întreaga regiune a Câmpulungului prezintă un caracter relativ unitar al arhitecturii populare, prin utilizarea acelorași materiale, tehnici și procedee și a aceleiași tipologii arhitectonice. Casele tradiționale și anexele gospodărești concordă dintotdeauna cu ocupațiile și modul de viață al locuitorilor, dar și cu posibilitățile lor economice. Estetica și funcționalitatea construcțiilor populare au fost întotdeauna combinate.

În comună există în prezent gospodării care prezintă elemente arhitecturale tradiționale. Casa tip lereșteană, cu un cat sau două are "prispă înaltă sau joasă", foișor de lemn ușor sculptat, ce se termină în arcade ondulate de zidărie, stâlpi și pălmar din balustrii strunjiți de lemn, cu profilatură simplă din tencuială la ferestre, cu gârlic și învelitoare de șită. Etajul de locuit al casei lereștene se ridică de obicei până la înălțimea de 2 m, soclul foarte înalt fiind cel mai adesea ocupat de pivniță. Ca regulă generală, locuințele sunt cu prioritate orientate către S și E, fără a urmări alinierea cu strada, accesul făcându-se în general, pe latura lungă. Fațadele sunt zidite, pline și tencuite în alb, ornamentica fiind minimalistă. Anexele pot fi amplasate în continuarea locuinței sau independent de aceasta. Pot fi unifuncționale sau plurifuncționale, dezvoltate pe un nivel sau două. De obicei, adăposturile pentru animale sunt amplasate în partea din spate a lotului.

Sursa: INCDT

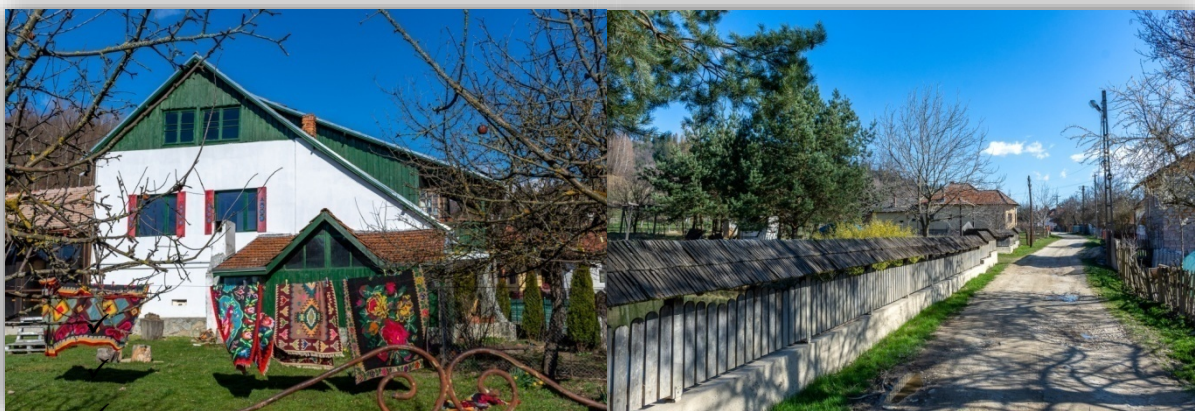
Unelte folosite de țăranii lereșteni de-a lungul vremii pentru lucrul de zi cu zi sunt lucrate meșteșugit în lemn sau fier și indică principalele lor îndeletniciri: păstoritul, culesul, vânătoarea, pescuitul, agricultura, prelucrarea lemnului și a pietrii de Albești, olăritul, prelucrarea fierului etc. Din bucătăria țăărănească lereșteană nu lipsește blidarul încărcat cu strachini și ulcioare precum și obiectele de ceramică musceleană, lucrate la Costești, Băilești și Poienița, care amintesc de arta

olarilor câmpulungeni de altădată. Casa mică sau camera de lucru, deținea obiecte de tors și țesut (furca, vârtelnița, mașina de tors lână, socală, război de țesut orizontal). Casa mare sau casa de oaspeți, avea pereții îmbrăcați cu scoarțe în vârgi, chilimuri și zăvestre în romburi, meșterit colorate, ștergare la ferestre, paturi largi acoperite cu poclade de lână, peste care erau așezate perne ornamentate cu motive florale. Mobilierul sculptat în lemn pirogravat, în culori, demonstra o altă latură a meșterilor localnici, iscusiți tâmplari și cioplitori în lemn. Ferestrele erau încadrate de ștergare țesute cu motive geometrice.

Sursa: INCDT

Cele câteva porți înalte sculptate în lemn întâlnite în prezent în Lerești, de altfel puține ca număr, sunt de proveniență străină. Ele prezintă slabe elemente de decor, dar cel pe care-l au este simplu și atrăgător. Decorațiunile sculptate sunt destul de mărunte și în formă de zig-zag sau florale. Porțile sunt rareori acoperite cu un mic acoperiș de țiglă iar gardurile sunt deseori realizate din nuiele.

Sursa: INCDT

✓ **Lucrări artistice comemorative**

- Monumentele din satele Lerești și Voinești, opere ale sculptorilor Gheorghe Popescu (monumentul din Lerești) și Nicolae Bărbulescu (monumentul din Valea Foii –Voinești), ridicate de către locuitorii comunei prin donație publică în amintirea eroilor căzuți pe câmpurile de luptă – Pojorâta, Pravăț, Mărășești, Mărăști – Oituz,

Sursa: INCDT

- Bustul Generalului Vasile Milea – sat Lerești,

- Monumentul Eroilor căzuți în Primul și cel de-al Doilea Război Mondial ridicat în curtea Bisericii cu hramul "Înălțarea Domnului" – sat Lerești,

Sursa: INCDT

- Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial – Valea Foi, sat Voinești,

Sursa: INCDT

- Fântâni (5) monumente comemorative construite în anul 1946 în cinstea eroilor lereșteni căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial. Prin grija Consiliului Local Lerești acestea vor devenii în următorii ani troițe comemorative,
  - Monumentul troiță – sat Pojorâta, ridicat în cinstea eroilor de etnie romă căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial,
  - Monumentul Eroului Lazea Dumitru – sat Lerești, căzut în cel de-al Doilea Război Mondial,
  - Crucea comemorativă ridicată în locul unde a fost împuscat moșierul comunei Lerești – Iancu Lerescu, în anul 1878,
  - Cimitirul Eroilor Români, Germani și Austrieci – sat Lerești (Cimitirul Țarină), căzuți pe câmpul de luptă în timpul Primului Război Mondial.

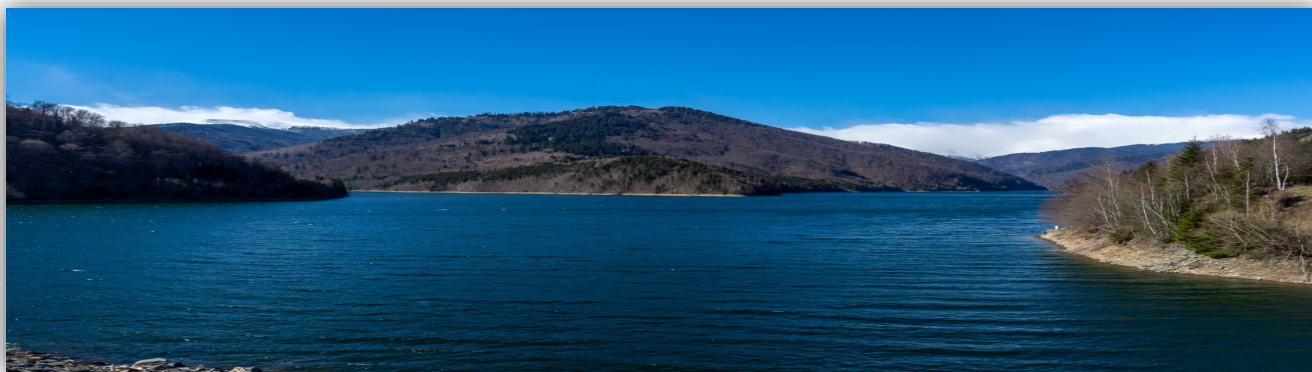
Cruce comemorativă lăzeșcu Dumitru
Monumentul – Lăzeșcu Dumitru
Sursa: INCDT

Monument sat Pojorâta
Cimitirul Eroilor (Țarină) – sat Lerești
Sursa: INCDT

✓ **Edificii cultural industriale**

- Barajul Râșor este amplasat în aval de confluența pârâului Râșor cu Râul Târgului. Stăvilarul este situat la 7,5 kilometri distanță de comuna Lerești și 14 kilometri de municipiul Câmpulung. Construcția barajului a fost finalizată în anul 1987. Realizat din anrocamente cu nucleu din argilă, este unul dintre cele mai mari baraje din țară, având o înălțime de 120 de metri și o lungime a coronamentului de 380 de metri. Lacul de acumulare are o lungime de 4,5 kilometri pe Râul Târgului și 2,8 kilometri pe Râșorul Lereștiului. Are ca principal rol alimentarea cu apă a municipiului Câmpulung și a localităților limitrofe.

Baraj Râșor
Sursa : INCDT

2.1.2.2. Artă și tradiție populară

✓ **Port tradițional¹⁷**

Caracterul dominant al costumului popular femeiesc din Lerești, este dat de linia structurală simplă, datorită fotei care înconjoară corpul de la talie în jos. Această simplitate este înnobilită de prezența altor piese de port tradițional: cămașă împodobită cu ornamente, în culori sobre, betele și maramă, care dă o notă de distincție întregului costum. Iia, în culorile caracteristice de negru și albastru, este cunoscută în terminologia zonei ca "iia de Lerești", culoarea sa, "albastru de Lerești", contribuind la faima costumului femeiesc lereștean. Făcută din pânză de casă, țesută din două ițe are de obicei, două părți: trupul și poalele. Iia de Lerești se caracterizează printr-o cusătură bogată, realizată cu materiale obișnuite: lână, arnică, mătase, un fir de argint și un fir de aur, fluturi și beteală. Motivele ornamentale folosite sunt: "fusti" sau "fuste" ("brăduleți"), "ciarba", "suveicuța", "cârligele" și "roțile".

Marama, țesătură din borangic în două ițe, este una din piesele de podoabă ale costumului femeiesc de sărbătoare. La costumul femeiesc lereștean marama este însoțită de "legătoare", piesă așezată pe cap, deasupra frunții. Ea este formată dintr-o bucată de catifea neagră sau grenă, pe care se cos în figuri geometrice sau florale mărgel, fluturi cu fir metalic argintiu sau auriu.

¹⁷ Informații prelucrate de pe <https://www.turisminmuscel.ro/leresti/>

Portul bărbătesc este compus din cămașă, brâu sau chimir, ițari, opinci și pălărie. La acest ansamblu se poartă și o vestă neagră, adeseori cu guleraș. Pe vreme răcoroasă, costumul bărbătesc se îmbogățește cu alte piese, între care căciula, cioarecii de dimie albă, cojocul și minteanul. Ca urmare a dezvoltării păstoritului, întâlnim aici cojocul mare purtat cu lână în afară și sarică.

În prezent portul popular lereștean mai poate fi admirat doar la sărbători sau zilele comunei.

Sursa: <https://motiveromanesti.ro>

✓ **Muzica și dansurile populare tradiționale**

Jocurile populare din Lerești se încadrează în folclorul specific muscelan. Repertoriul lereștean bogat și variat este constituit din următoarele dansuri populare: "Brâul", "Hora", "Românu", "Sârba", "Ungureasca" și "Ungurica".

Ansamblul folcloric de cântece și dansuri "Alunelu" din Lerești, înființat în anul 2000 de către Ion Horobeanu, are în componența sa 40 de membrii cu vârste cuprinse între 4 – 18 ani. Ansamblul are în repertoriu, pe lângă dansurile populare muscelene și dansuri din diferite zone etnografice ale României.

Ansamblul este renumit în țară, pentru autenticitatea și originalitatea repertoriului și costumelor, dar și pentru performanțele micilor artiști. Aceștia au participat la numeroase spectacole locale și naționale și sunt în permanentă colaborare cu televiziunile locale sau cele naționale.

Ansamblul "Alunelul"
Sursa: Consiliul Local Lerești

✓ **Sărbători și tradiții populare**

Importante tocmai în virtutea faptului că repetă valori spirituale care au avut loc în trecut, obiceiurile ritmează viața socială, dându-i sens și culoare. Credințele populare, în ciuda faptului că se propagă pe un spațiu larg, păstrează particularitățile fiecărei comunități care își identifică apartenența la un teritoriu străvechi așa cum este cazul zonei de nord a Muscelului. Obiceiurile și tradițiile locale sunt strâns legate de calendarul religios, de ocupațiile specifice dar și de obiceiurile de zi cu zi din viața oamenilor locului. În zona de nord a Muscelului care cuprinde și comuna Lerești, se manifestă următoarele:

- obiceiuri de iarnă care se practică în jurul sărbătorilor de iarnă - Crăciun și Anul Nou - "Brezaia" sau "Colindatul cu măști", "Scovarga", "Pământuful", "Colindul Flăcăilor" – de Crăciun și "Colindatul Fetelor" – de sărbătoarea Sfântului Vasile sau Anul Nou;
- obiceiuri de primăvară care se practică în jurul sărbătorilor pascale – "Focul Măcinilor", "Armindenul", "Călușul", "Lăzărelul" - fiind caracterizate ca sărbători tradiționale ale vegetației;
- obiceiuri de vară – "Caloianul", "Paparuda", "Drăgaica";
- obiceiuri de toamnă – "Răvășitul Oilor", "Focul lui Sumedru".

Un exemplu, de obicei laic, cu caracter religios, întâlnit în zona Muscelului de Nord și în zona Lereștiului, având rădăcini în originile dacice ale poporului român este "Frăția de cruce" sau "Datul d'a verii și d'a suratele" - a doua zi de Rusalii. Potrivit acestui obicei străvechi, tinerii din sat se înfrățesc sau, în cazul fetelor, se însurătesc (datul de-a verii), ocazie cu care își dăruiesc unul altuia farfurii sau străchini împodobite cu flori, umplute cu pâine și colivă în care sunt puse lumânări

mai nou cireșe sau dulciuri. Un alt obicei bine înrădăcinat în tradiția zonei este ritualul de nuntă care prezintă elemente specifice la Lerești: “Pogădirea sau Împețirea”, “Schimbul cu verighetele”, “Bradul” (Fedeleșul), “Nunta de zi a fetei”, “Iertăciunea”, “Masa mare”.

✓ **Ateliere de artă și meșteșug**

- Buliga Gabriela - sat Lerești - pictură portrete și peisaje,

Sursa: INCDT

- Dogaru Lucia – sat Lerești, confecționar bijuterii din mărgelă, artizan costume populare,
- Moiceanu Marin – sat Voinești - distilerie pentru preparat țuica din mere,

Sursa: INCDT

Sursa: INCDT

- Fianu Alina – sat Lerești, artizan decorațiuni tricotate și împodobite cu mărgel pentru sărbătoarea Crăciunului,
- Herișanu Lucia – sat Lerești, artizan costume populare (ii tradiționale), producător de dulcețuri bio din afine și zmeură albă și roșie,

Sursa: INCDT

- Falcă Manuela - sat Lerești, producător local de șerbet și bomboane fondante,

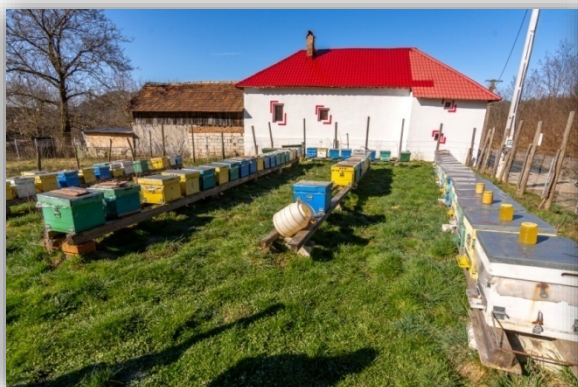
- Burulea Elena, Ion Maria – sat Pojorâta - împletituri mături și coșuri din lemn de alun și cătină,

- Coscodaru Lămâița, Coșcodaru Ion – sat Pojorâta, coșuri din lemn de alun și cătină, corfe pentru copii, linguri din lemn, cozi de topor,

Sursa: INCDT

- Dascălu Stelian – sat Voinești, producător de miere bio de salcâm și polifloră,

Sursa: INCDT

- Dragomir Corneliu – sat Lerești, atelier sculptură în lemn (mobiliu de interior, uși, obiecte de uz gospodăresc, monumente decorative cu motive tradiționale, etc);
- Dumitrescu Alexandru – sat Lerești, cioplitor în lemn - prelucrare rădăcini de copaci și crengi supuse degradării,
- Corlățeanu Florin – sat Lerești, sculptură în lemn – mobilier de interior și exterior.

Sursa: INCDT

✓ **Gastronomie**

Specificul culinar al zonei Lerești este dominat de produsele lactate (brânzeturi de oaie sau vacă), preparate din carne de oaie, dulcețuri din fructe de pădure, ciuperci. În trecut, la confluența Râului Târgului cu Râușorul exista cășăria Râușor, locul unde s-a născut vestitul cașcaval de Rucăr, produs tradițional recunoscut în toată țara.

Renumită pentru produsele tradiționale realizate este și "Ferma Musceleană Lerești", locul unde se produce renumita brânză de Lerești, bulzul tradițional sau păstrăvul la grătar. Ferma dispune de 12 vaci și peste 200 de oi. Beneficiază și de 2 iazuri cu păstrăvi.

Deși nu sunt înregistrate ca mărci locale, zona este cunoscută pentru câteva produse tradiționale:

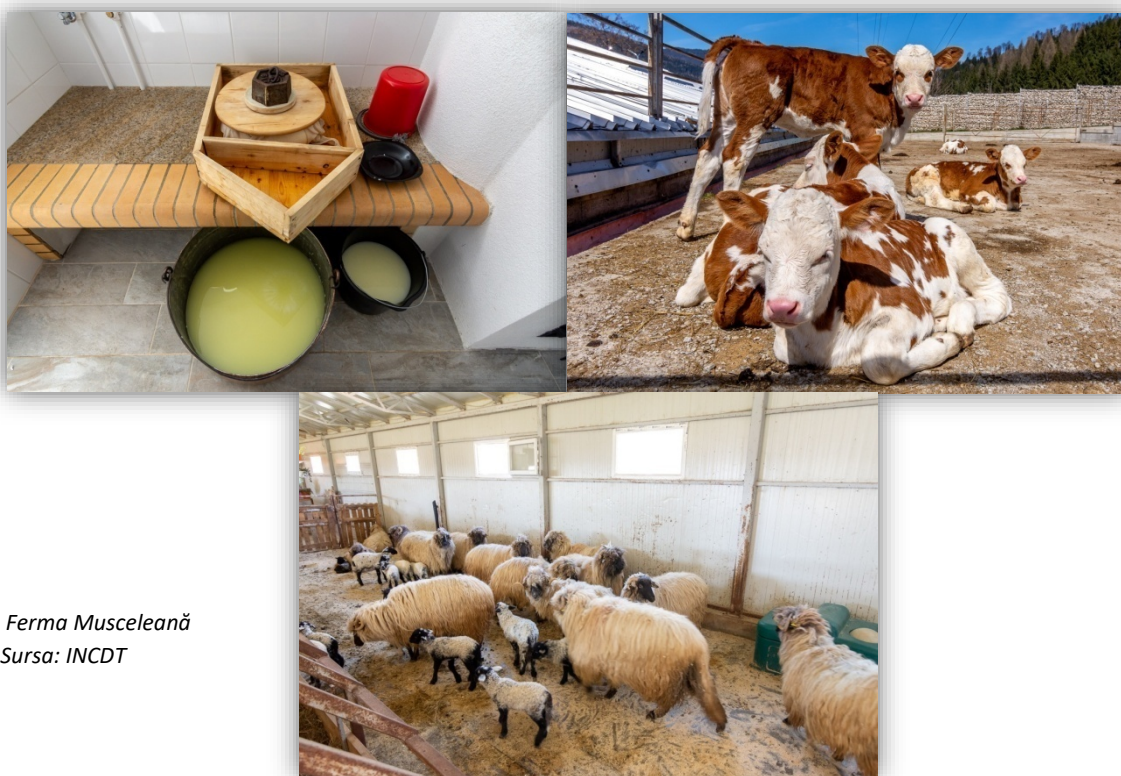
- Cașcaval - cașcaval afumat din lapte de vacă sau oaie,
- Brânza la coșuleț - brânză dospită ambalată în coajă de brad,

- Lapte de șteand - în ultima săptămână din an când se mulg oile se pune laptele într-un șteand (putină mică cu capac) de brad nou, închis ermetic și se lasă cca. 2 luni, fără a fi mișcat, după care se consumă.

Sursa: INCDT

Ferma Musceleană
Sursa: INCDT

- Pastrama de oaie - uscată, afumată preparată pe grătar,
- Covrigi cu ou. Acest produs ar data, după tradiția orală, înainte de venirea ardelenilor în ținuturile subcarpatice ale Mușcelului - prima jumătate a sec. al XVIII-lea. Covrigii se

pregătesc în preajma marilor sărbători religioase, Paștele și Rusaliile și se împart pentru pomenirea morților. De Paște sunt asociați cu ouă roșii și de Rusalii cu vase cu mâncare. Secretul realizării acestui produs tradițional este cel al frăgezirii aluatului cu țuică amestecată cu rom, cât și al coacerii în cuptor încins pe vatră după ce s-a scos jarul obținut din „țândări” de brad. Covrigul cu ou a fost atestat ca produs tradițional și înscris la OSIM cu eticheta de Covrig Muscelan în anul 2011. Datorită acestui atestat, covrigul muscelan a devenit cunoscut în întreaga țară, fiind prezent la o serie de târguri și festivități de profil,

- Păstrăvul, sub cele două specii ale sale, indigen și curcubeu, cultivat în păstrăvăriile din zonă, gătit sub diferite aspecte: afumat în cobză, la grătar, etc;
- Bulzul tradițional realizat cu brânză de oaie, unt, costiță afumată, ou. Produsul se coace în cuptor sau se prăjește pe jar,
- Miere de albine,
- Țuica de mere, pere, prune, produsă la povarnă.

2.1.2.3. Evenimente /manifestări culturale și sportive

Oferta evenimentelor din comuna Lerești acoperă o gamă largă de domenii culturale și sportive, remarcându-se prin calitatea ei. An de an acestea atrag un număr tot mai mare de participanți atât din cadrul locuitorilor zonei, cât și turiști. Asociația Culturală Lerești – Muscel, condusă de preotul Alexandru Pahonțu, Asociația “Alunelu” precum și Consiliul Local Lerești își aduc contribuția anual la organizarea și desfășurarea manifestărilor din cadrul comunei. Evenimentele consacrate, cu tradiție sunt prezentate în continuare:

- *“Balul Gospodarilor” din Lerești*, are loc odată cu desfășurarea sărbătorii de Dragobete – luna februarie. Este un eveniment cultural, social, artistic, organizat de către Consiliul Local Lerești. Evenimentul se caracterizează prin dansuri populare, port popular, concursuri, gastronomie tradițională,

- *“Teatrul de Păpuși”* – luna aprilie. Manifestarea este organizată anual în cadrul căminului cultural “Sarmiza Bilcescu Alemăneștianu” din satul Voinești și este organizată de către Consiliul Local Lerești în colaborare cu Teatrul Davila din Pitești și Trupa Așchiuță,
- *“Ziua Veteranilor de Război”* – luna aprilie. Evenimentul are loc la Cimitirul Eroilor Țarină și este organizat prin grija Consiliului Local Lerești - depunere de coroane,
- *“La Mulți Ani Europa”* – luna mai. Manifestarea este organizată în cadrul Căminului Cultural din satul Lerești de către Consiliul Local Lerești - vizionare de documentare, distribuirea de broșuri și pliante,
- *“Ziua Eroilor”* – luna mai. Evenimentul are loc la Cimitirul Eroilor Țarină și este organizat prin grija Consiliului Local Lerești - depunere de coroane,
- *“Festivalul Covrigilor cu ou”* – luna iunie (Rusali). Festivalul este o inițiativă a familiei Elena și Ionel Marin din localitate și este organizat de către Consiliul Local Lerești, Asociația Alunelu și Asociația Culturală Lerești. Evenimentul își propune promovarea covrigilor tradiționali, preparați timp de două săptămâni și copti de gospodine în casă, în cuptor cu lemne. Sunt specifici numai zonei Mușcel. Locul în care se desfășoară festivalul este împodobit ca într-o mare zi de sărbătoare, covrigii cu ou fiind etalați în vase vechi confecționate din lut. Aceste vase sunt așezate pe ștergere florale confecționate manual la războiul de țesut. Gospodinele care prezintă istoria covrigilor cu ou, sunt îmbrăcate în costume tradiționale populare cu motive florare și poartă ii cusute cu fir albastru, specific zonei. Acest festival tradițional lereștean scoate în evidență legătura dintre viață și moarte fiind organizat între sărbătoarea Paștelui și cea a Rusaliilor. Dacă evenimentul

Sursa: <https://www.ziaruldinmuscel.ro>

are loc în apropiere de Paște, covrigii se vor da de pomană împreună cu ouă înroșite iar dacă are loc în preajma Rusaliilor, se vor împărți împreună cu vase cu mâncare. Cu ocazia acestui eveniment au loc dansuri și cântece populare, concursuri cu premii, degustări de produse locale etc. Sărbătoarea de la Lerești este un semn de recunoștință a localnicilor față de sacrificiul Mântuitorului, față de înaintașii care le-

au dat viață și i-au învățat meștesugul coacerii pâinii, al împodobirii straielor și locuințelor, al cântecului și dansului popular, al mândriei valorilor autohtone, al dorinței de a trăi momente de liniște și bucurie, de a prelua, continua și îmbogăți tradiții străvechi în forme noi, de a înscrie noi pagini în marea carte a sufletului românesc,

- *“Ziua comunei Lerești”* – luna iunie (Rusalii) - eveniment cultural, social, artistic, sportiv și de divertisment organizat de către Consiliul Local Lerești în colaborare cu Asociația Alunelu și Asociația Culturală Lerești,

Sursa: Consiliul Local Lerești

- *“Școala de vară”* – luna iulie. Evenimentul are loc la Căminul Cultural “Sarmiza Bilcescu Alemăneștianu” din satul Voinești prin grija Consiliul Local Lerești. Se desfășoară sesiuni de comunicări științifice despre istoria, civilizația și cultura în spațiul românesc, comunicări științifice susținute de către profesorul de istorie Ion Oană. Născut în satul Lerești, profesorul Ion Oană, iubitor al tradițiilor și istoriei acestei comune a scris printre altele și lucrarea „Istoria și Cultura în Lerești Muscel” creație care, în cele peste 100 de file descrie esențialul din existența de peste șase veacuri a așezării Lerești, oamenii, ocupațiile lor, habitatul, viața culturală, școala și slujitorii ei de seamă, biserica ș.a.,

- *“Zilele Drapelului Național”* (luna iunie), *“Ziua Imnului Național”* (luna iulie), *“Ziua Armatei Române”* (luna octombrie) – manifestări organizate de către Consiliul Local Lerești, cu ocazia cărora au loc depuneri de coroane la monumentele martirilor comunei,

- *“Raliul Muscelului”* – luna septembrie, se desfășoară pe ruta Pojorâta – Bughita – baraj Râușor. Competiția este organizată de către Federația Română de Automobilism în colaborare cu Consiliul Local Lerești și reprezintă un eveniment sportiv de viteză în coastă și aventură pe macadam,

- *“Maratonul de alergare montană”* – luna septembrie, este la ediția a 8-a și se desfășoară pe ruta lezer – Păpușa. Competiția sportivă are startul și punctul de sosire la cabana Voina. Evenimentul este organizat de către Consiliul Local Lerești împreună cu Asociația Club Sportiv Tourmount;

- *“Focul lui Sumedru”*¹⁸ – luna octombrie. Reprezintă o tradiție românească veche de peste 2.000 de ani, dinaintea sărbătorii Sfântului Dumitru - apărătorul păstorilor. Este vorba de „focul viu” al ciobanilor români, care purifică îndeosebi păstorii și turmele. Focul lui Sumedru reprezintă o sărbătoare a întregii comunități, un scenariu al morții și renașterii naturii care, se pare, că are rădăcini în timpul arhaic ca un cult al strămoșilor pentru câștigarea bunăvoinței în asigurarea unui an viitor fertil și bogat în recolte. Sărbătoarea are de fapt sorginte precreștină, iar focurile care se aprindeau erau pentru încălzirea spiritelor care apar pe pământ în această perioadă. În jurul unui imens rug funerar întreținut cu lemne uscate și resturi vegetale, aprins de tinerii din comună într-un loc înalt, se adună întreaga suflare a satului și se strigă, în cor, formula consacrată „Hai la Focu’ lui

¹⁸ Date preluate de pe <https://cimec.ro>

Sumedru!”. Femeile împart nuci, mere, struguri, vin, prune uscate și covrigi. La plecare, participanții iau cărbuni aprinși cu care fertilizează grădinile și livezile. Momentul cel mai așteptat este prăbușirea bradului incinerat, care indică renașterea simbolică a zeului mort. Prin direcția în care cade bradul ars (jarul sau tăciunii aprinși) se apreciază care dintre feciorii sau fetele prezente urmează să se căsătorească în noul an. Când focul este aproape stins, conform tradiției, fiecare participant trebuie să ia câte un tăciune pe care îl aruncă în livadă pentru a obține roade bogate anul viitor,

Focul lui Sumedru
Sursa : <https://ziarulargesul.ro>

- *“Ziua Recoltei muscelene”* - luna noiembrie. Manifestarea are în centrul preocupărilor punerea în valoare a potențialului natural, a tradiției, a identităților și a conexiunii individului cu natura. Evenimentul este organizat prin bunăvoința Consiliului Local Lerești. și cuprinde, pe lângă expozițiile cu standuri de produse tradiționale sau agrozootehnice, un program cultural artistic unde se regăsesc prestațiile ansamblurilor folclorice care reușesc prin elementele autentice românești să evidențieze multitudinea de obiceiuri, tradiții, datini, relevante pentru identitatea și existența comunității lereștene,

- *“1 Decembrie – Ziua națională a României”* – luna decembrie – depunere de coroane la monumentele martirilor lereșteni, sfințirea de morminte, port tradițional, cântece și dansuri populate locale;

- *“Colindă....colindă”* – luna decembrie, eveniment care cuprinde tradiții și obiceiuri populare, colinde, cântece și dansuri tradiționale, cadouri de Crăciun. Este organizat anual la Consiliul Local Lerești.

2.2. Factori naturali terapeutici

Bioclimatul zonei

Bioclimatul este un factor terapeutic natural. Indicațiile terapeutice ale bioclimatului depind de:

- caracteristicile climatice: temperatura aerului, umiditatea aerului, durata de strălucire a soarelui, dinamica atmosferică și presiunea aerului, presiunea parțială a oxigenului;
- indicii bioclimatici: confort termic, stres bioclimatic;
- caracteristicile fizico-chimice: aeroionizarea, absența poluării chimice și microbiologice.

Caracteristici climatice

Zona munților înalți (1.900 m. - 2.500 m.) se caracterizează printr-un climat aspru iarna și rece vara, aer relativ uscat, cu nebulozitate mare, durata de strălucire a soarelui redusă, precipitații moderat – abundente, circulație atmosferică activă, strat de zăpadă gros și perisitent, ceață și viscol.

În zona munților mijlocii și mici (700 m - 800m/1.900 – 2.000 m), cu precădere în jumătatea inferioară a acestui areal, climatul este mai puțin aspru decât cel al munților înalți. El este totuși rece, relativ umed, cu nebulozitate destul de pronunțată, dar și perioade de însorire marcate, cu ierni liniștite, cu strat bogat și îndelungat de zăpadă, primăveri reci și ploioase, veri răcoroase cu ploi bogate, alternând cu timp frumos și toamne cu timp stabil și cald.

Climatul depresiunilor și al văilor are caractere asemănătoare cu cel prezentat anterior, diferențele provenind din condițiile geografice locale, respectiv orizontul redus și condițiile de adăpost față de circulația generală. În acest context, în aceste zone verile sunt mai călduroase, radiația solară și dinamica aerului sunt mai reduse comparativ cu cel al formelor deschise, cu altitudini similare.

Elaborarea acestui subcapitolului este fundamentată conform prevederilor următoarelor acte legislative și studii/documentații de specialitate:

Acte legislative

1. Ordonanța Guvernului nr. 109/2000 și Legea nr. 343/2002 prin care ordonanța a fost aprobată cu modificări este în vigoare ca baza legală pentru existența și funcționarea stațiunilor balneare, climatice și balneoclimatice. Ordonanța Guvernului nr. 109/2000 cu modificările și completările ulterioare stabilește ce reprezintă o stațiune balneară, climatică sau balneoclimatică, cum se obțin aceste statuti de către o localitate sau un areal, care este statutul și regimul de utilizare și protecție al factorilor naturali de cură (prospectarea, exploatarea, valorificarea, protecția și conservarea factorilor naturali) și care este regimul de acordare a asistenței medicale balneare și de recuperare. Normele tehnice menționate în OG 109/2000 au fost stabilite prin Hotărârea de Guvern nr. 1154/2004 – „Norme tehnice unitare pentru realizarea documentațiilor complexe de atestare a funcționării stațiunilor balneare, climatice și balneoclimatice și de organizare a întregii activități de utilizare a factorilor naturali”

Reglementări ale factorului natural terapeutic bioclimat sunt prevăzute la următoarele articole din prezentul act normativ :

ART. 42

În sensul prezentelor norme tehnice factorii naturali terapeutici reprezintă ansamblul elementelor fizice și chimice terapeutice naturale cu efect sanogen.

ART. 43

Sunt considerate factori naturali terapeutici următoarele elemente naturale:

- a) apele minerale terapeutice;
- b) lacurile terapeutice;
- c) nămolurile terapeutice;
- d) gazele terapeutice;
- e) ansamblul elementelor fizico-chimice ale litoralului marin;
- f) ansamblul elementelor climatice ale litoralului marin;
- g) *factorii sanogeni ai principalelor tipuri de bioclimă ai României*, inclusiv de la nivelul peșterilor și salinelor.

ART. 61

Bioclimatul este un factor terapeutic natural dependent de *condițiile locale de relief, altitudine, parametri climatici și vegetație*.

ART. 62

În funcție de efectul sanogen bioclimatul se clasifică în următoarele tipuri:

- a) bioclimat excitant solicitant, diferențiat în bioclimat de litoral maritim și bioclimat de câmpie;
- b) bioclimat sedativ - indiferent sau de cruțare, corespunzător regiunilor dealuri și coline, cu altitudini cuprinse între 200 - 300 m. și respectiv, între 700 - 800 m.;
- c) bioclimat tonic - stimulent, corespunzător regiunilor de munte, cu două variante dependente de altitudine: de munți mijlocii, la altitudine de 800 - 1900 m. și de munți înalți, la altitudine de peste 2000 m..

ART. 63

(1) Indicațiile terapeutice ale bioclimatului depind de:

- a) caracteristicile climatice: temperatura aerului, umiditatea aerului, durata de strălucire a soarelui, dinamica atmosferică și presiunea aerului, presiunea parțială a oxigenului;
- b) indicii bioclimatici: confort termic, stres bioclimatic;
- c) caracteristicile fizico-chimice: aeroionizarea, absența poluării chimice și microbiologice.

ART. 100

Criteriile pentru definirea localităților climatice și pentru autorizarea funcționării acestora ca stațiuni climatice cu caracter sezonier sunt următoarele:

- a) *existența unui bioclimat favorabil stabilită fie prin studii directe, fie prin analogie cu zone similare de bioclimat ca și a factorilor care contribuie la realizarea efectelor sanogene - relief, vegetație, oglinzi de ape, cadru peisagistic;*
- b) respectarea limitelor zonei de protecție sanitară;

- c) existența de amenajări care să permită efectuarea unei climatoterapii corespunzătoare, adaptate la principalele elemente geografice ale localității - plaje, trasee marcate pentru cură de teren, alei în parcurile naturale și altele asemenea;

- d) existența posibilității de procurare prin rețeaua comercială locală a produselor necesare asigurării la nivel minimal a regimurilor alimentare recomandate în diferite afecțiuni - preparate dietetice industrializate sau pregătite în cadrul unităților de alimentație publică.

2. Legea nr. 190/2009 pentru aprobarea O.U.G. nr. 142 / 2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII-a - zone cu resurse turistice¹⁹.

Cadru natural, determinant al bioclimatului, component al criteriului Resurse naturale turistice a fost evaluat de către Institutul de Geografie al Academiei Române.

Studii/documentații de specialitate

1. Institutul de Geografie – Octavia Bogdan, Elena Teodoreanu, Elena Mihai, Gheorghe Neamu, "Atlasul Republicii Socialiste România – pl.IV-6 Topoclima, Regionarea Climatică" tipărit de Direcția Topografică Militară, 1977.

2. Prof.Univ.Dr. Sterie Ciulache, Prof.Dr. Nicoleta Ionac "Atlasul bioclimatic al României", Editat de Ars Docendi - Universitatea din București, 2010

Lucrarea se concentrază asupra resursei și riscului bioclimatic la scara întregii țări, analizându-le prin utilizarea a zece indici. Pentru fiecare indicator s-au prelucrat date climatice de la un număr de 108 stații meteorologice cu un șir lung de observații, situate în puncte reprezentative ale teritoriului țării, pe toate cele trei trepte majore ale reliefului acestuia.

„Atlasul bioclimatic al României” cuprinde 152 de hărți care reprezintă repartitia spațială a zece indici bioclimatici – deosebit de importanți, expresivi și utili pentru cunoașterea potențialului bioclimatic al teritoriului României, la care se adaugă 108 fișe sintetice, care prezintă distribuția temporală, a datelor de temperatură, presiune atmosferică, umezeală relativă și viteză a vântului, din intervalul 1961-1990, care au fost utilizate pentru elaborarea acestuia.

Valorile principalilor indici bioclimatici se prezintă, în tabelul următor, tipul de confort/disconfort bioclimatic, conform "Scării de valori a indicilor bioclimatici".

Indici bioclimatici	Tip de confort/disconfort
Indicele temperaturii efectiv-echivalente - TEE (°C)	Rece
Indicele termo-higrometric – THI (°C)	Răcoros vara
Indicele de disconfort - DI THOM (°C)	Confort
Indicele de tensiune relativă – RSI (unități)	Confort
Indicele de căldură – HI (°F)	Confort
Indicele HUMIDEX (°C)	Confort
Indicele SIMMER de vară - SSI (°C)	Confort aprilie - octombrie
Indicele SCHARLAU estival– IS (unități)	Confort

¹⁹ INCDT, Planul de Amenajarea a Teritoriului Național – Secțiunea VIII - Zone Turistice. Proiect de fundamentare - Analiza și diagnoza potențialului turistic la nivelul unităților administrativ-teritoriale, București, 2007

Indicele SCHARLAU hibernal– IS (unități)	Disconfort accentuat decembrie - ianuarie
Indicele puterii de răcire a vântului Pr – (W/m ²)	Disconfort martie - iunie

3. Prof.Dr.med.N.Teleki, Dr.med.L.Munteanu, S.Bibicioiu *“România balneară – Ghid pentru medicii de familie și pentru medicii specialiști”*, Editat de OPTBR cu sprijinul Min. Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, 2004

Lucrarea prezintă orientări și concepte în domeniul medicinei balneare și turismului balnear, agreeate de Organizația Mondială a Sănătății, cuprinzând în același timp date privind structura stațiunilor balneare și indicațiile de cură balneară pe diferite domenii de patologie.

Documentația cu caracter de îndrumar este destinată medicilor, în primul rând medicilor de familie. În urmă cu câteva decenii Ministerul Sănătății, prin institutul de specialitate edita periodic un asemenea ghid de indicații și contraindicații pentru trimiterea la cură balneoclimatică. Ultima ediție a unui asemenea Ghid a apărut în anul 1986.

Conform clasificării bioclimatice realizată în anul 1961 de dr. Maria Modval și fiz. Șt. Pascu, completată în 1984 de dr.clim.Elena Teodoreanu zona se încadrează în:

Climat de munte cu bioclimat tonic – stimulent rece, umed, cu nebulozitate accentuată (dar și cu perioade frecvente de însorire) este caracterizat de ierni frumoase și însorite, zăpadă consistentă, primăveri reci și ploioase, veri răcoroase cu ploi bogate alternând cu timp frumos, toamne stabile. Aeroionizarea este relativ mare, predominant negativă. Confortul termic apare mai ales la orele amiezei, vara și toamna. Există stres cutanat 5 - 6 luni pe an, stres pulmonar 6 – 8 luni, restul lunilor fiind relaxante, echilibrate.

Caracteristicile bioclimatice în cadrul UAT Lerești

- stresul bioclimatic cutanat mediu anual prezintă o valoare redusă (15), lunile relaxante fiind cele cuprinse în intervalul aprilie - septembrie.
- indicele de stres bioclimatic pulmonar mediu anual este situat între 25 - 30, lunile echilibrate fiind aprilie, mai, august și septembrie;
- Indicele stresului bioclimatic total mediu anual este de 45, indicând un bioclimat tonic stimulant în partea superioară, cu nuanțe sedative și de relaxare în partea inferioară.

Factori naturali de cură: bioclimat tonic, stimulant, de munte.

Indicații terapeutice: stări de debilitate, surmenaj fizic și intelectual, convalescență cu stare generală bună, nevroză astenică.

2.3. Potențialul turistic din zonele limitrofe (30 km)

În arealul turistic din zonele limitrofe UAT Lerești (30 km.) se regăsește municipiul Câmpulung precum și următoarele comune: Albeștii de Muscel, Bughea de Sus, Cetățeni, Berevoești, Aninoasa, Bughea de Jos, Valea Mare Pravăț, Dragoslavele, Rucăr, Dâmbovicioara. Arealul a fost determinat în funcție de distanța rutieră. Lista Monumentelor Istorice din localitățile limitrofe comunei Lerești este dată în *Anexa nr.4*.

Comuna Lerești are în împrejurimile sale o diversitate de resurse turistice naturale rezultat al varietății formelor de relief ce caracterizează arealul. Reprezentative se consideră a fi următoarele:

❖ *Ariile naturale protejate de interes național:*

- Rezervația naturală - "Calcarul numulitic de la Albești" (RONPA0119)

Rezervația a fost declarată arie protejată prin Legea nr. 5/2000. Este rezervație de tip geologic și paleontologic situată pe teritoriul comunei Albeștii de Muscel. Se întinde pe o suprafață de 1,50 ha. Reprezintă o zonă unde se găsesc resturi fosile de vertebrate și nevertebrate (colți de rechin, brahiopode, echinoderme etc), caracteristice primei jumătăți a erei terțiare. Aceste fosile se află depozitate în calcare numulitice de culoare alb - gălbui, galben-cafeniu, roșcat, vânăt sau alburui. Calcarul de Albești a fost folosit de-a lungul timpului ca materie primă în construirea unor așezăminte de mare valoare: Castrul Roman de la Jidova, Mănăstirea Curtea de Argeș, Mănăstirea Cozia, Arcul de Triumf, Palatul Peleş, Biserica Trei Ierarhi etc.,

Calcarul numulitic Albești

Granitul de Albești

Sursa: <http://romanianturism.com>

- Rezervația naturală - "Granitul de la Albești" (RONPA0117)

Rezervația a fost declarată arie protejată prin Legea nr. 5/2000. Este rezervație de tip geologic situată pe teritoriul comunei Albeștii de Muscel. Are o suprafață de 0,50 ha. și reprezintă o

zonă cu blocuri de granit de culoare roz cu forme și dimensiuni diferite acoperite pe alocuri cu vegetație.

- Rezervațiile naturale : “Lacul Galbena IV”, “Lacul Hârtop I”, “Lacul Hârtop II”, “Lacul Hârtop V”, “Lacul Jgheburoasa”, “Lacul Mănăstirii” numit și “Lacul Gălășescu”, “Lacul Scărișoara Galbenă”, “Lacul Valea Rea”, “Lacul Zârna” (RONPA0141, RONPA0133, RONPA0134, RONPA0135, RONPA0132, RONPA0136, RONPA0140, RONPA0137, RONPA0131).

Rezervațiile au fost declarate arii protejate prin Legea nr. 5/2000. Se află pe teritoriul administrativ al comunei Rucăr și reprezintă lacuri de origine glaciară, cu maluri mlăștinoase acoperite cu vegetație specifică zonelor umede.

Lacul Scărișoara Galbenă

Lacul Galbena IV

Sursa: <https://www.cjarges.ro> / : <https://romanianturism.com>

- Rezervația naturală - “Microrelieful carstic de la Cetățeni” (RONPA0116)

Rezervația a fost declarată arie protejată prin Legea nr. 5/2000. Este rezervație de tip geologic și peisagistic situată pe teritoriul comunei Cetățeni. Reprezintă o zonă cu relief carstic, alcătuit din abrupturi stâncoase, calcare, coloane, vârfuri de interes peisagistic și geologic.

❖ *Lacul de acumulare Pecineagu* din comuna Rucăr. Dat în folosință în anul 1985, lacul de acumulare este utilizat pentru și producție de hidroelectrică. În funcțiune era al 8-anrocamente din unul dintre cele obiective turistice Moeciu.

Pecineagu este alimentări cu apă energie anul intrării în lea baraj de lume. Reprezintă mai importante din zona Bran

Sursa: <https://locuridinromania.ro>

❖ *Peștera Posada* - comuna Rucăr. Prezintă înălțimi de până la 15 metri și este impresionantă datorită domului stalagmitic pe care-l adăpostește și a stalagtitelor “macaroană” cu aspect violet ruginiu.

❖ *Peștera și Cheile Dâmbovicioarei* – comuna Dâmbovicioara.

Peștera Dâmbovicioara, în lungime de peste 600 de metrii adăpostește formațiuni calcaroase bizare. Drept urmare, fiecare parte a peșterii a primit nume ciudate, dar semnificative: “Sala dantelelor”, “Sala liliacilor”, “Orga”, “Cerbul” etc. Peștera a fost locul de adăpost al pustnicului Pavel precum și a celebrilor haiduci Fulga și Budac. Peștera Posada este primul fenomen carstic care a servit drept model pictorului român Nicolae Grigorescu - tabloul „Peștera Dâmbovicioarei”.

În lungime de 3 km, Cheile Dâmbovicioarei sunt situate în arealul montan al Munților Piatra Craiului, pe culoarul Rucăr - Bran. Au un aspect impunător și fac parte dintr-o serie de cel puțin 20 de chei situate în bazinul hidrografic al râului Dâmbovița. Dâmbovicioara a săpat în formațiunile de roci sedimentare,

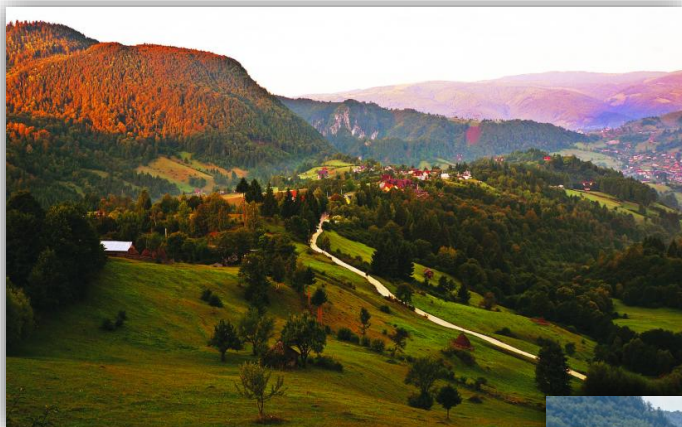
calcaroase și gresii, un adevărat canion, în care, în unele porțiuni valea are pereți verticali ce depășesc 200 de metrii înălțime. Apele râului, prin acțiunea de eroziune, au creat forme bizare de turnuri sau creste ascuțite, având subteran goluri carstice, astfel că, în această zonă se pot enumera peste 50 de peșteri - Peștera Dâmbovicioara, Peștera de la Gura Defileului, Peștera Labirintului etc.

❖ *Culoarul Rucăr Bran*

Străveche poartă de vie circulație, între Muntenia și Transilvania, culoarul Rucăr – Bran este o zonă depresionară străjuită de munții Leaota, Bucegi, Iezer - Păpușa și Piatra Craiului. Cu sute de ani în urmă, trecătoarea era folosită în scop comercial și lega cele două mari regiuni ale țării. Amplificarea în timp a funcțiilor drumului Branului a determinat o dezvoltare intensă a vechilor așezări, favorizate din plin de adăpostul muntelui și pădurii, beneficiind de darurile cu care natura generoasă a înzestrat aceste locuri. Culoarul transcarpatic Rucăr - Bran reprezintă în prezent o zonă turistică de marcă cu obiective naturale și antropice renumite: Castelul Bran cu Muzeul etnografic, formele carstice din complexul Măgura-Peștera-Șirnea, peșterile Dâmbovicioara, Urșilor, Uluce, Labirintului, cheile spectaculoase de pe văile Dâmboviței (Plaiul Mare, Cheile Mari) ale

Dâmbovicioarei (Brusturet și Dâmbovicioara), Crovului, Rudăriței etc., ruinele cetății de la Oratia, castrul roman de la Scărișoara- Rucăr, trasee montane - lezer, Făgăraș, port popular tradițional, gastronomie specifică.

Peștera și Cheile Dâmbovicioarei

Culoarul Rucăr Bran

Sursa: <https://jurnalul.ro>

❖ *Edificii și obiective culturale istorice*

O bună parte dintre obiectivele turistice culturale din zona analizată sunt înscrise în Lista monumentelor istorice (listă anexă la Ordinul ministrului culturii nr. 2.828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată). În cadrul acestei liste, în zona de proximitate a UAT Lerești sunt 178 monumente²⁰ (*Anexa nr.4*)

Municipiul Câmpulung, prin numărul de clădiri reprezentative, monumente de cult religios, muzee, situri arheologice reprezintă, în sine, un important obiectiv turistic din județul Argeș și din zona limitrofă a comunei Lerești

❖ *Castrul Roman Jidova - municipiul Câmpulung*

Reprezintă un fost castru roman din linia de fortificații – Limes Transalutanus (frontieră fortificată a Imperiului Roman care se întindea pe o lungime de 235 km. de-a lungul râului Olt). Este singurul realizat în piatră și cărămidă și în același timp cel mai mare. Castrul a fost construit în perioada 190 d.Hr – 211 d.Hr și distrus de către invazia carpilor în anii 244 d.Hr. – 245 d.Hr. Avea rolul de a controla drumul prin pasul Bran, cu asigurarea accesului spre nord pentru armate, schimburi comerciale și călători. În incinta castrului se păstrează o parte din clădirile romane

---

²⁰ Date preluate și prelucrate de pe <http://www.cultura.ro>

(Principia – comandamentul, Praetorium – clădirea comandantului, clădirea ofițerilor, Horreum – magazia de cereale).

❖ *Mănăstirea Negru Vodă – municipiul Câmpulung*

Mănăstirea Negru Vodă a fost ctitorită în anul 1215, prin tradiție de către Radu Negru Voievod. A fost rezidită de Basarab I și fiul său, Nicolae Alexandru. A fost reclădită de Matei Basarab, când devine și mănăstire. Considerat cel mai valoros și reprezentativ monument istoric al orașului, ansamblul cuprinde: biserica ce poartă hramul "Adormirea Maicii Domnului", bolnița sau paraclisul, turnul clopotniță, casa domnească, stăreția și chiliile.

❖ *Triunghiul Mănăstirilor Rupestre*

Traseul "Triunghiul Mănăstirilor Rupestre" combină spiritualitatea cu istoria și cu misticismul, cele trei mănăstiri rupestre - Cetățeni, Nămăiești și Corbii de Piatră, alcătuind un triunghi echilateral cu latura de 20 de kilometri având în centru municipiul Câmpulung. Sunt locuri naturale impresionate prin frumusețe: schituri rupestre, altare ale zeului Zamolxe, biserici ctitorite de voievodul Negru Vodă, siluete ale Cavalerului Trac sculptate în piatră, o biserică cu două altare.

- Mănăstirea Cetățuia Negru-Vodă reprezintă un lăcaș de cult ortodox cu obște de călugări aflată în comuna Cetățeni. Mănăstirea este situată, pe valea Dâmboviței.

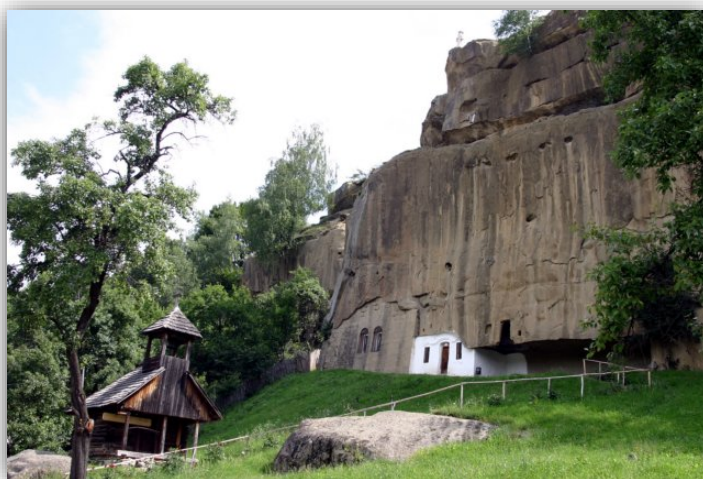

Sursa: <https://www.crestinortodox.ro>

Cunoscută inițial sub denumirea de "Schitul Cetățuia Negru Vodă", mănăstirea a fost construită pe o stâncă înaltă, la altitudinea de 881 de metrii. Biserica mănăstirii are două hramuri: Adormirea Maicii Domnului, hram purtat până în anul 1918, apoi Izvorul Tămăduirii. Mănăstirea a fost loc de refugiu pentru domnitorul Țării Românești, Negru Vodă. Documentele vremii arată că principalul ctitor al mănăstirii a fost voievodul Nicolae Alexandru Basarab, fiul lui Basarab I. Biserica aflată în peștera de lângă mănăstire, atribuită voievodului Negru Vodă, a fost construită în secolul al XIII-lea, odată cu cetatea Câmpulung - prima capitală a Țării Românești. În interiorul mănăstirii se află biserica nouă, zidită din lemn, în stil maramureșan. Biserica rupestră păstrează trei straturi suprapuse de pictură. Lângă mănăstire străjuiește silueta dăltuită a "Cavalerului Trac" – zeu al tracilor balcanici și danubieni.

- Mănăstirea Corbii de Piatră – comuna Corbi²¹

Începuturile vieții monahale la Corbii de Piatră sunt mai puțin cunoscute. Majoritatea asezămintelor monahale au apărut în locul altora mai vechi, lucru întâmplat și la Corbii de Piatră. Locul este recunoscut drept o vatra ascetică românească. Prima atestare documentară - 1512, nu reprezintă și data de înființare a mănăstirii. Biserica rupestră de la Corbi derivă tipologic din bisericile sală, cu două altare dedicate unui hram dublu și caracteristice lumii bizantine din secolul al X-lea. Ea se înrudește tipologic cu grupul de biserici rupestre din Capadocia, Turcia. Caracteristicile stilistice, calitatea picturii, însoțite în exclusivitate de inscripții grecești, coroborate cu izvoarele documentare, permit datarea cu certitudine a ansamblului la începutul secolului al XIV-lea. Deasupra bisericii, încastrată în stâncă, se află o cruce de piatră din anul 1700.

Sursa: <https://www.cjarges.ro>

- Mănăstirea Nămăiești - comuna Valea Mare Pravăț

Situată într-o zonă cu o istorie și un pitoresc deosebit, mănăstirea Nămăiești a fost săpată într-o stâncă și este datată din prima jumătate a secolului XVI-lea (1547). Nu se cunosc date exacte privind întemeierea schitului dar legendele și documentele istorice pomenesc și numele domnitorului Negru Vodă. După unii istorici, biserica respectivă ar fi fost o catacombă creștină, din perioada romană. Cel mai vechi document care atestă existența mănăstirii datează din anul 1386, prin care Mircea Voievod cel Bătrân, dăruiește satul din vale, schitului de maici Nămăiești. Atracția principală a Mănăstirii Nămăiești o constituie icoana Maicii Domnului despre care legenda spune că face parte dintre cele 12 icoane pictate de apostolul și evanghelistul Luca.

Sursa: <https://www.crestinortodox.ro>

²¹ <https://www.crestinortodox.ro>

❖ *Mănăstirea Aninoasa – comuna Aninoasa*

Monument istoric și de arhitectură, mănăstirea Aninoasa reprezintă un ansamblu arhitectonic de tradiție brâncovenească. A fost construită în anul 1677, de către boierul clucer Tudoran Vlădescu. Biserica a fost zugrăvită în frescă de către renumitul zugrav Pârvu Mutu, din Câmpulung (zugravul familiei Cantacuzino). Paraclisul mănăstirii, închinat Sfinților Mucenici Gheorghe și Dimitrie, a fost construit în anul 1773.

❖ *Mănăstirea Ciocanu – comuna Bughea de Jos*

Se pare că biserica veche a schitului, la fel ca întreg ansamblul monahal datează de prin veacul al XVI-lea, așezământul fiind pomenit în trei hrisoave din anii 1677, 1776 și 1827. În biserica veche se păstrează o piatră de mormânt din anii 1610-1611.

Mănăstirea Aninoasa

Mănăstirea Ciocanu

Sursa: <https://www.cjarges.ro> / <https://aninoasa.com>

❖ *Parcul de agrement “Satul Poveștilor” – comuna Bughea de Sus*

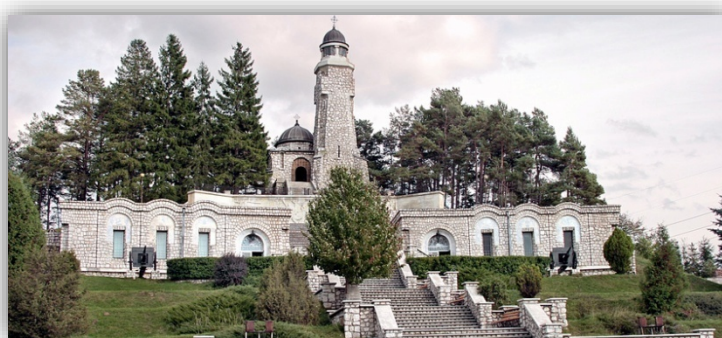
Turiștii care vizitează parcul de agrement “Satul Poveștilor” pot admira o casă de Muscel veche de peste 100 de ani, o casă din lut, sub formă de scorbură de copac, mai multe căsuțe din lemn, personaje de basm, odaia Mesterului Păpușar, o colecție impresionantă de păpuși de porțelan (peste 1.000 de exemplare), o minunată dioramă reprezentând harta României cu casele specifice fiecărei regiuni, colecții de timbre, scoici, minerale, insecte, animale de pluș. Doritorii de sport și aventură beneficiază de o mini - tiroliană, terenuri de fotbal, tenis, baschet, tir. În incinta parcului se găsesc și ateliere de olărit, de desen, de pielărie, confecționare de instrumente muzicale, caligrafie etc. De asemenea, aici funcționează și o micro fermă și totodată se organizează stagii teatrale, sesiuni de fotografie, tabere de film și televiziune.

❖ *Casa memorială George Topârceanu – comuna Valea Mare Pravăț*

Casa memorială a intrat în patrimoniul Muzeului Municipal Câmpulung prin donația familiei în anul 1958, fiind declarată ulterior monument istoric de interes național. Adăpostește la parter o expoziție memorială permanentă, cuprinzând exponate legate de viața și activitatea poetului (o parte a bibliotecii personale, scrisori adresate familiei și prietenilor, manuscrise, fotografii, arme de vânătoare, bastoane etc). La etaj în două încăperi dispuse simetric, a fost recreată atmosfera în care a trăit și a scris George Topârceanu.

❖ Casa memorială Gheorghe Pârnuță (scriitor, istoric și profesor universitar, 1915 – 2009) – comuna Rucăr, construită în anul 1910. În prezent este casă memorială și muzeu al cărții românești

❖ Mausoleul Eroilor de la Mateiaș – comuna Valea Mare Pravăț.

Sursa: <https://www.cjarges.ro>

Monumentul a fost dedicat eroilor din Războiul de Întregire Națională dintre anii 1916 - 1918. Complexul memorial de la Mateiaș este format dintr-un mausoleu, un muzeu istorico-militar, un basorelief și o cupă din piatră de Albești, în care arde o flacără veșnică în amintirea soldaților care s-au jertfit.

❖ “Dârsta lui Nistorică”- comuna Rucăr. Vâltoarea este acționată de forța apei, pentru spălarea diverselor obiecte vestimentare, în special cele de lână. Are o vechime de aproape 200 de ani, fiind perfect funcțională și în prezent. Deasupra vâltoarei este construit un pod de lemn din scânduri vechi. Astfel de mecanisme existau în zona Muscelului aproape în fiecare sat și erau amplasate pe cursul unui râu sau pârâu. Mecanismul se baza pe presiunea exercitată de apă care rotește și presa țesăturile și covoarele în interiorul scândurilor solide ale vâltoarei.

❖ Sărbători și tradiții populare

Zona prezintă o atracție deosebită și prin conservarea unor tradiții populare și sărbători încă importante în viața satului.

❖ Folclor (portul, dansul și muzica populară)

Folclorul se impune atenției turistice prin autenticitate și originalitate. În unele localități activează ansambluri artistice și grupuri folclorice (“Brâul muscelan”, “Argeșelul” etc) .

CAPITOLUL III

STADIUL ACTUAL DE VALORIFICARE

3.1. Forme de turism practicabile

Diversitatea, volumul și valoarea resurselor turistice de pe teritoriul comunei Lerești favorizează practicarea și dezvoltarea unor variate forme de turism, organizat sau individual. Prin amenajări specifice, acestea se pot diversifica și adapta tendințelor din domeniu în permanentă schimbare, contribuind la crearea unei oferte turistice *“four season”*. În ceea ce privește tipurile de turism cu un potențial ridicat de dezvoltare se menționează:

❖ Turismul montan - diversitatea potențialului turistic montan oferă posibilitatea valorificării sub diferite forme:

- practicarea schiului de tură, a plimbărilor cu rachetele de zăpadă și a drumețiilor de recunoaștere a urmelor de pe zăpadă este favorizată de prezența unui număr mare de trasee pretabile acestor activități în aer liber în sezonul rece;

- turismul de aventură - este dezvoltat în această zonă și este reprezentat, în special, prin mountain-bike;

- cicloturismul montan găsește condiții bune de desfășurare în această zonă în arealele cu poteci forestiere;

- drumeția montană reprezintă o formă de turism importantă care se desfășoară în special pe traseele de acces către vârfurile montane cunoscute în Munții Iezer. În prezent în zonă, există 7 trasee turistice marcate neomologate și 1 traseu turistic marcat omologat. Practicate individual sau în grup, drumețiile asigură o experiență turistică de calitate prin descoperirea naturii nealterate, excepționale și a peisajelor uluitoare din masivul central Iezer. Important de precizat este faptul că mai mult de jumătate din numărul de trasee pot fi parcurse parțial sau integral indiferent de anotimp.

❖ Turismul științific – are potențial deosebit de dezvoltare datorat, în special, biodiversității deosebite a Siturilor Natura 2000 - ROSCI0381 Râul Târgului - Argeșel – Râușor și

ROSCI0122 Munții Făgăraș, două arii protejate care conservă între limitele lor habitate și elemente naturale cu valoare științifică;

❖ Ecoturismul

Avantajul competitiv al zonei Lerești în comparație cu destinațiile turistice consacrate este acela al păstrării mediului natural nealterat de prezența și activitățile omului. De asemenea, UAT Lerești încă mai păstrează mediul natural virgin, exemplare de floră și faună care în alte țări au dispărut sau nu mai pot fi văzute decât în captivitate. Drumețiile în zone cu natura nealterată, observarea păsărilor, expedițiile fotografice, observarea plantelor în ecosistemul lor natural sunt doar câteva dintre activitățile care atrag turiștii care preferă să viziteze medii naturale și culturale intacte.

❖ Turismul educațional - natura alături de gama largă de posibilități de învățare, toate în cadrul unui context cultural aparte, sunt extrem de interesante. Cererea pentru programele educaționale care contribuie nu numai la creșterea gradului de conștientizare a copiilor privind valoarea resurselor naturale și antropice existente ci și la formarea lor ca adulți responsabili, înregistrează un trend accelerat crescător.

❖ Turismul cultural

Zona comunei Lerești are un patrimoniu cultural-istoric și etno-folcloric de mare valoare și atractivitate turistică. Tezaurul etnografic și folcloric de mare originalitate, este reprezentat prin: arhitectura specifică satelor muscelene, prelucrarea lemnului, portul popular, arta decorării obiectelor de utilitate cotidiană, manifestări etnoculturale și religioase tradiționale, gastronomie specifică tradițională, comunități cu viață rurală tradițională.

❖ Turismul recreativ și de agrement - este susținut de cadrul natural pitoresc, bioclimatul tonic stimulent care creează condiții deosebit de favorabile pentru realizarea unor activități recreative. Existența unui număr apreciabil de reședințe secundare în zonă constituie un avantaj. Acest tip de turism antrenează în zonă, cu precădere, familiile cu copii. Ca subtipuri se menționează plimbările pe traseele de dificultate ușoară practicat de toate categoriile de turiști, indiferent de pregătirea fizică și de vârstă și turismul ecvestru care se bucură de o apreciere deosebită și este o posibilitate de petrecere a timpului liber din ce în ce mai căutată.

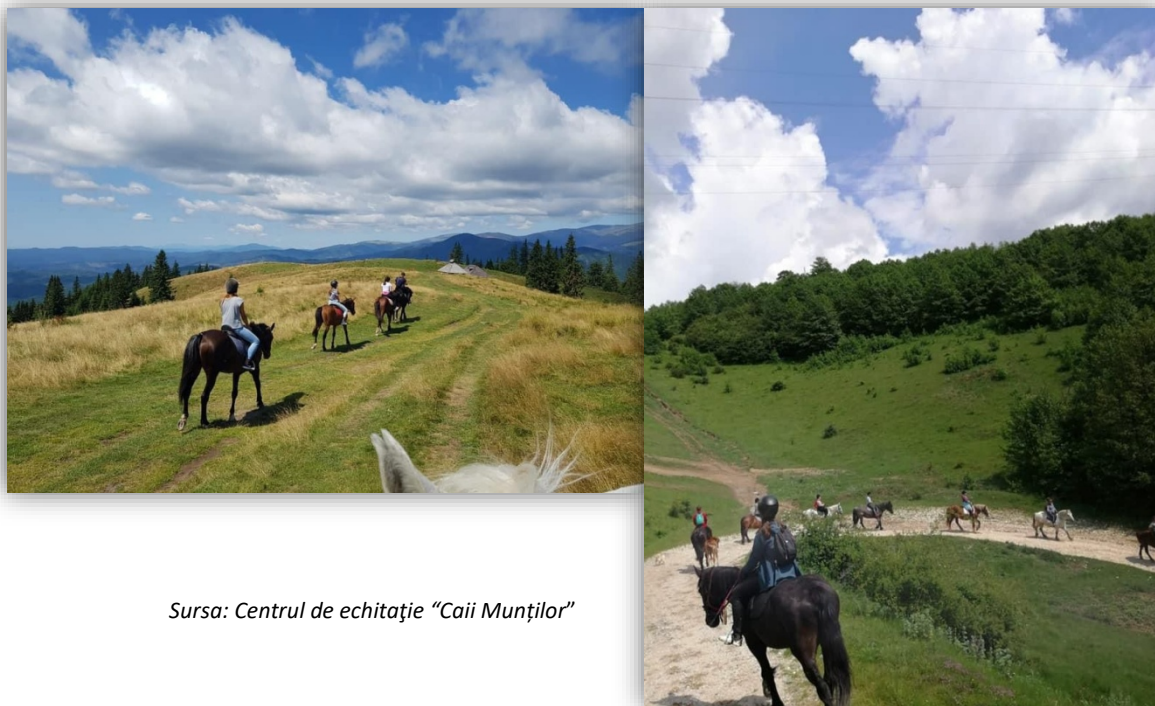
❖ Turismul de vânătoare și pescuit

Gradul de împădurire ridicat (peste 69%) și existența unui patrimoniu cinegetic bogat, permite organizarea de partide de vânătoare într-un cadru legislativ controlat și organizat fără a afecta echilibrul ecologic al speciilor, cu respectarea normelor în vigoare. Ocolul Silvic Câmpulung, Ocolul Iezer – Păpușa – Rucăr (privat) și Ocolul Codrii Verzi (privat), au ca obiect principal de activitate gestionarea fondurilor cinegetice, gospodărirea durabilă a faunei cinegetice și organizarea activității de vânătoare, pe unele dintre cele mai reprezentative terenuri de vânătoare din județul Argeș.

❖ Turismul rural-agroturismul - a căpătat o deosebită amploare în ultimii ani în țara noastră. Zona Munților Iezer întrunește condiții deosebite pentru desfășurarea acestei forme de turism. Parfumul vechilor tradiții din satele lereștene din nordul județului Argeș, conferă întregii zone un aer și o poezie aparte. Este susținut atât de funcționarea unor structuri de primire turistică omologate cât și de prezența reședințelor secundare.

❖ Turismul ecvestru - programele se desfășoară prin parcurgerea călare pe drumuri forestiere și pășuni, pe parcursul mai multor zile, a unor zone de interes turistic deosebit. Echitația este unul din sporturile care atrag și sunt deosebit de apreciate. Centrele de echitație "Caii Munților", "Casa Bunicilor" și "Complexul Cerbului", oferă atât cursuri de inițiere în practica călăriei cât și circuite călare în natură individual sau în grup.

Sursa: Centrul de echitație "Caii Munților"

3.2.Structuri turistice

3.2.1. Structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare (unități de cazare)

Dezvoltarea turismului este favorizată de existența posibilităților de cazare de care beneficiază turiștii. Din acest motiv, capacitatea de cazare poate să condiționeze în mare măsură volumul activității turistice dintr-o anumită zonă. În același timp, serviciile de cazare constituie una dintre cele mai importante componente ale unui produs turistic, care susțin crearea de noi locuri de muncă la nivel local în domeniul turismului.

Conform datelor Ministerului Antreprenoriatului și Turismului²², capacitatea de cazare din comuna Lerești a crescut în mod constant în perioada 2019 – 2023, ajungând la 16 unități cu 258 de locuri. Aceasta se datorează în principal intrării pe piața de cazare a unităților de tip camere de închiriat, a unui apartament de închiriat și a căsuțelor tip camping. Astfel capacitatea de cazare din localitatea Lerești a crescut cu 17,8% în 2023 comparativ cu anul 2019. Cu alte cuvinte, dezvoltarea de noi capacități de cazare nu a fost afectată de perioada pandemică.

²² Acestea se referă strict la unitățile de cazare care sunt clasificate de minister (și detin un certificat de clasificare)

Evoluția capacității de cazare din comuna Lerești în perioada 2019-2023

Tipologie	Număr <u>unități</u> de cazare					Număr <u>locuri</u> de cazare				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
pensiune turistică	4	5	3	3	4	79	101	71	58	64
vilă turistică	1	1	2	1	1	18	18	37	19	19
cabană turistică	1	1	1	1	1	84	84	84	84	84
apartament de închiriat	-	-	-	1	1	-	-	-	7	7
camere de închiriat	4	4	5	7	8	38	38	44	58	72
căsuțe tip camping	-	-	-	-	1	-	-	-	-	12
TOTAL	10	11	11	13	16	219	241	236	226	258

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>) – date stocate de INCDT; momentul de referință ales este perioada iulie-august²³ din fiecare an cu excepția anului 2023 când avem situația la luna mai

La nivelul anului 2023 (în luna mai), în comuna Lerești erau clasificate 16 unități de cazare, inclusiv o unitate de tip căsuțe tip camping (Anexa nr.5). Cele mai multe sunt unitățile de tip camere de închiriat (8 unități), secondate de tipologia pensiune turistică (4 pensiuni). Comuna Lerești mai deține o vilă turistică, o cabană turistică și o unitate tip apartament de închiriat. Majoritatea unităților de cazare sunt clasificate la 3 stele/margarete, existând și o unitate clasificată la 4 flori; totodată categoriile de confort inferior sunt și ele reprezentate de 3 unități clasificate la 2 stele și de 2 unități clasificate la o stea.

**Structura unităților de cazare din comuna Lerești,
pe tipuri și categorii de confort, anul 2023**

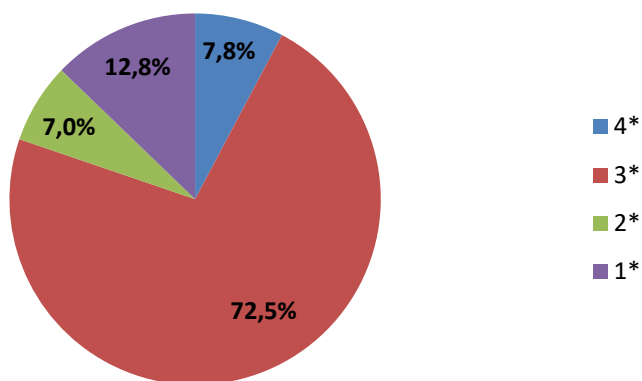
	Total	4*	3*	2*	1*
Unități de cazare					
pensiune turistică	4	1	3	-	-
vilă turistică	1	-	-	-	1
cabană turistică	1	-	1	-	-
apartament de închiriat	1	-	1	-	-
camere de închiriat	8	-	4	3	1
căsuțe tip camping	1	-	1	-	-

²³ În conformitate cu practica statistică oficială, 31 iulie este perioada de referință la care se raportează indicatorii privind capacitatea de cazare existentă la nivelul unui an.

TOTAL	16	1	10	3	2
Locuri de cazare					
pensiune turistică	64	20	44	-	-
vilă turistică	19	-	-	-	19
cabană turistică	84	-	84	-	-
apartament de închiriat	7	-	7	-	-
camere de închiriat	72	-	40	18	14
căsuțe tip camping	12	-	12	-	-
TOTAL	258	20	187	18	33

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>)

Din totalul locurilor de cazare clasificate la nivelul anului 2023, 72,5% sunt încadrate la 3 stele/margarete, iar 7,8% la 4 flori; de asemenea, de menționat și categoriile de confort inferior respectiv 7% la 2 stele și 12,8% la o stea. Cu alte cuvinte, puțin peste 80% din capacitatea de cazare a comunei este clasificată la o categorie medie și superioară de confort.

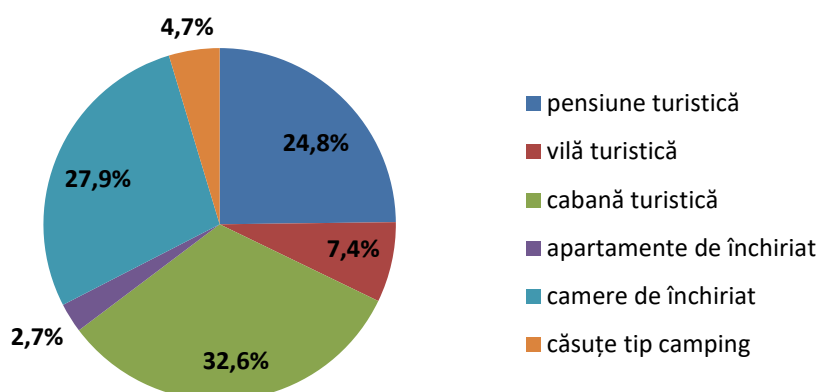

Distribuția locurilor de cazare existente în localitatea Lerești, pe categorii de confort, anul 2023

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>), date prelucrate

În ceea ce privește distribuția capacității de cazare pe tipuri de unități de cazare, aceasta este relativ echilibrat distribuită și se prezintă astfel: cabana turistică cu 32,6%, camere de închiriat cu 27,9% și pensiuni turistice cu 24,8%. Cu alte cuvinte, peste 85% din capacitatea de cazare este concentrată în unități de tip pensiune, camere de închiriat sau cabană. Celelalte tipologii de cazare sunt mai puțin reprezentate: vila turistică (7,4%), căsuțe tip camping (4,7%) și apartamente de închiriat (2,7%).

Distribuția locurilor de cazare existente în comuna Lerești, pe tipuri de unități, anul 2023

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>), date prelucrate

3.2.2. Structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică (unități de alimentație publică)

O altă componentă importantă a bazei materiale a turismului o reprezintă structurile de primire turistică cu funcțiuni de alimentație (sau mai simplu spus unitățile de alimentație publică). Acestea se adresează atât turiștilor cât și localnicilor iar din acest motiv este dificil de făcut o analiză riguroasă a celor strict destinate turismului. Se acceptă totuși faptul că unitățile de alimentație publică amplasate în cadrul unităților de cazare și/sau în zone de circulație turistică sunt specifice turismului.

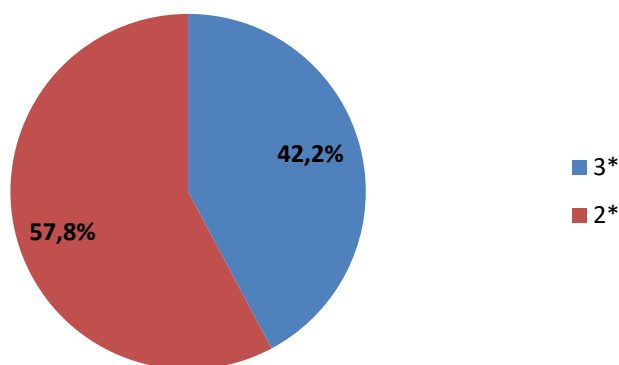
În prezent (mai 2023), în baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului, în comuna Lerești se regăsesc 5 unități de alimentație publică clasificate, care dețin împreună un număr de 578 de locuri la mese. Cele mai multe unități (3) sunt de tip restaurant clasic existând și un restaurant pensiune și un bufet-bar. Două unități de alimentație publică sunt clasificate la categoria 3 stele iar trei unități sunt clasificate la 2 stele (*Anexa nr.6*).

Unități de alimentație publică clasificate din comuna Lerești, anul 2023

Denumire	Tipologie	Categorie	Nr. locuri la mese
Amada	restaurant pensiune	3 stele	138
Cabana Voina	restaurant clasic	2 stele	180
Poiana Lerului	restaurant clasic	3 stele	106
Cerbul	restaurant clasic	2 stele	84
Casa Rim	bufet-bar	2 stele	70
TOTAL			578

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>)

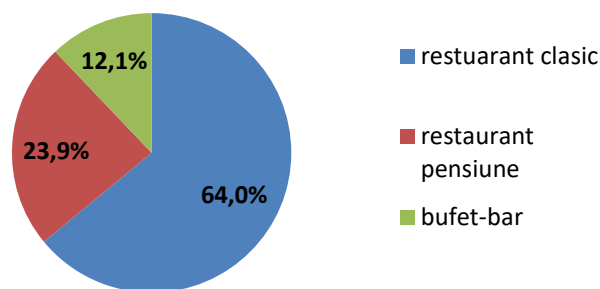
Cu referire la categoriile de confort din perspectiva locurilor la mese din unitățile de alimentație publică, cele mai multe sunt încadrate la 2 stele (57,8%) urmate de cele la 3 stele (42,2%).

Distribuția locurilor la mese în unitățile de alimentație publică din comuna Lerești, pe categorii de confort, anul 2023

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>), date prelucrate

În ceea ce privește distribuția locurilor la mese pe tipologii, poziția dominantă este deținută de restaurantul clasic (64%). La mare distanță se găsesc unitățile de tip restaurant pensiune (23,9%) și bufet-bar (12,1%).

Distribuția locurilor la mese în unitățile de alimentație publică din comuna Lerești, pe tipuri de structuri, anul 2023

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>), date prelucrate

Raportul dintre numărul locurilor la masă clasificate și numărul locurilor de cazare clasificate este de 2,2 (valoare departe de pragul optimal de 1,2 conform literaturii de specialitate), ceea ce demonstrează faptul că în localitatea Lerești se acoperă atât cererea turistică potențială (exprimată prin persoanele care sunt cazate în comună) cât și cererea pentru servicii de alimentație publică provenită de la persoanele aflate în tranzit sau care nu se cazează în comuna Lerești.

3.2.3. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de agrement

Componentă de bază a produsului turistic, agrementul asigură petrecerea agreabilă a timpului liber pentru turiști. Structura eterogenă a infrastructurii de agrement cuprinde o gamă diversificată de mijloace și dotări determinate de conținutul prestațiilor oferite.

S-a realizat o grupare a structurilor turistice cu funcțiuni de agrement pornind de la tipologia serviciilor de agrement²⁴ (de conținutul prestațiilor de agrement).

❖ Infrastructura turistică cu funcțiune sportivă și de agrement

- *Trasee schi de tură* - combină schiului alpin cu libertatea oferită de schiul fond.

Rutele asigură accesarea celor mai frumoase peisaje ale Munților Iezer prin combinarea schiului alpin cu schiul de fond.

- *Trasee montane cu rachete de zăpadă*

Turele organizate pe traseele montane, accesibile în sezonul hivernal sau în apropierea lor asigură participarea turiștilor indiferent de vârstă sau pregătire sportivă.

²⁴ Minciu R.(2005), Economia Turismului, București, Editura Uranus

▪ *Trasee turistice pentru drumeții*

➤ *Trasee turistice pentru drumeții omologate*

În prezent, există un traseu turistic pentru drumeții omologat de către Ministerul Antreprenoriatului și Turismului în Munții Făgăraș, traseu care cuprinde și UAT Lerești:

- Curmătura Brătilei – Curmătura Oticu – Vf. Roșu

Caracteristici: marcaj – triunghi roșu, durată traseu – 16 ore, grad de dificultate – mare, sezonalitate – închis iarna.

➤ *Trasee turistice pentru drumeții neomologate*

1. Cabana Voina – Valea Bătrâna - Muntele Iezerul Mare – Refugiul Iezer

Caracteristici: marcaj - cruce albastră, durată traseu - 4:30 ore, grad de dificultate – mediu, distanță – 8,4 km.

2. Cabana Voina – Valea Bătrâna – Pârâul Iezerului - Refugiul Iezer – Lacul Iezer - Crucea Ateneului (punct belvedere)

Caracteristici: marcaj - cerc albastru, durată traseu - 5 ore, grad de dificultate – mediu/greu, distanță – 8,7 km.

3. Cabana Voina – Valea Cuca – Cabana Cuca – Vf. Păpușa – Muntele Dracsin – Valea Dâmboviței

Caracteristici: marcaj – dungă verticală albastră, durată traseu - 10:30 ore, grad de dificultate – mediu/greu, distanță – 21 km.

4. Cabana Cascoe – Pârâul Roșca – Vf. Păpușa - Cabana Cuca - Valea Cuca - Cabana Voina

Caracteristici: marcaj - triunghi galben, durată traseu - 10 ore, grad de dificultate – mediu/greu, distanță – 18,5 km.

Sursa: INCDT

5. Cabana Voina – Muntele Văcarea - Vf. Iezerul Mare – Curmătura Bătrâna – Vf. Păpușa – Muntele Găinațu Mare – Cabana Voina

Caracteristici: marcaj – dungă verticală roșie, durată traseu - 15:45 ore, grad de dificultate – greu, distanță – 34 km.

6. Cabana Voina – Valea Dâmboviței – Cabana Băjan (Piatra Craiului) – Vf. Țefeleica

Caracteristici: marcaj – triunghi roșu, durată traseu - 7 ore, grad de dificultate – mediu/greu, distanță – 17,30 km.

7. Cabana Voina – Vf. Bătrâna – Plaiul lui Pătru

Caracteristici: marcaj – triunghi roșu, durată traseu – 5 ore, grad de dificultate – mediu / greu, distanță – 7,4 km.

▪ *Trasee turistice pentru cicloturism neomologate*

Bicicletele electrice reprezintă o oportunitate extraordinară a descoperirii munților în mod ecologic. Asociația Freerider are un punct pentru închirieri biciclete electrice în satul Voinești. Singurul traseu neomologat pentru biciclete pornește din satul Voinești până pe Vf. Strâmtu (4 km.) trecând pe lângă stâna Strâmtu. Reprezintă un traseu de urcare și coborâre de nivel ușor / mediu. Se adresează atât începătorilor cât și persoanelor cu nivel mediu de pregătire sportivă.

Pensiunile “Amada”, “Casa Bunicilor”, pensiunea turistică “Săseasca”, “Casa Iezer Venture”, pensiunea “Hanul Sasului”, “Casa Rif” pun la dispoziția turiștilor biciclete pentru plimbări de agrement pe trasee turistice scurte.

▪ *Trasee plimbări cu căruța trasă de cai*

Complexul “Cerbului”, Clubul Ecvestru “Caii Munților”, pensiunea “Casa Bunicilor”, pensiunea “Cerbul”, pun la dispoziția turiștilor echipamentul necesar pentru desfășurarea plimbărilor cu căruțele trase de cai.

Sursa: INCDT

▪ *Terenuri de sport*

În zona UAT Lerești sunt amplasate 2 terenuri de sport:

- 1 teren de sport multifuncțional (tenis, fotbal, handbal),
- 1 teren de fotbal.

Ambele terenuri sunt dotate cu vestiare și dușuri.

În comuna Lerești activează în prezent Clubul de fotbal ACS “Zimbrii” Lerești, care are în componență 45 de jucători dispuși în două echipe, seniori și juniori. Clubul participă pe an la câte 72 de meciuri inclusiv meciuri din “Cupa României”. Totodată, comuna se mândrește și cu Clubul de Karate ACS “Campionii Lerești”, înființat în anul 2020. Echipa, formată din 50 de sportivi a avut rezultate impresionante la Campionatul European și Campionatul Mondial interstiluri din anul 2022 aducând României și comunei medalii de aur, argint și bronz.

Sursa: INCDT

În cadrul unor structuri de cazare există terenuri, de diferite dimensiuni, amenajate pentru fotbal, volei, tenis, tir cu arcul, baschet și badminton cât și dotări pentru practicarea tenisului de masă sau panouri de cățărare – pensiunea “Jupânița”, “Trei Tauri”, Complexul “Cerbului”, “Casa lezer Venture”, “Casa Rif”, pensiunea “Ana”, “Casa Gagea”.

■ *Pescuit sportiv*

- Apele pâraurilor de munte și ale Râului Târgului – pentru posesorii de permis sau bilet valabil o zi cu obligativitatea eliberării tuturor capturilor,
- Lacul de acumulare Râușor - pentru posesorii de permis sau bilet valabil o zi cu obligativitatea eliberării tuturor capturilor,

- în cadrul unor pensiuni turistice există mici heleștee amenajate, populate intens cu pești ceea ce garantează o experiență deosebită amatorilor de pescuit – pensiunile “Amada”, “Cerbul”, “Săseasca”, “Trei Tauri”, “Casa Iezer Venture”, “Hanul Sasului”.

Sursa: INCDT

❖ Infrastructură turistică destinată animației recreative

- Clubul Ecvestru „Caii Munților” – dispune de 20 de cai din rasele Semigreu Românesc, Frizian și Lipițan. Clubul a fost înființat de către preotul Alexandru Pahonțu și oferă servicii diverse cum ar fi cele de inițiere în călărie sau drumeții de 2-3 zile pe trasee stabilite în prealabil pentru grupuri mari (maxim 14 persoane) sau individual. Clubul dispune de 5 instructori și 12 variante de traseu de la 1 – 6 ore.

- Pensiunile “Casa Bunicilor”, “Amada”, Complexul “Cerbului” sau pensiunea turistică “Săseasca”, pun la dispoziția turiștilor echipamentul necesar și cai pentru inițiere în echitație sau drumeții pe trasee scurte.

Sursa: INCDT/ Centrul echitație "Caii Munților"

❖ Infrastructură turistică cu funcțiune wellness

În cadrul unităților de primire turistică din comuna Lerești sunt oferite următoarele facilități cu funcțiune wellness:

- Săli fitness – pensiunea "Jupânița",
- Piscină de mici dimensiuni – Complexul "Cerbului", "Casa Vânătorului", pensiunea "Cerbul",
- Jacuzzi – complexul "Cerbului", "Casa Vânătorului", pensiunea "Cerbul", "Casa Adam";
- Baie tradițională în aer liber (ciubăr) – pensiuni: "Casa Vânătorului", "Cerbul", "Casa Gagea", "Casa Adam", "Casa Bunicilor".

Sursa: INCDT

❖ Infrastructură turistică cu caracter cultural

▪ *Săli pentru evenimente culturale:*

- Casa de cultură din satul Lerești (capacitate - 240 locuri)
- Casa de cultură din satul Voinești "Sarmiza Bilcescu Alemăneștianu " - monument istoric construit în anul 1937, care figurează pe lista monumentelor istorice cod LMI AG-II-m-B-13852 - (capacitate – 140 locuri).

Unele unități de cazare asigură spații pentru organizarea de evenimente sau săli de conferințe: pensiunea "Jupânița" (100 locuri), cabana „Voina” (80 locuri), pensiunea „Zeus” (200 locuri), Complexul "Cerbului" (100 locuri), pensiunea "Amada" (70 locuri), pensiunea "Hanul Sasului" (150 locuri).

- *Biblioteca* – în cadrul Casei de Cultură din Lerești, funcționează biblioteca comunală cu fond de carte în limba română – 40 locuri.

Casa cultură Lerești
Sursa: INCDT

Casa de Cultură Voinești
Sursa : INCDT

Biblioteca Lerești
Sursa: INCDT

- *Muzee și colecții muzeale particulare*
  - Căminului Cultural din satul Voinești “Sarmiza Bilcescu Alemăneștianu”, adăpostește colecții de pictură, costume populare tradiționale cu vechime de peste 100 de ani, cusături și țesături tradiționale, mobilier tradițional, unelte de lucru, obiecte de uz gospodăresc, obiecte folosite la prelucrarea lemnului și a fierului, toate ilustrând viața și activitatea comunității din comuna Lerești.

- Muzeul Bisericii monument “Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” – sat Lerești, adăpostește icoane vechi, obiecte de cult, cărți vechi etc..
- Colecția particulară Bob Nicolescu – icoane, grafică, pictură, obiecte tradiționale de uz casnic, unelte etc..
- *Tabere școlare de creație și echitație în cadrul Clubul Ecvestru “Caii Munților” – 50 locuri și a pensiunii “Casa Gagea” (tabere și ateliere de lucru – 50 locuri).*

Atelier sculptură – Casa Gagea
Sursa: INCDT

Ateliere de creație Clubul “Caii Munților”
Sursa: INCDT

❖ Amenajări turistice conexe

Amenajările turistice conexe se referă la structuri de mică anvergură, cu rol de a facilita exploatarea unor resurse turistice: locuri de campare, refugii montane, puncte de popas și/sau belvedere, observatoare animale sălbatice, parări pentru auto-rulote în puncte panoramice, foișoare etc.

Refugiul Iezer
Sursa: INCDT

Refugiul Găinașul
Sursa: INCDT

La nivelul UAT Lerești se regăsesc:

- Refugiul Salvamont Iezer;
- Refugiul Salvamont Găinașul.

Ambele refugii sunt în administrarea Serviciului Public Județean Salvamont Argeș. În apropierea cabanei Voina, funcționează Baza Salvamont Voina - parte componentă a Serviciului Public Județean Salvamont Argeș, care acordă primul ajutor turiștilor veniți la cabanele Voina, Cuca sau Bătrâna și asigură transportul accidentaților sau al bolnavilor la serviciul de urgență sau până la locul de unde pot fi preluați de echipaje medicale specializate.

Sursa: INCDT

❖ Elemente de informare și promovare turistică

În completarea serviciilor din cadrul structurilor de primire turistică, sunt evidențiate elementele relaționate cu latura de informare și promovare turistică. La nivelul comunei Lerești există: • panouri informative de tip hartă turistică – ex. Panouri informative privind traseele turistice din Munții Iezer – Păpușa • panouri informative aferente dotărilor de agrement; panouri informative și de semnalizare a obiectivelor turistice; • marcaje turistice montane; • hărți cu principalele puncte turistice din comună • site-uri web ale structurilor de cazare; site-ul web al comunei care evidențiază manifestările tradiționale care au loc în comuna Lerești. Totodată, Consiliul Local Lerești a realizat din fonduri proprii numeroase materiale de promovare și informare: broșuri, albume de fotografie, pliante, CD-uri inscripționate, hărți și au fost organizate evenimente culturale și de diseminare a rezultatelor.

Prezența județului Argeș în mediul virtual este semnificativă. Prin intermediul site-urilor web: cjarges.ro și turisminmuscel.ro se promovează destinația în ansamblu integrând inițiativele locale de promovare (subdestinații) și centralizând informațiile cu privire la obiective turistice, evenimente, programe turistice, structuri turistice existente la nivelul întregului județ.

Sursa: INCDT

3.3. Circulația turistică

Circulația turistică exprimă cererea turistică efectivă și va fi analizată prin intermediul a trei indicatori principali: sosiri turiști (numărul de turiști) în unitățile de cazare, înnoptări în unitățile de cazare și durata medie a sejurului²⁵.

Evoluția principalilor indicatori ai circulației turistice pentru comuna Lerești, 2018-2022

Anul	Numărul de turiști	Numărul de înnoptări	Durata medie a sejurului
2018	2.528	4.376	1,7
2019	3.964	6.106	1,5
2020	1.198	1.381	1,2
2021	1.372	1.665	1,2
2022	1.929	2.315	1,2

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo online (<https://statistici.insse.ro/shop/>)

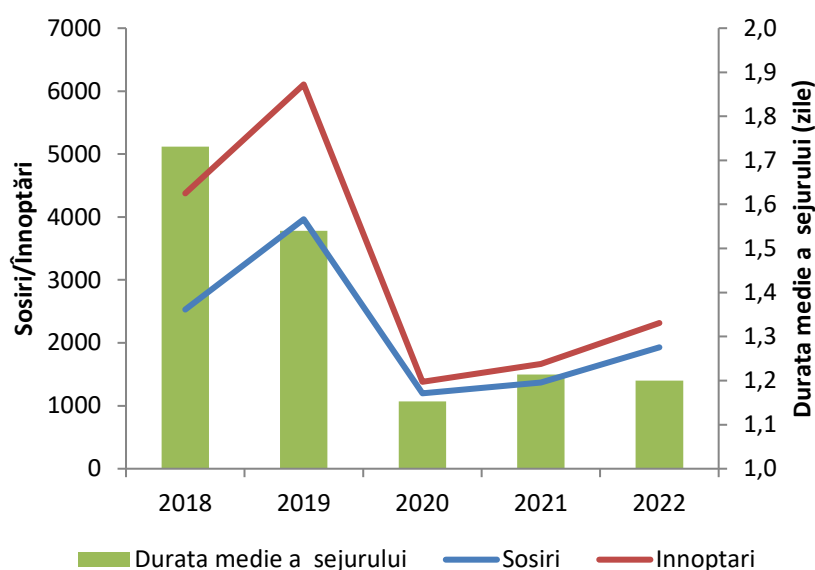
²⁵ Durata medie a sejurului se calculează ca raport între numărul de înnoptări și numărul de sosiri (număr de turiști).

În ceea ce privește circulația turistică înregistrată în unitățile de cazare din comuna Lerești în perioada 2018-2022, se pot trage următoarele concluzii:

→ indicatorul „număr de turiști” a înregistrat o evoluție oscilatorie. Astfel după o creștere importantă în anul 2019 față de anul precedent, urmează o prăbușire în primul an pandemic 2020 (practic o reducere cu aproape 70% față de anul precedent), iar în perioada 2021-2022 se constată un ușor reviriment, nivelurile atinse în această perioadă fiind încă destul de departe de maximul numărului de turiști înregistrat în anul 2019;

→ aceeași tendință se observă și în cazul „numărului de înnoptări”, cu precizarea că nivelul atins în anul 2022 este și mai îndepărtat față de nivelul prepandemic comparativ cu numărul de turiști. Astfel în 2022 numărul de înnoptări este de peste 2,6 ori mai mic decât în anul 2019, sau cu alte cuvinte numărul de înnoptări este la doar circa 38% din numărul de înnoptări din 2019;

→ în același timp, „durata medie a sejurului” este într-o continuă scădere, de la 1,7 zile în 2018 la 1,5 zile în 2019 și 1,2 zile în 2020. Perioada pandemică se remarcă practic printr-o stabilizare a duratei sejurului în jurul valorii de 1,2 zile. Se poate spune că nivelul duratei sejurului este unul destul de mic, mai degrabă caracteristic unui turism de week-end și/sau tranzit.

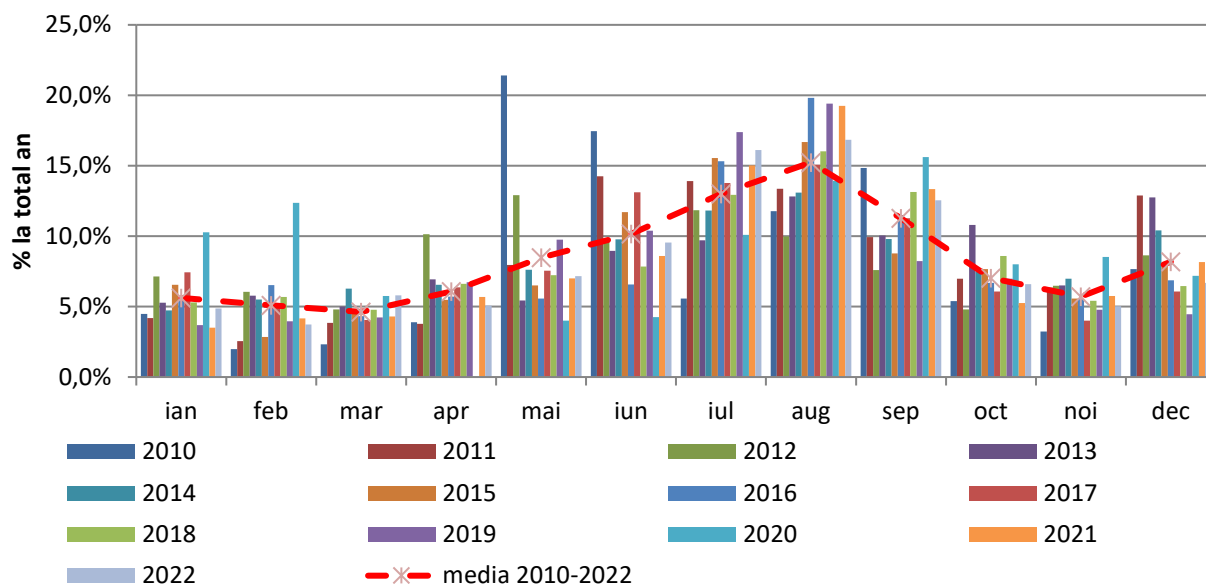

Indicatorii circulației turistice în comuna Lerești, 2018-2022

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo online (<https://statistici.insse.ro/shop/>), date prelucrate

În ceea ce privește sezonalitatea turismului din comuna Lerești (ce are la bază datele privind numărul de turiști), se constată în mod clar existența unui semnificativ sezon turistic de vară ce durează din luna mai până în luna octombrie, perioadă propice practicării drumeției montane cu localitatea Lerești ca principală poartă de intrare în Munții Iezer. Sezonul de vară concentrează în perioada 2010-2022 aproape două treimi (65%) din numărul total de turiști înregistrat într-un an. Luna august este de departe luna în care se înregistrează cei mai mulți turiști, în medie această lună deținând o pondere de peste 15% din numărul anual de turiști; la polul opus este luna martie care deține în medie doar 4,6% din numărul anual de turiști. Dintre lunile aferente sezonului rece, se

remarcă luna decembrie care deține cam puțin peste jumătate din numărul de turiști înregistrați în luna august; de fapt, cumulativ lunile de iarnă (decembrie-martie) dețin în medie circa 23% din numărul total de turiști înregistrat de-a lungul anului, iar lunile ianuarie și februarie concentrează fiecare în medie un număr mai mic de turiști comparativ cu luna noiembrie. În aceste condiții se poate afirma faptul că sezonul de iarnă este mai puțin atractiv pentru turiștii care se cazează în comuna Lerești, cererea turistică din această perioadă fiind mai puțin reprezentată în totalul fluxurilor anuale de turiști.

Sezonalitatea sosirilor de turiști în comuna Lerești, 2010-2022

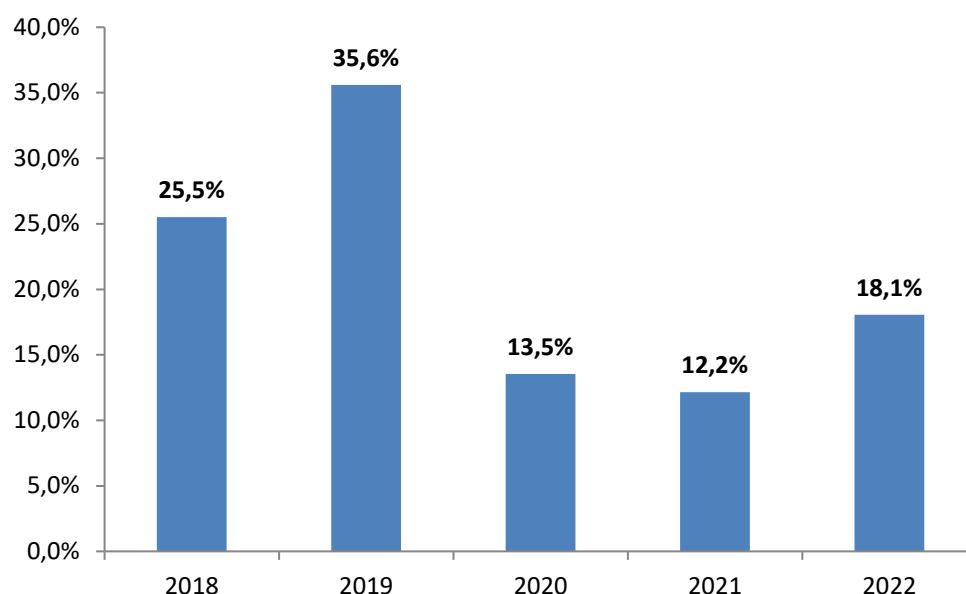
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo online (<https://statistici.insse.ro/shop/>), date prelucrate

Analiza circulației turistice este completată cu indicatorul “gradul de ocupare a capacității de cazare (raportată la numărul de locuri de cazare)”, indicator ce face legătura dintre capacitatea de cazare turistică în funcțiune și utilizarea efectivă a acesteia de către turiști, punându-se în evidență raportul între cererea și oferta turistică²⁶. După un grad de ocupare în creștere semnificativă cu peste 10 puncte procentuale în 2019 față de 2018, anii pandemiei aduc o scădere dramatică, gradul de ocupare ajungând la doar 13,5% și 12,2% în 2020 respectiv 2021. Încurajator este faptul că în 2022 se înregistrează o creștere a gradului de ocupare față de anul 2021 (cu aproape 6 puncte procentuale), dar chiar și așa nivelul acestui indicator este la jumătate din valoarea înregistrată în 2019.

Totuși trebuie adăugat faptul că valorile relativ mici ale gradului de ocupare (sub 20%) arată o utilizare suboptimală a capacităților de cazare existente în comuna Lerești în ultimii trei ani, această situație fiind datorată în mare parte efectelor pandemiei.

²⁶ Conform practicii adoptate de Institutul Național de Statistică (INS), acest indicator se calculează ca raport între numărul de înnoptări și capacitatea de cazare în funcțiune (aceasta din urmă exprimată prin numărul de locuri-zile).

Evoluția gradului de ocupare a capacității de cazare în comuna Lerești, 2018-2022

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo online (<https://statistici.insse.ro/shop/>), date prelucrate

Dinamica indicatorilor circulației turistice din comuna Lerești din ultimii 5 ani poate fi pusă în relație cu situația înregistrată la nivelul județului Argeș (considerată dintr-o anumită perspectivă ca fiind, impropriu fiind spus, <media județeană>) prin analiza a trei momente de referință: situația prepandemică (2018-2019), impactul inițial al pandemiei - primul an pandemic (2020) comparativ cu situația prepandemică (2020 vs. 2019) și începutul timid al revenirii activității turistice în perioada 2021-2022. Toate acestea sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Dinamica indicatorilor circulației turistice în comuna Lerești comparativ cu județul Argeș în perioada 2018-2022 (perioada prepandemică vs. perioada pandemică)

modificare procentuală +/-

	Perioada prepandemică 2018-2019	Perioada pandemică (2020-2022)			
		Impact inițial	Începutul revenirii		
Indicatori/Perioada	2019 vs. 2018	2020 vs. 2019	2021 vs. 2020	2021 vs. 2019	2022 vs. 2019
Număr de turiști (sosiri)					
Lerești	+56,8%	-69,8%	+14,5%	-65,4%	-51,3%
Jud. Argeș	+7,9%	-57,6%	+64,4%	-30,2%	-16,6%
Număr de înnoptări					
Lerești	+39,5%	-77,4%	+20,6%	-72,7%	-62,1%

	Perioada prepandemică 2018-2019	Perioada pandemică (2020-2022)			
		Impact inițial	Începutul revenirii		
Indicatori/Perioada	2019 vs. 2018	2020 vs. 2019	2021 vs. 2020	2021 vs. 2019	2022 vs. 2019
Jud. Argeș	+5,6%	-61,5%	+69,6%	-34,7%	-20,2%
Durata sejurului					
Lerești	-11,0%	-25,2%	+5,3%	-21,2%	-22,1%
Jud. Argeș	-2,1%	-9,3%	+3,2%	-6,4%	-4,3%
Gradul de ocupare (al locurilor de cazare)					
Lerești	+39,5%	-62,0%	-10,2%	-65,8%	-49,3%
Jud. Argeș	+2,5%	-33,2%	+40,4%	-6,1%	+1,1%

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo online (<https://statistici.insse.ro/shop/>), date prelucrate

Cu excepția duratei sejurului, în perioada prepandemică, turismul din comuna Lerești a evoluat într-un ritm net superior mediei județene (la nivelul județului Argeș). Astfel rata de creștere a numărului de turiști în anul 2019 față de 2018 a fost de peste 7 ori mai mare (+56,8% față de +7,9%), același lucru fiind valabil și în cazul numărului de înnoptări (+39,5% față de +5,6%). Ecartul este chiar mai spectaculos în cazul gradului de ocupare (+39,5% față de +2,5%). În schimb, durata sejurului a cunoscut o scădere (-11,0%), mult mai mare decât nivelul înregistrat la nivel județean (-2,1%).

În ceea ce privește perioada pandemică, în primul an pandemic 2020, se constată că turismul din comuna Lerești a fost mai puternic afectat comparativ cu situația la nivel județean. Astfel în Lerești numărul de turiști a scăzut cu aproape 70% în 2020 față de anul precedent în timp ce la nivel județean rata de scădere a fost de -57,7%. În cazul înnoptărilor, ecartul este puțin mai mare (-77,4% față de -61,5%), în timp ce în cazul duratei sejurului declinul este mai puțin pronunțat (procente mai mici de scădere de -25,2% respectiv -9,3%).

Din păcate, procesul de revenire a turismului din 2021 față de anul anterior s-a făcut într-un ritm mult mai lent în localitatea Lerești comparativ cu județul Argeș, excepție făcând durata sejurului, unde rata de creștere a fost superioară mediei județene (5,3% respectiv 3,2%). Mai mult, gradul de ocupare și-a continuat declinul și în 2021 față de anul precedent în contrast cu situația la nivelul județului (-10,2% față de 40,4%).

S-a ajuns ca în anul 2022, numărul de înnoptări să reprezinte mai puțin de 40% din nivelul înregistrat în comuna Lerești în anul 2019 în timp ce la nivelul județului în 2022 au fost cu peste 20% mai puține înnoptări față de 2019. Acest lucru trebuie coroborat și cu faptul că în localitatea Lerești în anul 2022 s-au înregistrat mai puțin de jumătate din numărul de turiști față de 2019 în timp ce la nivelul județului numărul de turiști a cunoscut o dinamică superioară, în 2022 fiind doar cu 16,6% mai puțini turiști decât în anul 2019. Dacă în județul Argeș în anul 2022 nivelurile duratei sejurului și a gradului de ocupare s-a apropiat sau chiar au depășit pe cele de dinaintea pandemiei, nu același lucru se poate spune despre valorile acestor indicatori pentru localitatea Lerești (-22,1% respectiv -

49,3%). Prin urmare este nevoie ca turismul din comuna Lerești să se revigoreze mai mult în anii următori, iar declararea localității ca stațiune turistică de interes local poate contribui în mare măsură la acest proces.

Nu în ultimul rând, trebuie menționat faptul că indicatorii circulației turistice (furnizați de Institutul Național de Statistică la nivel de localitate) nu acoperă unitățile de tip apartamente și camere de închiriat (care în luna iulie 2022²⁷, conform datelor Ministerului Antreprenoriatului și Turismului dețineau 28,8% din capacitatea de cazare a comunei Lerești iar în termeni absoluți reprezentau 65 de locuri de cazare), cazarea în unități neclasificate, cazarea la rude/prieteni, cazarea în propria casă de vacanță, cazarea la cort, pentru toate aceste ultime tipologii neexistând practic nici un fel de date la nivelul localității. În aceste condiții, se poate face presupunerea rezonabilă că nivelul circulației turistice totale din comuna Lerești este subdimensionat atât timp cât cazarea în astfel de unități nu este acoperită. Cu toate acestea, cifrele existente arată existența unor fluxuri turistice propice dezvoltării turismului în comună ceea ce este, în mod indiscutabil un argument în plus în procesul de atestarea a comunei Lerești ca stațiune turistică.

---

²⁷ Raportarea s-a făcut la 2022 întrucât acesta este ultimul an cu date disponibile privind circulația turistică.

CAPITOLUL IV

PROPUNERI PRIVIND MODERNIZAREA ȘI DEZVOLTAREA TURISMULUI ÎN STAȚIUNEA LEREȘTI

4.1. Premisele dezvoltării turismului

Pentru a evita influența nefastă a dezvoltării haotice se impune optimizarea procesului de dezvoltare a activităților turistice, prin abordarea științifică a problemelor privind valorificarea resurselor, organizarea, sistematizarea și amenajarea pe baza unor criterii și norme specifice de dotare și echipare, care să conducă la creșterea eficienței economice și sociale în contextul protejării și conservării mediului și a resurselor turistice.

4.1.1. Context general

Pornind de la faptul că UAT Lerești este amplasată în zonă rurală montană^{28,29}, în elaborarea propunerilor s-a ținut cont de prevederile principalelor documente strategice europene și naționale și în special de:

❖ *Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților - Convenția Carpatică*³⁰ - Obiectivul general al Convenției îl reprezintă cooperarea pentru păstrarea și dezvoltarea durabilă a Carpaților, în vederea îmbunătățirii calității vieții populațiilor locale și a conservării valorilor naturale și culturale. Convenția Carpatică recunoaște că moștenirea culturală și naturală a regiunii, inclusiv peisajele, lasă loc unor trăsături esențiale ale turismului din regiune. Valoarea estetică a mediului montan joacă un rol important în atragerea turiștilor, iar resursele excepționale ale Carpaților sunt fără nici o îndoială un bun de preț în dezvoltarea turismului. Pentru domeniul turismului cerințele se referă la: •promovarea Carpaților ca destinație dedicată turismului durabil; •dezvoltarea, încurajarea și promovarea produselor, serviciilor și a pachetelor relaționate cu turismul durabil din Carpați; •asigurarea standardelor de înaltă calitate pentru dezvoltarea turismului durabil în Carpați; •creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a economiilor locale din Carpați; •gestionarea traficului de turiști și a destinațiilor turistice din Carpați în sprijinul mediului și a dezvoltării durabile, a economiei locale; •creșterea contribuției turismului la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și peisagistice din Carpați, în conformitate cu obiectivele Convenției Europene a Peisajului; •creșterea contribuției turismului la realizarea unei agriculturi durabile în Carpați; creșterea contribuției turismului la gestionarea durabilă a pădurilor din Carpați; • planificarea

---

²⁸ ORDIN privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană publicat în MO 224/22 mar.2019

²⁹ Legea muntelui 197/2018 - Zona montană se caracterizează prin limitări naturale ale productivității agricole, care conduc la producții agricole reduse, din cauza unor condiții climatice și biofizice nefavorabile desfășurării în condiții optime a activităților agricole.

³⁰ Acordul pentru Protejarea și Dezvoltarea Durabilă a Carpaților a intrat în vigoare la data de 4 ianuarie 2006 fiind un instrument important pentru asigurarea protejării și dezvoltării durabile a regiunii Munților Carpați.

dezvoltării durabile a transporturilor și infrastructurii din turism în Carpați; • creșterea contribuției turismului la conservarea și promovarea moștenirii culturale și a tradiției comunităților locale din Carpați; • creșterea contribuției turismului la educația publică și conștientizarea cu privire la aspectele legate de durabilitatea naturii; • promovarea cooperării transfrontaliere cu privire la dezvoltarea durabilă a turismului în Carpați; • gestionarea detaliată a impactului turismului asupra diversității biologice și peisagistice a Carpaților; • gestionarea impactului de mediu al turismului (cu formele de poluare specifice), în Carpați; • gestionarea impactului socio-economic și cultural al turismului în Carpați.

Toate comunitățile montane, urbane și rurale din România, părți ale Convenției, trebuie să aplice recomandările din această strategie, precum și indicatorii specifici menționați în acest domeniu de activitate, prin propriile strategii și planuri de dezvoltare.

❖ *Convenția Europeană a Peisajului* - Prin CEP, peisajele ar urma să obțină un statut legal și să fie recunoscute ca o componentă esențială a calității vieții, ca expresie a diversității culturale și naturale, precum și ca bază pentru formarea identităților locale și regionale. Protecția, întreținerea și planificarea tuturor peisajelor din Europa trebuie să fie asigurate, indiferent dacă sunt naturale, culturale sau urbane, indiferent dacă acestea sunt degradate sau intacte, deosebit de frumoase sau "de zi cu zi".

❖ *Legea muntelui 197/2018* - În cadrul acestui document legislativ sunt reglementate modalitățile de protecție și dezvoltare durabilă și incluzivă a zonei montane prin: punerea în valoare a resurselor naturale și umane, creșterea nivelului de trai, stabilizarea populației, menținerea identității culturale, creșterea puterii economice la nivel local și național, în condițiile păstrării echilibrului ecologic și protecției mediului natural.

❖ *Strategia Națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016-2020* - în cadrul acestei strategii, principalele obiective strategice care vizează adaptarea sectorului turistic la schimbările climatice sunt următoarele: • protecția și extinderea zonelor recreative naturale în orașe și în împrejurimile acestora; • planificarea strategică pentru dezvoltarea destinațiilor turistice mai puțin dependente de schimbările climatice; • planificarea pe termen lung pentru stațiuni montane ecologice sezoniere; • Planificare, politici și educație de dezvoltare pe termen lung, pentru ca turismul să ia în calcul consecințele schimbărilor climatice.

❖ *Strategia Națională de dezvoltare a ecoturismului în România - context, viziune și obiective - 2018 – 2027*³¹ – strategia a fost elaborată cu scopul de a promova ecoturismul, ca formă principală de turism în cadrul ariilor naturale protejate (inclusiv în zonele adiacente acestora) și creșterea rolului pe care ecoturismul îl joacă în dezvoltarea economică a acestor areale și în prosperitatea populației locale.

---

³¹ Aprobata prin HG nr. 358/2019.

Principalele documente strategice zonale și locale cu efecte asupra procesului decizional au fost:

❖ *Strategia de dezvoltare durabilă a județului Argeș pentru perioada 2021 - 2027*

Pentru atingerea viziunii potrivit căreia în anul 2036 județul Argeș va fi o zonă atractivă pentru locuire și turism, în cadrul acestui document de programare, valorificarea potențialului turistic reprezintă una din cele trei direcții strategice identificate. Măsurile preconizate ce vizează domeniul turismului sunt cuprinse în cadrul Obiectivului Specific 2 – “Protejarea mediului, îmbunătățirea eficienței energetice, punerea în valoare a patrimoniului cultural și a peisajului” și prioritizează, în principal, componentele culturale.

❖ *Planul de Management al ROSCI 0122 Munții Făgăraș* - Planul de management are caracter oficial, iar prevederile sale sunt obligatoriu de respectat pentru administratorii ariei, precum și pentru persoanele fizice și juridice care dețin sau care administrează terenuri și alte bunuri care desfășoară activități în raza ariei naturale protejate. Documentul nu impune un plan de acțiune pentru dezvoltarea turismului, ci doar propune alternative de dezvoltare echilibrată a spațiului aferent zonei protejate. De asemenea, în cadrul acestuia se prezintă măsuri prin intermediul cărora se “încurajează ecoturismul cu respectarea echilibrelor locale”.

❖ *Planul de Management al ROSCI 0381 Râul Târgului – Argeșel – Râușor* - Planul de management are caracter oficial, iar prevederile sale sunt obligatoriu de respectat pentru administratorii ariei, precum și pentru persoanele fizice și juridice care dețin sau care administrează terenuri și alte bunuri care desfășoară activități în raza ariei naturale protejate. Documentul are ca scop “asigurarea stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes comunitar din arealul Râul Târgului – Argeșel – Râușor, precum și menținerea serviciilor ecosistemice din sit”. Dezvoltarea unui turism durabil (prin intermediul valorilor naturale și culturale) reprezintă al șase-lea obiectiv general al actului de reglementare. Trebuie menționat că o parte dintre măsurile de management propuse pentru realizarea obiectivelor specifice ghidează dezvoltarea unor potențiale activități turistice.

4.1.2. Premise specifice dezvoltării turismului în stațiunea turistică Lerești

Elementele care compun imaginea turistică a stațiunii Lerești sunt sintetizate și grupate în reperele de mai jos:

Resurse turistice

- diversitatea și valoarea ridicată a peisajelor (vârfuri montane, ape, lacuri glaciare, zone rurale) ;
- peisaj natural neafectat de activitățile umane în aceeași măsură ca în alte destinații turistice recunoscute;
- Situl Natura 2000 ROSCI 0122 Munții Făgăraș care acoperă 38% din suprafața unității administrativ teritoriale;

- Situl Natura 2000 ROSCI0381 Râul Târgului – Argeșel – Râușor care acoperă aproape 45% din suprafața unității administrativ teritoriale;
- diversitatea florei și faunei;
- vegetația forestieră care acoperă aproape 70% din suprafața totală a terenului;
- lacul de acumulare Râușor cu o suprafață de 190 ha;
- condiții naturale foarte bune pentru desfășurarea activităților de turism în aer liber drumeții, observarea faunei și a păsărilor, turism ecvestru, cicloturism, mountain biking;
- bogat fond piscicol și de vânătoare;
- diversitatea obiectivelor de patrimoniu cultural înscrise în Lista Monumentelor Istorice (LMI 2015);
- zonă etnofolclorică tradițională, în care se poate experimenta stilul de viață local;
- cultură caracteristică, existența unui mod de viață tradițional și aproape de natură, completat cu moștenirea construită;
- ospitalitatea tradițională a populației locale;
- încadrarea geografică într-un areal turistic de mare complexitate, consacrat deja pe piața turistică internă și internațională.

Infrastructura turistică și tehnică

- existența unui număr important de unități de cazare;
- existența unor amenajărilor turistice conexe - refugii montane;
- investiții private în pensiuni turistice sau alte structuri de primire cu o arhitectură ce respectă specificul zonal;
- existența serviciilor de wellness/spa în multe unități de cazare;
- existența a trei centre de echitație;
- existența unui număr considerabil de trasee turistice neomologate;
- existența unor programe ecoturistice create de touroperatorii de nișă;
- un nivel bun al infrastructurii de semnalizare și informare turistică;
- rețeaua drumurilor de acces în stare bună;
- programe de modernizare a infrastructurii edilitare, apa-canalizare;
- gestionarea durabilă a deșeurilor la nivelul destinației asigurată de finalizarea implementării proiectului „Sistemul Integrat de Management al Deșeurilor Solide Județul Argeș”.

Educație, resurse umane

- interes crescut în rândul populației tinere pentru pregătirea profesională în domeniul turismului;
- desfășurarea unor programe ecoturistice educaționale destinate elevilor din zonă.

Marketing și promovare

- existența informațiilor și a materialelor de promovare a destinației Munții Făgăraș;
- relațiile de cooperare în domeniul marketing-ului stabilite la nivel microregional și județean;

- promovarea datinilor, obiceiurilor, legendelor locale și a produselor tradiționale.

Administrativ

- existența Planului de Management pentru cele două arii protejate;
- existența unor ONG-uri care promovează ecoturismul;
- existența unor asocieri regionale;
- obținerea finanțării unor proiecte de infrastructură prin intermediul programelor de finanțare guvernamentale sau europene.

Reperetele activității turistice desfășurate în prezent la nivelul UAT Lerești prezentate anterior, constituie condiții “sine qua non” ale unei destinații ecoturistice.

Tendențele înregistrate la nivel internațional indică nu numai o creștere a cererii pentru ecoturism, dar și o transformare a acestuia, dintr-o nișă de piață, într-un segment principal. Dacă inițial ecoturismul se adresa turiștilor experimentați, cu niveluri de venit și educație ridicate, clientela sa se extinde acum, pentru a include o gamă largă de venituri, studii și experiențe de călătorie.

Profilul ecoturistului³²

Ecoturii acoperă un spectru larg de călători din ce în ce mai motivați să experimenteze, fiind interesați de mediul natural al locurilor pe care le vizitează, precum și de procesul de învățare despre comunitățile locale. Aceștia sunt îndeosebi atrași de zonele rurale în care există un mixt de peisaje și sate tradiționale. Ei sunt într-o permanentă căutare de experiențe diverse care nu pot fi asigurate prin intermediul vacanțelor destinate turismului de masă. În general, ecoturii doresc „vacanțe cu conținut”³³, adică vacanțe care să-i ajute ca, prin intermediul diverselor experiențe trăite, să își descopere noi aptitudini și talente, să trăiască noi emoții. Aceștia se așteaptă la experiențe unice în destinația respectivă și la acumularea de informații cu privire la specificitatea ei distinctă. Ei respectă factorii de mediu, preferă să viziteze medii naturale și culturale intacte și se așteaptă ca furnizorii de produse turistice să demonstreze faptul că respectă mediul local și că funcționează respectând principiile de mediu.

4.2. Plan operațional de dezvoltare a turismului în comuna Lerești

Având în vedere diversitatea oportunităților de valorificare turistică a resurselor naturale și culturale ale comunei Lerești, este importantă cartarea valorilor locale, a zonelor cu potențial și a actorilor interesați și implicați în activități de turism în vederea asigurării legăturii eforturilor acestora și promovării coordonate a comunei. De asemenea, este importantă monitorizarea stării fizice, accesibilității și vizibilității obiectivelor turistice și intervenția, când este necesar, pentru revitalizarea acestora.

---

³²Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România - context, viziune și obiective - 2018-2027 - INCDT

³³ Vanhove N. (2011), The Economics of Tourism Destinations.

O abordare sustenabilă presupune, în esență, recunoașterea faptului că, deși turismul poate oferi multe beneficii, acesta creează și sarcini care, dacă nu sunt recunoscute și gestionate, pun destinațiile și viitorul lor în pericol. Prin urmare, practicile sustenabile în domeniul turismului se referă la planificarea, dezvoltarea și gestionarea turismului într-un mod care să asigure:

- Gestionarea și reducerea la minim a efectelor negative și îmbunătățirea beneficiilor nete pe care le poate crea turismul pentru locuri și oameni;
- Conservarea resurselor naturale și protejarea biodiversității;
- Respectarea, celebrarea și conservarea tradițiilor și moștenirii culturale;
- Consolidarea economiilor locale și a mijloacelor de trai;
- Îmbunătățirea bunăstării și calității vieții comunităților și implicarea acestora în procesul de luare a deciziilor.

În ultimii ani, multe dintre tendințele principale orientate spre consumator care au apărut în domeniul călătoriilor și turismului au demonstrat interesul crescând al consumatorilor de a adopta practicile sustenabile în domeniul turismului. Printre tendințele³⁴ majore de sustenabilitate determinate de cerere care au apărut în domeniul călătoriilor și turismului în ultimii ani se numără:

✓ *Căutarea autenticității* - punerea accentului pe experiențele individuale, autentice în detrimentul „produselor”, în special pe cele care sporesc bunăstarea și favorizează un sentiment de apartenență;

✓ *Aprecierea naturii* - aprecierea spațiilor în aer liber, căutarea experiențelor în aer liber și evitarea locurilor și destinațiilor aglomerate;

✓ *Călătoriile lente se accelerează* - 2020 a înregistrat o accelerare a „călătoriilor lente” cu sejururi mai lungi și mai puține destinații vizitate în cadrul aceleiași călătorii;

✓ *Marea vacanță acasă pe plan global* - 2020 a înregistrat o creștere dramatică a unei tendințe care era deja în creștere: vacanțele semnificative în propria țară, cu planuri de călătorie mai simple și care să presupună distanțe reduse de zbor sau chiar deloc;

✓ *Preferință pentru opțiuni de transport mai durabile* - recunoscând contribuția modului lor de transport la generarea emisiilor de carbon, unii consumatori selectează în mod activ opțiuni cu emisii reduse de carbon pentru modurile lor de transport către și în cadrul destinațiilor.

În urma analizei și evaluării capacității de dezvoltare, echilibrat teritorială, a viitoarei stațiuni turistice Lerești și a tendințelor manifestate la nivelul cererii turistice, activitățile din cadrul Planului operațional propus sunt grupate după cum urmează:

➤ *Structuri și instrumente pentru managementul destinației*

---

³⁴ Raport de studii de piață European Travel Commission, 2021

- Inițierea unui Program de conștientizare în turism - crearea și organizarea unei serii de campanii de conștientizare a locuitorilor în mod regulat, pentru a evidenția importanța turismului și beneficiile economice pe care le aduce la nivelul comunei;
- crearea unui grup de acțiune care va colabora cu administrația publică locală în vederea realizării unei strategii unitare de dezvoltare a turismului. Strategia de dezvoltare prin ecoturism va reprezenta atât cadrul conceptual general care va stabili viziunea și obiectivele de dezvoltare a destinației turistice cât și planul concret de măsuri și acțiuni care va duce la îndeplinirea obiectivelor. Rolul principal al strategiei este de a direcționa dezvoltarea viitoare a destinației și a determina o alocare mai eficientă a resurselor de către toți partenerii. Această cerință poate fi îndeplinită numai dacă strategia este asumată de către principalii actori locali;
- acțiuni de încurajare a producătorilor locali de a-și certifica produsele tradiționale în vederea promovării și comercializării lor;
- realizarea unui program de informare a proprietarilor de imobile cu valoare patrimonială despre importanța implicării experților din domeniu în efectuarea lucrărilor de restaurare/reconstrucție.

➤ *Infrastructură turistică și tehnică*

- Clasificarea tuturor structurilor de cazare existente și funcționarea lor cu respectarea prevederilor legale;
- Implementarea sistemelor de bune practici în ecoturism la nivelul structurilor de primire existente în vederea certificării (de exemplu Eticheta ecologică europeană, sistemul EcoRomania etc.);
- Dezvoltarea infrastructurii cu funcțiuni de alimentație prin înființarea unei rețele de Puncte Locale Gastronomice;
- Dezvoltarea infrastructurii cu funcțiune wellness;
- Îmbunătățirea accesibilității și mobilității în interiorul destinației:
  - crearea unei linii de transport verde care să accesibilizeze obiectivele;
  - realizarea unor parcuri și integrarea funcțională a acestora cu rețeaua velo și cea a mijloacelor de transport alternative;
  - amenajarea unor drumuri forestiere pentru utilizarea modalităților de transport alternative mai eficiente din punct de vedere ecologic;
- Promovarea și recomandarea soluțiilor constructive de utilizare a surselor de energie alternativă/regenerabilă.

➤ *Resurse turistice*

- Implementarea unor măsuri de control pentru evitarea presiunii exercitate de turismul irațional asupra obiectivelor turistice;
- Gestionarea responsabilă a resurselor naturale în zonele adiacente ariei protejate pentru a evita supraexploatarea lor;
- Înființarea unui muzeu etnografic;
- Reamenajarea parcului din localitate;

- Valorificarea sit-ului arheologic Măilătoia prin utilizarea unor soluții moderne în interpretarea patrimoniului (de ex. realitatea augmentată);
- Prezervarea patrimoniului etnografic:
  - inventarierea elementelor de arhitectură rurală;
  - instituirea unor măsuri de protecție locală a obiectivelor de patrimoniu în vederea păstrării autenticității acestora;
  - restaurarea caselor/realizarea noilor spații locative cu respectarea caracterului tradițional;

➤ *Produse și experiențe turistice*

- Realizarea unor programe ecoturistice certificate;
- Realizarea și promovarea unor produse turistice care să includă elemente ale culturii locale;
- Acțiuni de încurajare a producătorilor locali de a-și certifica produsele tradiționale în vederea promovării și comercializării lor;
- Dezvoltarea unei rețele de ghizi locali;
- Dezvoltarea unor produse turistice inovative care pot face diferența comparativ cu oferta altor destinații similare.

➤ *Marketing și promovare*

- Înființarea unui centru de informare turistică - Centrul de informare care va funcționa ca o interfață între oferta turistică și cerere, va oferi informații de calitate și din surse verificate turiștilor, contribuind la îmbunătățirea experienței turistice în timpul sejurului. Centrul de informare turistică, prin informațiile oferite despre destinație, îi poate atrage pe turiști să-și prelungească sejurul, să-și diversifice consumul și să cheltuiască o sumă mai mare de bani;
- Realizarea materialelor de promovare a destinației - chiar dacă majoritatea activităților de promovare s-au mutat on-line, materialele de promovare tipărite sunt încă importante pentru târguri și expoziții, pentru a fi disponibile în centrele de informare sau în structurile de cazare. Pentru realizarea acestora, atenția trebuie acordată: designul modern, mesajul transmis, calitatea textului și a imaginilor;
- Realizarea unei semnalizări turistice unitare la nivelul destinației

FIȘA STAȚIUNII TURISTICE LEREȘTI

Prezentarea criteriilor de atestare în conformitate cu HG nr. 852/2008

A. CRITERII OBLIGATORII DE ATESTARE A STAȚIUNII TURISTICE

CADRUL NATURAL, FACTORII NATURALI DE CURĂ ȘI CALITATEA MEDIULUI

1. Amplasarea într-un cadru natural plăcut, fără factori poluanți

Comuna Lerești este situată în zona nordică a județului Argeș, la contactul dintre Depresiunea Câmpulung Muscel cu zona montană a Munților Iezer din Carpații Meridionali. Procentul suprafeței configurată de păduri – peste 69 % asigură un echilibru ecologic de neprețuit, într-un cadru natural deosebit de atractiv, lipsit de factori poluanți.

Comuna Lerești face parte dintr-o zonă de mare interes turistic, remarcându-se în special prin varietatea resurselor naturale cu valențe turistice, prin atributele superioare ca valoare peisagistică și, nu în ultimul rând, prin obiectivele culturale. Conform OUG 142/2008 pentru aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național (PATN), Secțiunea a VIII-a *Zone cu resurse turistice*, în Anexa nr. 2, comuna Lerești este încadrată în „zonă cu concentrare mare a resurselor turistice”³⁵.

Sursa: Consiliul Local Lerești

2. Existența studiilor și documentelor care atestă prezența și valoarea factorilor naturali de cură (ape minerale, nămol, gaze terapeutice, bioclimat, lacuri terapeutice, saline) din punct de vedere calitativ și cantitativ

Zona, conform literaturii de specialitate, beneficiază de un bioclimat tonic - stimulant de munte.

³⁵ Legea 190 din 2009 /MO nr. 387/09.06.2009 PATN - Secțiunea a VIII-a - zone cu resurse turistice

3. Construirea de perimetre de protecție ecologică, hidrogeologică și sanitară a factorilor naturali de cură, în conformitate cu legislația în vigoare

Nu este cazul.

ACCESUL ȘI DRUMURILE SPRE/ÎN STAȚIUNE

4. Drum rutier modernizat și marcat cu semne de circulație

Drumul național **DN73 (E574)**: Pitești – Câmpulung - Lerești; **DJ734** – Voinești (DN73/E574) – Voina, este principala cale de comunicație care străbate teritoriul administrativ al comunei Lerești. Drumul județean, împreună cu cele 3 drumuri comunale principale (**DC18A** – Voinești – Lerești, **DC18** – Voinești DN73 – DJ734, **DC18B** – Voinești – Culmea Munților Iezer - Stâna Strâmtu), asigură conectivitatea între localitățile componente ale UAT Lerești.

Toate căile de acces principale spre localitate și în localitate sunt modernizate.

5. Transport în comun între stațiunea turistică și gara care o deservește

Comuna Lerești nu dispune de gară proprie, cea mai apropiată gară fiind la o distanță de 8 km. în orașul Câmpulung, pe magistrala feroviară secundară 905 Golești – **Câmpulung** (8 km.).

De la stația de cale ferată³⁶, legătura cu localitățile Lerești, Voinești și Pojorâta se face pe cale rutieră, existând curse auto cu program stabilit 7 zile /săptămână din Autogara Tabaci din municipiul Câmpulung. Din autogară pleacă linii de transport private asigurate de către S.C. Deborah Impex SRL (15 curse regulate/zi până în satul Pojorâta). Pe raza localității Lerești există 12 stații de transport în comun. Nu există locuri publice de parcare.

UTILITĂȚI URBAN - EDILITARE

6. Punct de prim ajutor și mijloc de transport pentru urgențe medicale

În comuna Lerești funcționează permanent un dispensar medical cu 3 medici de familie și o clinică dentară.

---

³⁶ Programul județean de transport rutier de persoane prin servicii regulate pt. perioada ian.2014-iunie.2019 – Modificat prin HCJ Nr. 144/21.08.2013, Consiliul Județean Argeș

Dispensar Lerești/Clinica dentară

Sursa: INCDT

Formația de salvamontiști ce activează în cadrul Bazei Salvamont Voina - parte componentă a Serviciului Public Județean Salvamont Argeș, acordă primul ajutor turiștilor veniți la cabanele Voina, Cuca sau Bătrâna și asigură transportul accidentaților sau al bolnavilor la serviciul de urgență sau până la locul de unde pot fi preluați de echipaje medicale specializate.

7. Punct farmaceutic

În comuna Lerești își desfășoară activitatea 3 farmacii: Saldovin – sat Voinești; Saldovin și Victoria în satul Lerești.

Sursa: INCDT

8. Amenajarea și iluminarea locurilor de promenadă

Rețeaua stradală a comunei, inclusiv locurile de promenadă, sunt iluminate corespunzător pe timpul nopții.

9. Apă curentă

Comuna dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă ce deservește aproximativ 98 % din populația comunei Lerești.

Pentru gospodăriile situate în afara rețelei, soluția locală pentru alimentarea cu apă o reprezintă apa freatică extrasă prin fântâni sau captări de izvoare. Pensunile din zona turistică Voina și colonia punctul Râușor beneficiază de surse de alimentare cu apă proprii cât și de rezervoare proprii pentru înmagazinarea apei.

10. Canalizare

UAT Lerești dispune de sistem centralizat de canalizare în lungime totală de 27 km. ceea ce reprezintă un procent de acoperire de aproximativ 95%. În gospodăriile neracordate la conductă, apele uzate sunt colectate în fose septice vidanjabile sau în microstații de epurare.

Rețeaua de canalizare are funcționare în sistem gravitațional și prin pompare (9 stații de pompare) pentru trei zone: Valea lui Pătru, Marinești și Țarină.

11. Energie electrică

Alimentarea cu energie electrică a localității se face din sistemul energetic național, prin intermediul celor 12 stații de transformare alimentate prin linii electrice aeriene de 20 kV.

Comuna Lerești beneficiază de iluminat public în proporție de 100%, toate localitățile componente fiind racordate la rețea. Rețeaua de alimentare are o lungime totală de 20,63 km. din care satul Voinești 7,61 km. iar Lerești – Pojorâta 13,02 km.

STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ ȘI DE AGREMENT

12. Numărul minim de locuri în structuri de primire turistice clasificate, din care minimum 30% clasificate la categoriile 3-5 stele/flori, cu excepția camping-urilor

Conform datelor Ministerului Antreprenoriatului și Turismului³⁷, capacitatea de cazare din comuna Lerești a crescut în mod constant în perioada 2019 – 2023, ajungând la 16 unități cu 258 de locuri.

---

³⁷ Acestea se referă strict la unitățile de cazare care sunt clasificate de minister (și detin un certificat de clasificare)

Tipologie	Număr <u>unități</u> de cazare	Număr <u>locuri</u> de cazare
	2023	2023
pensiune turistică	4	64
vilă turistică	1	19
cabană turistică	1	84
apartament de închiriat	1	7
camere de închiriat	8	72
căsuțe tip camping	1	12
TOTAL	16	258

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>)

Majoritatea unităților de cazare sunt clasificate la 3 stele/margarete, existând și o unitate clasificată la 4 flori; totodată categoriile de confort inferior sunt și ele reprezentate de 3 unități clasificate la 2 stele și de 2 unități clasificate la o stea.

	Total	4*	3*	2*	1*
Unități de cazare					
pensiune turistică	4	1	3	-	-
vilă turistică	1	-	-	-	1
cabană turistică	1	-	1	-	-
apartament de închiriat	1	-	1	-	-
camere de închiriat	8	-	4	3	1
căsuțe tip camping	1	-	1	-	-
TOTAL	16	1	10	3	2

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>)

*Casa Rim
Sursa: INCDT*

*Casa Zeus
Sursa: INCDT*

*Pensiunea Zeus
Sursa: INCDT*

*Complexul Cerbului
Sursa: INCDT*

*Pensiunea Vânătorului
Pensiunea Amada
Sursa: INCDT*

*Cabana Cerbului
Complexul Trei Tauri
Sursa: INCDT*

*Pensiunea Vila Noastră
Pensiunea Ursulețul
Sursa: INCDT*

Pensiunea Casa Bunicilor

Sursa: INCDT

*Casa Adam
Casa Gagea
Sursa: INCDT*

Cabana Voina
Cabana Cuca
Cabana Bătrâna
Sursa: INCDT

13. Localitățile sau părțile de localități de pe litoral trebuie să dispună de plajă amenajată, posturi de salvare acvatică – salvamar și posturi de prim ajutor

Nu este cazul.

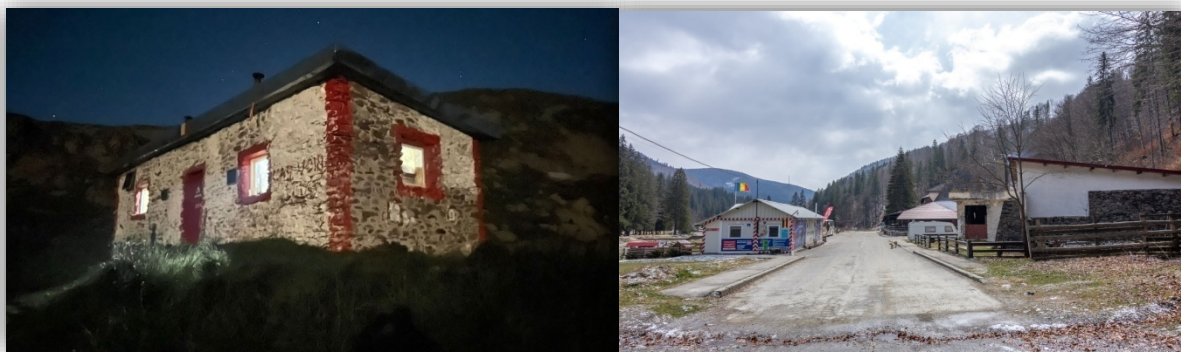
14. Localitățile montane trebuie să dispună de servicii de salvare montană – Salvamont

La nivelul UAT Lerești se regăsesc:

- Refugiul Salvamont Iezer;
- Refugiul Salvamont Găinașul.

Ambele refugii sunt în administrarea Serviciului Public Județean Salvamont Argeș. În apropierea cabanei Voina pe teritoriul UAT Lerești, funcționează *Baza Salvamont Voina* - parte componentă a Serviciului Public Județean Salvamont Argeș, care acordă primul ajutor turiștilor veniți la cabanele Voina, Cuca sau Bătrâna și asigură transportul accidentaților sau al bolnavilor la serviciul de urgență sau până la locul de unde pot fi preluați de echipaje medicale specializate. Baza este compusă din cinci containere și reprezintă un sistem folosit în ultimii ani, pe pârtiile de schi și în zonele turistice pentru serviciile de salvare. Punctul Voina a fost strategic ales, pentru că de aici se poate interveni radial în masivul Iezer. Baza este dotată cu sală de prim ajutor, toalete și dormitoare.

Sursa : INCDT

15. Amenajări și dotări pentru relaxare în aer liber și plimbări (drumuri pietonale, locuri de promenadă)

Comuna beneficiază de amenajări specifice și dotări pentru relaxare în aer liber și plimbări, reprezentate prin mici parcuri dotate cu bănci pentru odihnă și iluminate pe timp de noapte, distribuite mai ales în zona centrală a unor localități componente. În zona lacului de acumulare Râuşor sunt amenajate locuri de promenadă.

16. Terenuri de joacă pentru copii

Structurile de cazare dispun de spații special amenajate pentru joacă. De asemenea, pe teritoriul comunei se regăsesc terenuri de joacă și un parc de agrement destinat copiilor administrate de către Consiliul Local Lerești.

Următoarele structuri de cazare dispun de spații amenajate pentru joacă: cabana turistică "Voina", pensiunile "Amada", "Casa Gagea", "Cerbul", "Casa Bunicilor", "Trei Tauri", "Casa Didy", "Adam".

Sursa: INCDT

INFORMARE ȘI PROMOVARE TURISTICĂ

17. Semnalizarea obiectivelor turistice cu indicatoare de orientare și informare

Pe teritoriul comunei Lerești sunt amplasate indicatoare de orientare către obiectivele turistice și panouri informative pentru structurile de primire turistică.

Sursa: INCDT

18. Realizarea de materiale de promovare stațiunii turistice și a zonei, tipărite, pe suport electronic sau site web

În completarea serviciilor din cadrul structurilor de primire turistică, sunt evidențiate elementele relaționate cu latura de informare și promovare turistică. La nivelul comunei Lerești există: • panouri informative de tip hartă turistică – ex. Panouri informative privind traseele turistice din Munții Iezer – Păpușa • panouri informative aferente dotărilor de agrement; panouri informative și de semnalizare a obiectivelor turistice; • indicatoare rutiere; • hărți cu principalele puncte turistice din comună • site-uri web ale structurilor de cazare; site-ul web al comunei care evidențiază manifestările tradiționale care au loc în comuna Lerești. Totodată, Consiliul Local Lerești a realizat din fonduri proprii numeroase materiale de promovare și informare: broșuri, albume de fotografie, pliante, CD-uri inscripționate, hărți și au fost organizate evenimente culturale și de diseminare a rezultatelor.

Prezența județului Argeș în mediul virtual este semnificativă. Prin intermediul site-urilor web: cjarges.ro și turisminmuscel.ro se promovează destinația în ansamblu integrând inițiativele locale de promovare (subdestinații) și centralizând informațiile cu privire la obiective turistice, evenimente, programe turistice, structuri turistice existente la nivelul întregului județ.

Sursa: INCDT

B. CRITERII SUPLIMENTARE DE ATESTARE A STAȚIUNII TURISTICE

1. Trenurile cu regim de rezervare a locurilor, inclusiv vagoanele de dormit, trebuie să oprească în gara care deservește stațiune turistică

Comuna Lerești nu dispune de gară proprie, cea mai apropiată gară fiind la o distanță de 8 km., în orașul Câmpulung, pe magistrala feroviară secundară 905 Golești – **Câmpulung**.

2. Autobuze de linie care deserveșc zilnic autogara

De la stația de cale ferată³⁸ din municipiul Câmpulung, legătura cu localitățile Lerești, Voinești și Pojorâta se face pe cale rutieră, existând curse auto cu program stabilit 7 zile /săptămână din Autogara Tabaci din Câmpulung. Din autogară pleacă linii de transport private asigurate de către S.C. Deborah Impex (15 curse regulate/zi până în satul Pojorâta).

3. Spații comerciale și pentru activități de prestări de servicii bancă, schimb valutar, agenție de turism

Turiștii din comuna Lerești își pot face cumpărăturile alimentare și nealimentare din mici magazine de profil.

³⁸ Programul județean de transport rutier de persoane prin servicii regulate pt. perioada ian.2014-iunie.2019 – Modificat prin HCJ Nr. 144/21.08.2013, Consiliul Județean Argeș

La intrarea în comună funcționează un punct de lucru al Băncii Cooperatiste “Piatra Craiului” - Câmpulung. Acesta nu dispune de servicii de schimb valutar sau ATM.

Sursa: INCDT

În evidențele Ministerului Antreprenoriatului și Turismului – *Lista agențiilor de turism omologate* – nu figurează nici o agenție de turism înregistrată în comuna Lerești.

4. Săli de spectacole și de conferințe cu o capacitate totală egală cu minimum 40% din numărul locurilor existente în stațiune

Casele de cultură din satul Voinești și Lerești au o capacitate de 380 locuri. De asemenea, 6 structuri de cazare pun la dispoziție săli pentru reuniuni, seminarii, workshop-uri sau team building-uri ce însumează un număr total de 700 locuri.

Sursa: INCDT

Capacitatea totală a sălilor destinate activităților culturale este de 1.080 locuri, capacitate care depășește cu mult numărul locurilor de cazare din comuna Lerești (258 locuri).

5. Asistență medicală balneară, după caz, acreditată conform normelor legale în vigoare Nu este cazul.

6. Dotări tehnice pentru exploatarea, protecția și utilizarea resurselor minerale terapeutice Nu este cazul.

7. Amenajări și dotări pentru servicii de revigorare în spații construite, săli pentru întreținere (fitness)

În cadrul unor unități de primire turistică există spații special amenajate și dotate cu aparatură și instalații necesare asigurării serviciilor de wellness și fitness, astfel: • *Piscine (de dimensiuni mici și medii)* - 3; • *Sală de fitness/wellness* - 1; • *Jacuzzi* - 4; • *Baie tradițională în aer liber (ciubăr)* – 5;

8. Parc amenajat

În localitate există 1 parc amenajat cu iluminat public și mobilier stradal în spatele Casei de Cultură Lerești.

Sursa: INCDT

Se menționează că la nivelul comunei predomină “zona verde” (peste 90% din suprafața totală a comunei este reprezentată de vegetație forestieră, pășuni și fânețe), existând numeroase posibilități de plimbare și de relaxare în natură.

9. Trasee turistice montane marcate și afișate, dacă este cazul

Pe teritoriul administrativ al comunei Lerești există 9 trasee turistice amenajate cu următoarea structură: ♦1 traseu montan omologat de MAT; ♦7 trasee turistice montane neomologate; ♦1 traseu pentru cicloturism neomologat.

10. Bază pentru valorificarea resurselor naturale terapeutice, dacă este cazul

Nu este cazul

11. Amenajări și dotări pentru practicarea sporturilor (agrement nautic, tenis, fotbal etc)

În zona UAT Lerești sunt amplasate 2 terenuri de sport:

- 1 teren de sport multifuncțional (tenis, fotbal, handbal),
- 1 teren de fotbal.
-

Ambele terenuri sunt dotate cu vestiare și dușuri.

În comuna Lerești activează în prezent Clubul de fotbal ACS “Zimbrii” Lerești, care are în componență 45 de jucători dispuși în două echipe, seniori și juniori. Totodată, în comună funcționează și Clubul de carate ACS “Campionii Lerești”, înființat în anul 2020.

Sursa: INCDT

În cadrul unor structuri de cazare există terenuri, de diferite dimensiuni, amenajate pentru fotbal, volei, tenis, tir cu arcul, baschet și badminton cât și dotări pentru practicarea tenisului de masă sau panouri de cățărare – pensiunea “Jupânița”, “Trei Tauri”, Complexul “Cerbului”, “Casa lezer Venture”, “Casa Rif”, pensiunea “Ana”, “Casa Gagea”.

12. Localitățile sau părțile de localități care dispun de condiții pentru practicarea schiului trebuie să aibă amenajată cel puțin o pârtie de schi omologată și mijloacele de transport pe cablu corespunzătoare

Nu este cazul

13. Organizarea de evenimente turistice, culturale, sportive, cu caracter de repetabilitate pe bază de calendar

De-a lungul unui an calendaristic, în comuna Lerești se desfășoară diverse manifestări cultural – artistice, educative, sportive și turistice, repetabile, cu dată fixă, care au darul de a atrage numeroși vizitatori și turiști. Sunt consacrate și cu tradiție următoarele evenimente:

- “Balul Gospodarilor” din Lerești, are loc odată cu desfășurarea sărbătorii de Dragobete – luna februarie. Este un eveniment cultural, social, artistic, organizat de către Consiliul Local Lerești. Evenimentul se caracterizează prin dansuri populare, port popular, concursuri, gastronomie tradițională;
- “Teatrul de Păpuși” – luna aprilie. Manifestarea este organizată anual în cadrul căminului cultural “Sarmiza Bilcescu Alemăneștianu” din satul Voinești și este organizată de către Consiliul Local Lerești în colaborare cu Teatrul Davila din Pitești și Trupa Așchiuță;
- “Ziua Veteranilor de Război” – luna aprilie. Evenimentul are loc la Cimitirul Eroilor Țarină și este organizat prin grija Consiliului Local Lerești - depunere de coroane;

- *“La Mulți Ani Europa”* – luna mai. Manifestarea este organizată în cadrul Căminului Cultural din satul Lerești de către Consiliul Local Lerești și Societatea de Științe Istorice, filiala Muscel - vizionare de documentare, distribuirea de broșuri și pliante;

- *“Ziua Eroilor”* – luna mai. Evenimentul are loc la Cimitirul Eroilor Țarina și este organizat prin grija Consiliului Local Lerești - depunere de coroane;

- *“Festivalul Covrigilor cu ou”* – luna iunie (Rusalii). Festivalul este o inițiativă a familiei Elena și Ionel Marin din localitate și este organizat de către Consiliul Local Lerești, Asociația Alunelul și Asociația Culturală Lerești. Evenimentul își propune promovarea covrigilor tradiționali, preparați timp de două săptămâni și copti de gospodine în casă, în cuptor cu lemne. Sunt specifici numai zonei Mușcel. Locul în care se desfășoară festivalul este împodobit ca într-o mare zi de sărbătoare, covrigii cu ou fiind etalați în vase vechi confecționate din lut. Aceste vase sunt așezate pe ștergere florale confecționate manual la războiul de țesut. Gospodinele care prezintă istoria covrigilor cu ou, sunt îmbrăcate în costume tradiționale populare cu motive florare și poartă ii cusute cu fir albastru, specific zonei. Acest festival tradițional lereștean scoate în evidență legătura dintre viață și moarte fiind organizat între sărbătoarea Paștelui și cea a Rusaliilor. Dacă evenimentul are loc în apropiere de Paște, covrigii se vor da de pomană împreună cu ouă înroșite iar dacă are loc în preajma Rusaliilor, se vor împărți împreună cu vase cu mâncare. Cu ocazia acestui eveniment au

loc dansuri și cântece populare, concursuri cu premii, degustări de produse locale etc. Sărbătoarea de la Lerești este un semn de recunoștință a localnicilor față de sacrificiul Mântuitorului, față de înaintașii care le-au dat viață și i-au învățat meștesugul coacerii pâinii, al împodobirii straielor și locuințelor, al cântecului și dansului popular, al mândriei valorilor autohtone, al dorinței de a trăi momente de liniște și bucurie, de a prelua, continua și îmbogăți tradiții străvechi în forme noi, de a înscrie noi pagini în marea carte a sufletului românesc;

- *“Ziua comunei Lerești”* – luna iunie (Rusalii) - eveniment cultural, social, artistic, sportiv și de divertisment organizat de către Consiliul Local Lerești în colaborare cu Asociația Alunelul și Asociația Culturală Lerești;

- *“Școala de vară”* – luna iulie. Evenimentul are loc la Căminul Cultural “Sarmiza Bilcescu Alemăneștianu” din satul Voinești prin grija Consiliul Local Lerești și Societății de Științe Istorice, filiala Muscel. Se desfășoară sesiuni de comunicări științifice despre istoria, civilizația și cultura în spațiul românesc, comunicări științifice susținute de către profesorul de istorie Ion Oană. Născut în satul Lerești, profesorul Ion Oană, iubitor al tradițiilor și istoriei acestei comune a scris printre altele și lucrarea „Istoria și Cultura în Lerești Muscel”, creație care, în cele peste 100 de file descrie esențialul din existența de peste șase veacuri a așezării Lerești, oamenii, ocupațiile lor, habitatul, viața culturală, școala și slujitorii ei de seamă, biserica ș.a.;

- *“Zilele Drapelului Național”* (luna iunie), *“Ziua Imnului Național”* (luna iulie), *“Ziua Armatei Române”* (luna octombrie) – manifestări organizate de către Consiliul Local Lerești, cu ocazia cărora au loc depuneri de coroane la monumentele martirilor comunei;

- *“Raliul Muscelului”* – luna septembrie, se desfășoară pe ruta Pojorâta – Bughita – baraj Râușor. Competiția este organizată de către Federația Română de Automobilism în colaborare cu Consiliul Local Lerești și reprezintă un eveniment sportiv de viteză în coastă și aventură pe macadam;

- *“Maratonul de alergare montană”* – luna septembrie, este la ediția a 8-a și se desfășoară pe ruta Iezer – Păpușa. Competiție sportivă care are startul și punctul de sosire la cabana Voina. Evenimentul este organizat de către Consiliul Local Lerești împreună cu Asociația Club Sportiv Tourmount;

- *“Focul lui Sumedru”³⁹* – luna octombrie. Reprezintă o tradiție românească veche de 2000 de ani, dinaintea sărbătorii Sfântului Dumitru - apărătorul păstorilor. Este vorba de „focul viu” al ciobanilor români, care purifică îndeosebi păstorii și turmele. Focul lui Sumedru este o sărbătoare a întregii comunități, un scenariu al morții și renașterii naturii care, se pare, că are rădăcini în timpul arhaic ca un cult al strămoșilor pentru câștigarea bunăvoinței în asigurarea unui an viitor fertil și bogat în recolte. Sărbătoarea are de fapt sorginte precreștină, iar focurile care se aprindeau erau pentru încălzirea spiritelor care apar pe pământ în această perioadă. În jurul unui imens rug funerar, aprins de tineri din comună într-un loc înalt și întreținut cu lemne uscate și resturi vegetale, se adună întreaga suflare a satului și se strigă, în cor, formula consacrată „Hai la Focu’ lui Sumedru!”. Femeile împart nuci, mere, struguri, vin, prune uscate și covrigi. La plecare, participanții iau cărbuni aprinși cu care fertilizează grădinile și livezile. Momentul cel mai așteptat este prăbușirea bradului incinerat, care indică renașterea simbolică a zeului mort. Prin direcția în care cade bradul ars (jarul sau tăciunii aprinși) se apreciază care dintre feciori sau fete urmează să se căsătorească în noul an. Când focul este aproape stins, conform tradiției, fiecare participant trebuie să ia câte un tăciune pe care să îl arunce în livadă pentru a obține roade bogate anul viitor;

- *“Ziua Recoltei muscelene”* - luna noiembrie. Manifestarea are în centrul preocupărilor punerea în valoare a potențialului natural, a tradiției, a identităților și a conexiunii individului cu natura. Evenimentul este organizat prin bunăvoința Consiliului Local Lerești. Evenimentul cuprinde, pe lângă expozițiile cu standuri de produse tradiționale sau agrozootehnice, un program cultural artistic unde se regăsesc prestațiile ansamblurilor folclorice care reușesc prin elementele autentice românești să evidențieze multitudinea de obiceiuri, tradiții, datini, relevante pentru identitatea și existența comunității lereștene.

- *“1 Decembrie – Ziua națională a României”* – luna decembrie – depunere de coroane la monumentele martirilor lereșteni, sfințirea de morminte, port tradițional, cântece și dansuri populate locale;

- *“Colindă....colindă”* – luna decembrie, eveniment care cuprinde tradiții și obiceiuri populare, colinde, cântece și dansuri tradiționale, cadouri de Crăciun. Este organizat anual la Consiliul Local Lerești.

14. Centre de informare și promovare turistică, cu personal permanent care să deservească exclusiv centrul

În comuna Lerești nu există centru de informare și promovare turistică.

Prezența județului Argeș în mediul virtual este semnificativă. Prin intermediul aplicației și portalului web (cjarges.ro) se promovează destinația în ansamblu integrând inițiativele locale de promovare (subdestinații) și centralizând informațiile cu privire la obiective turistice evenimente, programe turistice, structuri turistice existente la nivelul întregului județ.

---

³⁹ Date preluate de pe <https://cimec.ro>

Aplicația turisminmuscel.ro a fost realizată de către Grupul de Acțiune Locală Muscel cu sprijinul Consiliul Județean Argeș și oferă informații cu privire la obiectivele turistice culturale, resurse naturale, evenimente artistice, programe turistice, artă populară, gastronomie, structuri turistice existente la nivelul fiecărei localități din zona Muscelului.

15. Asigurarea legăturii permanente on-line între structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare și centrul de informare și promovare turistică

Nu există.

16. Canalizare centralizată

UAT Lerești dispune de sistem centralizat de canalizare în lungime totală de 27 km. ceea ce reprezintă un procent de acoperire de aproximativ 95%. În gospodăriile neracordate la conductă, apele uzate sunt colectate în fose septice vidanjabile sau în microstații de epurare.

Rețeaua de canalizare are funcționare în sistem gravitațional și prin pompare (9 stații de pompare) pentru trei zone Valea lui Pătru, Marinești și Țarină.

*Comuna Lerești – panoramă
Sursa: Mihail Oprescu*

**FIȘA STAȚIUNII TURISTICE DE INTERES LOCAL
LEREȘTI, JUDEȚUL ARGEȘ**

Nr. crt.	Criterii obligatorii de atestare a stațiunii turistice	Criterii obligatorii	Sunt îndeplinite DA/NU
	I. Cadrul natural, factori naturali de cură și calitatea mediului		
1.	Amplasarea într-un cadru natural fără factori poluanți	X	DA
2.	Existența studiilor și documentelor care atestă prezența și valoarea factorilor naturali de cură (ape minerale, nămol, lacuri terapeutice, saline, bioclimat) din punct de vedere calitativ și cantitativ	X	nu este cazul
3.	Constituirea perimetrelor de protecție ecologică, hidrogeologică și sanitară a factorilor naturali de cură, în conformitate cu legislația în vigoare	X	nu este cazul
	II. Accesul și drumurile spre/în stațiune		
4.	Drum rutier modernizat și marcat cu semne de circulație	X	DA
5.	Transport rutier între stațiunea turistică și gara care o deservește	X	DA
	III. Utilități urban utilitare		
6.	Asistență medicală permanentă și mijloc de transport pentru urgențe medicale	-	nu este cazul
7.	Punct de prim ajutor și mijloc de transport pentru urgențe medicale	X	DA
8.	Punct farmaceutic	X	DA (3 farmacii – 1 sat Voinești, 2 sat Lerești)
9.	Amenajarea și iluminarea locurilor de promenadă	X	DA
10.	Apă curentă	X	DA
11.	Canalizare	X	DA
12.	Energie electrică	X	DA
	IV. Structuri de primire turistică și agrement		
13.	Număr minim de locuri în structuri de primire turistică clasificate, din care minimum 30% clasificate la categoriile 3 – 5 stele/flori, cu excepția campingurilor	100	DA - existente 258 loc.clasificate - 207 loc incadrate la 3-4 stele/flori (80,23%)
14.	Localitățile sau părțile de localități de pe litoral trebuie să dispună de plajă amenajată, posturi de salvare acvatică – salvamar și posturi de prim ajutor	X	nu este cazul
15.	Localitățile montane trebuie să dispună de servicii de salvare montană - SALVAMONT	X	DA
16.	Amenajări și dotări pentru relaxări în aer liber și plimbări (drumuri pietonale, locuri de promenade)	X	DA
17.	Terenuri de joacă pentru copii	X	DA
	V. Informarea și promovarea turistică		
18.	Semnalizarea obiectivelor turistice cu indicatoare de orientare și informare	X	DA
19.	Realizarea de materiale de promovare a stațiunii turistice și a zonei, tipărite, pe suport electronic sau web site	X	DA

Nr. crt.	Criterii suplimentare de atestare a stațiunii turistice	Punctaj acordat	Punctaj îndeplinit
1.	Trenurile cu regim de rezervare a locurilor, inclusiv vagoane de dormit, trebuie să oprească în gara care deservește stațiunea turistică	10	5
2.	Autobuze de linie care deserveșc zilnic autogara	10	10
3.	Spații comerciale pentru activități de prestări servicii bancă, schimb valutar, agenție de voiaj	10	5
4.	Săli de spectacole și de conferințe cu o capacitate egală cu minimum 40% din numărul locurilor existente în stațiune	30	30
5.	Asistență medical balneară, după caz, acreditată conform normelor legale în vigoare	20	0
6.	Dotări tehnice pentru exploatarea, protecția și utilizarea resurselor minerale terapeutice	20	0
7.	Amenajări și dotări pentru servicii de revigorare în spații construite, săli pentru întreținere (fitness)	10	10 (în cadrul structurilor de cazare)
8.	Parc amenajat	5 puncte pentru fiecare, maximum 30 puncte	10
9.	Trasee turistice montane omologate, marcate și afișate dacă este cazul	5 puncte pentru fiecare, maximum 30 puncte	5 (1 traseu turistic omologat)
10.	Bază pentru valorificarea resurselor natural terapeutice, dacă este cazul	30	0
11.	Amenajări și dotări pentru plimbări sau pentru practicarea sporturilor (agrement nautic, tenis, fotbal etc.)	15	15 (2 terenuri sport – unul de fotbal, unul multifuncțional, 7 terenuri pentru practicarea unor diverse sporturi în cadrul structurilor de cazare, 3 centre de echitație)
12.	Localitățile sau părțile de localități care dispun de condiții pentru practicarea schiului trebuie să aibă amenajate cel puțin o pârtie de schi omologată și mijloacele de transport pe cablu corespunzătoare	10 puncte pentru fiecare, maximum 50 puncte	0

Nr. crt.	Criterii suplimentare de atestare a stațiunii turistice	Punctaj acordat	Punctaj îndeplinit
13.	Organizarea de evenimente turistice, culturale, sportive, cu caracter de repetabilitate	10 puncte pentru fiecare, maximum 30 puncte	30

14.	Centre de informare și promovare turistică, cu personal permanent care să deservească exclusive centrul	30	0
15.	Asigurarea legăturii permanente on-line între structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare și centrul de informare și promovare turistică	20	0
16.	Canalizare centralizată	50	50
	TOTAL	Sunt necesare minimum 90 puncte	170

Declar pe proprie răspundere că îndeplinesc criteriile de atestare obligatorii și suplimentare mai sus prezentate

Președintele Consiliului Local,

.....

Semnătura,

.....

Data.....

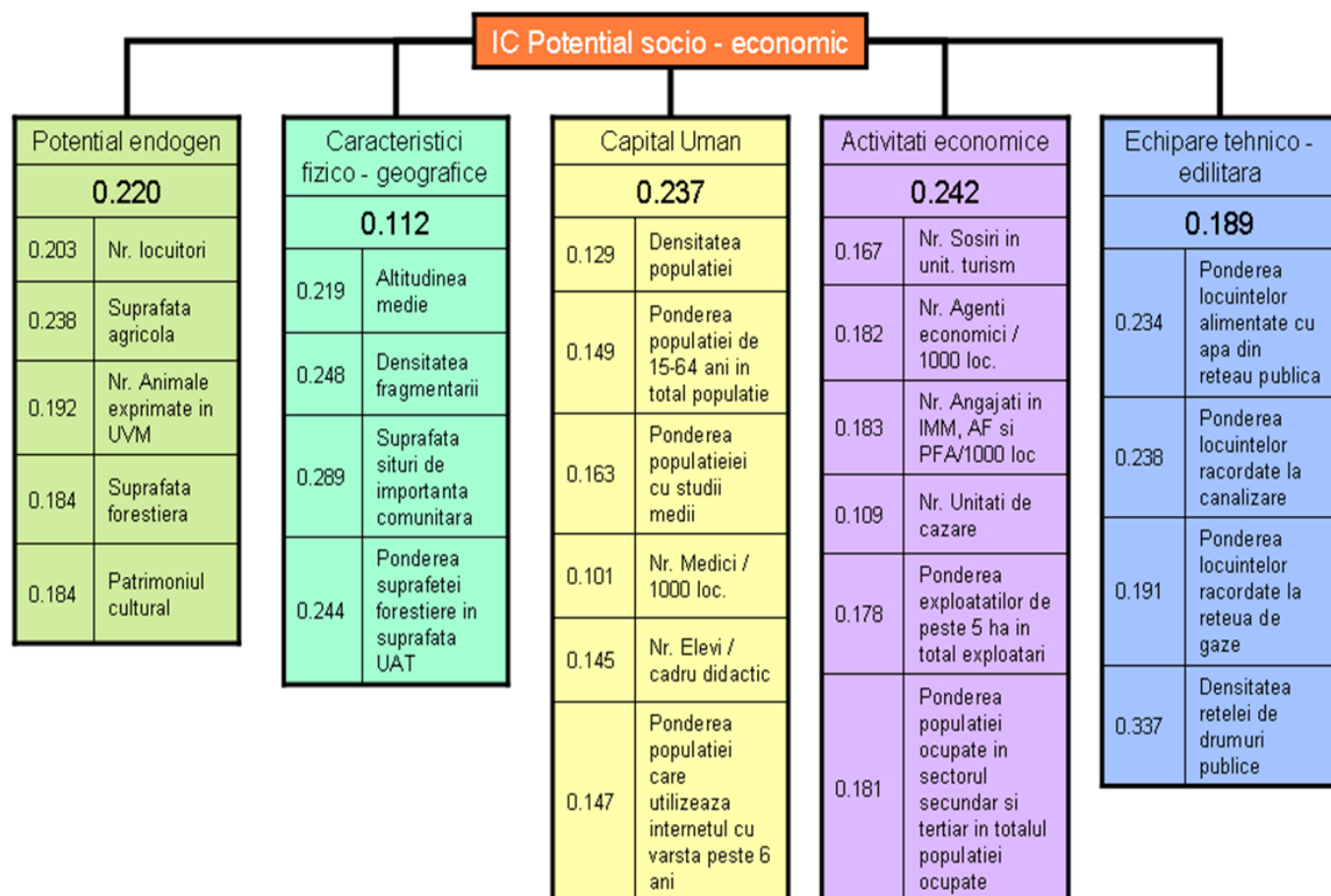
BIBLIOGRAFIE

- INCDT (2007) Planul de Amenajarea a Teritoriului Național – Secțiunea VIII - Zone Turistice. *Proiect de fundamentare - Analiza și diagnoza potențialului turistic la nivelul unităților administrativ-teritoriale*
- INCDT (2016) *Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România - context, viziune și obiective - 2018-2027*
- INCDT (2017) *Studiu de cercetare privind dezvoltarea investițiilor publice în infrastructura turistică specifică din România pentru perioada 2007 – 2016 și direcțiile principale dedezvoltare a acestora*
- Minciu Rodica *Economia turismului*, Editura Uranus. București, 2000
- Prof.Dr.med.N.Teleki, Dr.med.L.Munteanu, S.Bibicioiu “*România balneară – Ghid pentru medicii de familie și pentru medicii specialiști*”, Editat de OPTBR cu sprijinul Min. Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, 2004
- Conf.Dr. Nistoreanu Puiu – *Ecoturism și turism rural*, Editura ASE, București, 2003
- Turismul rural românesc în contextual dezvoltării durabile – Actualitate și perspectivă, vol. XVI, Editura Tehnopress, Iași, 2009, Ion Talabă, Alina-Petronela Haller, Dănuț Ungureanu – Studiu de caz Localitatea Lerești, Județul Argeș - Robert Dragomir
- Istorie și Cultură în Lerești – Muscel, Ion Oană, Editura ARS DOCENDI, București, 2017
- Reactualizare Plan Urbanistic General, comuna Lerești, județul Argeș, 2020
- Dumitru Sandu, Dezvoltarea comunelor din România, 2009
- “Munții Iezer”, Ion Ionescu Dunăreanu, Colecția “Munții noștri”, Ed. Sport – Turism, București, 1984
- Institutul Național de Statistică, *baza de date Tempo*
- Institutul Național de Statistică, *baza de date eDemos*
- Ministerul Economiei, Antreprenoriatul și Turismului, *Structuri de primire turistice clasificate*
- Ministerul Economiei, Antreprenoriatul și Turismului, *Structuri de alimentație publică clasificate*
- Ministerul Economiei, Antreprenoriatul și Turismului, *Trasee turistice montane omologate*
- OMT, *Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007-2026*
- *** site-urile web ale structurilor de cazare din comuna Lerești
- ***<https://www.turismmuscel.ro>
- ***<https://www.turistinfo.ro/leresti/>
- ***<https://www.cjarges.ro>
- ***<http://cimec.ro>
- ***<http://ananp.gov.ro>
- ***<https://www.crestinortodox.ro>
- ***<http://www.cultura.ro>

A N E X E

Formarea indicatorului de evaluare a potențialului socio economic de dezvoltare al comunei

Sursa: Studiu privind stabilirea potențialului socio economic de dezvoltare a zonelor rurale – MADR/ASE 2015

Suprafața fondului funciar după modul de folosință comuna Lerești (anul 2014)

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Suprafață – ha.
Total	14.219
Agricolă	3.578
Arabilă	39
Pășuni	2.802
Fânețe	724
Livezi si pepiniere pomicole	13
Terenuri neagricole total	10.641
Păduri și altă vegetație forestieră	9.800
Ocupată cu ape, bălți	145
Ocupată cu construcții	115
Căi de comunicații și căi ferate	57
Terenuri degradate și neproductive	524

Sursa: baza de date eDemos a Institutului Național de Statistică (2014)

**Lista monumentelor istorice actualizată
Conform Ordinului nr. 2361/2010**

Comuna Lerești

Nr. crt.	Cod Listă MI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-I-s-A-13366	Ruinele bisericii din Lerești	sat LEREȘTI; comuna LEREȘTI	În fostul sat Lereștii de Sus	sec. XV
2.	AG-II-m-B-13720	Biserica "Înălțarea Domnului"	sat LEREȘTI; comuna LEREȘTI	În fostul sat Lereștii de Jos	1929
3.	AG-II-m-B-13721	Biserica "Sf. Îngeri"	sat LEREȘTI; comuna LEREȘTI	În fostul sat Lereștii de Sus	1860
4.	AG-I-s-A-13387	Situl arheologic de la Voinești, punct "Măilătoaia"	sat VOINEȘTI; comuna LEREȘTI	"Măilătoaia" pe "Malul lui Cocoș", pe câmpul de la E de sat	
5.	AG-I-m-A-13387.01	Castru de pământ	sat VOINEȘTI; comuna LEREȘTI	"Măilătoaia" pe "Malul lui Cocoș", pe câmpul de la E de sat	sec. II p. Chr., Epoca romană
6.	AG-I-m-A-13387.02	Terme	sat VOINEȘTI; comuna LEREȘTI	"Măilătoaia" pe "Malul lui Cocoș", pe câmpul de la E de sat	sec. II p. Chr., Epoca romană
7.	AG-II-m-B-13852	Cămin cultural	sat VOINEȘTI; comuna LEREȘTI	568	1937

Sursă: <http://cimec.ro>

Lista monumentelor atestate de Ministerul Culturii în municipiul Câmpulung, Albeștii de Muscel, Bughea de Sus, Cetățeni, Berevoești, Aninoasa, Bughea de Jos, Valea Mare Pravăț, Dragoslavele, Rucăr (localități limitrofe comunei Lerești – rază 30 km.).

Municipiul Câmpulung

Nr crt.	Cod Listă MI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-I-s-B-13356	Necropola de la "Apa Sărată"	municipiul CÂMPULUNG	Cartier „Apa Sărată”	Epoca bronzului
2.	AG-I-s-A-13357	Sectorul nordic al Limesului Transalutan	municipiul CÂMPULUNG	"Limes Transalutani", cartier „Pescăreasa”, de-a lungul DN	
3.	AG-I-m-A-13357.01	Castrul de pământ Jidava	municipiul CÂMPULUNG	"Limes Transalutani", cartier „Pescăreasa”, în dreptul Grupului Școlar Minier, la 6 km S de centrul municipiului, la 300 m de castrul de piatră	Epoca romană
4.	AG-I-m-A-13357.02	Castrul de piatră Jidava	municipiul CÂMPULUNG	"Limes Transalutani", cartier „Pescăreasa”, în dreptul Grupului Școlar Minier, la 6 km S de centrul municipiului, la 300 m de castrul de pământ	sf. sec. II - prima jum. a sec. III p. Chr., Epoca romană
5.	AG-I-m-A-13357.03	Fortificație de pământ	municipiul CÂMPULUNG	"Limes Transalutani", cartier „Pescăreasa”, în dreptul Grupului Școlar Minier, la 6 km S de centrul municipiului	sf. sec. II - prima jum. a sec. III p. Chr., Epoca romană
6.	AG-II-m-B-13509	Casa Eremia	municipiul CÂMPULUNG	Str. Alexandru Voevod 10	1928
7.	AG-II-m-A-13573	Biserica "Sf. Împărați" - Șubești	municipiul CÂMPULUNG	Str. Alexandru Voevod 49	1779
8.	AG-II-m-B-13524	Fosta clădire a Poliției, azi căminul Liceului economic	municipiul CÂMPULUNG	Str. Aricescu C. D. 2	sec. XIX
9.	AG-II-m-B-13511	Casa Apostolescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Brâncoveanu Constantin 2	sf. sec. XIX
10.	AG-II-m-B-13512	Casa Constantin Enescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Brâncoveanu Constantin 7	1930
11.	AG-II-m-B-13513	Moara Grigorescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Brâncoveanu Constantin 12	cca. 1930
12.	AG-II-m-B-13514	Casa Bănățeanu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Brâncoveanu Constantin 23	1923
13.	AG-II-m-B-13515	Casa Galigan	municipiul CÂMPULUNG	Str. Brâncoveanu Constantin 51	sf. sec. XIX
14.	AG-II-m-B-13516	Casa Șerb	municipiul CÂMPULUNG	Str. Brâncoveanu Constantin 55	înc. sec. XX
15.	AG-II-m-B-13517	Casa Dinulescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Brâncoveanu Constantin 62	sec. XIX

16.	AG-II-m-B-13518	Casa Stoicescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Brâncoveanu Constantin 74	înc. sec. XX
17.	AG-II-m-A-13519	Biserica „Sf. Nicolae”, „Sf. Mc. Mina” - Nicuț	municipiul CÂMPULUNG	Str. Catargiu Lascăr 31	1708
18.	AG-II-m-B-13520	Vila Grant	municipiul CÂMPULUNG	Str. Catargiu Lascăr 40	ante 1897
19.	AG-II-m-B-13521	Vila Stătescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Catargiu Lascăr 43	înc. sec. XX
20.	AG-II-m-A-13522	Biserica "Sf. Gheorghe", "Sf. Apostoli" - Vișoi	municipiul CÂMPULUNG	Str. Cuza Vodă 94	1774
21.	AG-II-m-B-13523	Vila Prager	municipiul CÂMPULUNG	Str. Dragalina Ioan General 1	1930
22.	AG-II-m-B-13525	Casa Miloș și Stoica	municipiul CÂMPULUNG	Str. Elena Doamna 8	1930
23.	AG-II-m-B-13526	Casa Purnichescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Elena Doamna 9	înc. sec. XX
24.	AG-II-m-A-13527	Biserica "Adormirea Maicii Domnului" - Flamânda	municipiul CÂMPULUNG	Str. Flămânda	1940
25.	AG-II-m-B-13532	Casa dr. C. I. Parhon	municipiul CÂMPULUNG	Str. Frații Golești 3	sf. sec. XIX
26.	AG-II-m-B-13528	Casa De Nicollo	municipiul CÂMPULUNG	Str. Giurăscu, maior 3	1930
27.	AG-II-m-B-13529	Casa Bratu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Giurăscu, maior 5	înc. sec. XX
28.	AG-II-a-B-13530	Ansamblul vilei Golescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Golescu, soldat 3	1909
29.	AG-II-m-B-13530.01	Vila Golescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Golescu, soldat 3	1909
30.	AG-II-m-B-13530.02	Parc	municipiul CÂMPULUNG	Str. Golescu, soldat 3	1909
31.	AG-II-m-B-13530.03	Zid de incintă cu poartă	municipiul CÂMPULUNG	Str. Golescu, soldat 3	1909
32.	AG-II-a-B-13533	Ansamblul băilor Krețulescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Leonard Nicu, tenor 2	1905
33.	AG-II-m-B-13533.01	Băi, azi magazine	municipiul CÂMPULUNG	Str. Leonard Nicu, tenor 2	1905
34.	AG-II-m-B-13533.02	Pavilioane balneare	municipiul CÂMPULUNG	Str. Leonard Nicu, tenor 2	1905
35.	AG-II-m-B-13533.03	Anexe	municipiul CÂMPULUNG	Str. Leonard Nicu, tenor 2	1905
36.	AG-II-m-B-13533.04	Parc	municipiul CÂMPULUNG	Str. Leonard Nicu, tenor 2	1905
37.	AG-II-m-B-20915	Casa Dragoș Băjan	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 2	1937
38.	AG-II-m-B-13535	Casa Mușetescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 14	înc. sec. XX
39.	AG-II-m-B-13536	Casa Duțan	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 20	sec. XIX
40.	AG-II-m-B-13537	Casa Robescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 28	înc. sec. XX
41.	AG-II-m-B-13538	Casa Viforeanu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 36	sf. sec. XIX

42.	AG-II-m-B-13539	Vila Nae Manolescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 123	1898
43.	AG-II-m-B-13540	Casa Taraș	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 125	sf. sec. XIX
44.	AG-II-a-A-13541	Ansamblul vilei Elie Mirea	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 135	înc. sec. XX
45.	AG-II-m-A-13541.01	Vila Elie Mirea	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 135	înc. sec. XX
46.	AG-II-m-A-13541.02	Parcul	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 135	înc. sec. XX
47.	AG-II-m-A-13534	Școala Normală "Carol I", azi Liceul pedagogic	municipiul CÂMPULUNG	Str. Mărășești 15	1895
48.	AG-II-m-B-13542	Casa Rosetti	municipiul CÂMPULUNG	Str. Mihai Bravu 17	1910
49.	AG-II-m-A-13543	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"- Fundeni	municipiul CÂMPULUNG	Str. Muzeul Fundeni 11	sec. XVIII
50.	AG-II-m-A-13544	Biserica "Sf. Gheorghe" - Olari	municipiul CÂMPULUNG	Str. Muzeul Fundeni 27	prima jum. a sec. XVII
51.	AG-II-m-B-13510	Biserica "Tuturor Sfinților"	municipiul CÂMPULUNG	Șos. Națională 73, cartier „Apa Sărată”	1833
52.	AG-II-s-A-13545	Situl urban "Orașul istoric Câmpulung"	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă, Str. Gării, cu piața și Gara de călători, Str. Alexandru Voevod. Str. Mărcuș, de la nr. 1, până la Str. Democrației. Str. Muzeul Fundeni. Str. Sf. Gheorghe. Str. Vasile Alecsandri. Str. col. Zlătian, cu fundătura spre calea ferată. Str. Negulici. Str. Gen. Iosif Teodorescu. Str. Șubești. Str. Maior Giurăscu, până la nr. 19, resp. 20. Str. Sculptor C. Baraschi. Str. Ana Doamna. Străzile Minerului, pe locul vechiului Cloașter. Str. Dr. Costea. Str. Elena Doamna. Str. I.L. Caragiale. Str. Constantin Brâncoveanu. Str. N. Bălcescu. Str. M. Eminescu. Str. Frații Golești (Râului), până la calea ferată. Str. N. Leonard, cu Parcul Kretzulescu. B-dul Republicii, cu Grădina Publică, Str. Matei Basarab. Str. Mihai Tican-Rumano. Str. C. D. Aricescu. Str. Sf. Ilie. Str. N. Rizeanu. Str. Ct. Popescu. Str. Decebal. Str. Richard. Str. P. Zamfirescu. P-ța Jurământului. Str. Primăverii. Str. Dan Barbilian. Str. General Poșoiu. Str. Istrate Rizeanu. Str. Lascăr Catargiu. Str. Poenaru Bordea. Str. Spiru Haret. Str. Lt. Col. N. Popp. Str. Revoluției. Parcul Ștefănescu. Parcul Mirea. Parcul și Vila Drăghiceanu. Str. Eremia Grigorescu. Str. Arh. I.	sec. XIII-XX

				Săvulescu. Str. Lt. Baloleanu. Str. Gh. Lazăr. Str. 1 Mai. Str. Tudor Vladimirescu. Str. Lt. Oncica. Str. Col. Stănescu. Str. G-ral Dragalina, cu toate intrările ce înconjoară colina bisericii "Schei". Str. Bucovinei. Str. Plevnei. Str. Traian, cu toate intrările și stradelele până la Podul ARO, peste Râul Târgului. Incinta Școlii Normale "Carol I" și Dealul Flămânda cu cimitirele și biserica. Zona Bisericii și Școlii de la Apa Sărată cu casele de pe șosea și în jurul insulei formate de Biserica și Școală. "Necropola de la Apa Sărată". Biserica din Valea Rumâneștilor cu zona ei de protecție. Școala din Vișoi cu casele limitrofe. Perimetrul protejat urmează limita posterioară a loturilor de pe străzile enumerate. Delimitare cf. PUG avizat.	
53.	AG-II-m-B-13546	Casa Baștea	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 56	înc. sec. XX
54.	AG-II-a-A-13547	Mănăstirea Negru Vodă	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64, pe locul vechii Curți Domnești	sec. XIV-XIX
55.	AG-II-m-A-13547.01	Biserica domnească "Adormirea Maicii Domnului"	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64	sec. XIV, ref. sec. XVII
56.	AG-II-m-A-13547.02	Biserica bolniței, "Nașterea Sf. Ioan Botezătorul"	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64	1718
57.	AG-II-m-A-13547.03	Casa egumenească	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64	1635
58.	AG-II-m-A-13547.04	Casa domnească/arhierească	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64	1301-1900
59.	AG-II-m-A-13547.05	Turn clopotniță	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64	1647
60.	AG-II-m-A-13547.06	Chilii	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64	sec. XIV-XIX
61.	AG-II-m-A-13547.07	Fântână	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64	înc. sec. XX
62.	AG-II-m-A-13547.08	Zidul de incintă al bisericii	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64	sec. XIV-XIX
63.	AG-II-m-A-13547.09	Zidul de incintă al mănăstirii	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64	1712
64.	AG-II-m-B-13548	Ateneul, azi Protoieria	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 64	1923
65.	AG-II-m-B-13549	Liceul "Dinicu Golescu"	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 66	1942
66.	AG-II-m-B-13550	Casa General Viciu Teodorescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 74	sf. sec XIX
67.	AG-II-m-B-13551	Vila Paul	municipiul	Str. Negru Vodă 84	1910

			CÂMPULUNG		
68.	AG-II-m-B-13552	Casă, azi Serviciul Tehnic de Drumuri	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 89	1925
69.	AG-II-m-B-13553	Casa Oprea Iorgulescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 93	1912
70.	AG-II-m-A-13554	Ansamblul bisericii catolice "Sf. Iacob" - Bărăția	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 116	sec. XIII-XVIII
71.	AG-II-m-A-13554.01	Biserica catolică "Sf. Iacob cel Mare" (corul primei biserici gotice)	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 116	sec. XIII-XVIII
72.	AG-II-m-A-13554.02	Ruinele navei primei biserici gotice	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 116	sec. XIII
73.	AG-II-m-A-13554.03	Casă parohială	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 116, în colțul NV al incintei	sec. XVII
74.	AG-II-m-A-13554.04	Clădiri - anexă	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 116	sec. XVII-XIX
75.	AG-II-m-A-13554.05	Turn clopotniță	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 116	1730
76.	AG-II-m-A-13554.06	Zid de incintă	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 116	sec. XIII-XVIII
77.	AG-II-m-B-13555	Clădirea Administrației Financiare, azi Muzeul municipal	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 119	1930
78.	AG-II-m-B-13556	Clădirea Prefecturii, azi Primăria	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 127	1934
79.	AG-II-m-B-13557	Casa Olaru	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 137	1928
80.	AG-II-m-B-13558	Vila Gr. (Gote) Iorgulescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 139	înc. sec. XX
81.	AG-II-m-B-13559	Liceul de fete, azi Colegiul Tehnic	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 145 bis	cca. 1920
82.	AG-II-m-B-13560	Biserica „Sf. Nicolae”, ”Buna Vestire” - Popa Savu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 154	1860-1861
83.	AG-II-m-B-13561	Casa Iacomîn	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 158	1925
84.	AG-II-m-B-13562	Casa Crasan	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 161	1910
85.	AG-II-m-B-13563	Vila Iancu Gh. Anastase	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 162	1928
86.	AG-II-m-B-13564	Biserica "Sf. Marina"	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 167, Fdt. Biserica Marina	sec. XIV-XVII
87.	AG-II-m-B-13565	Clădirea Ocolului Silvic, azi Casa Pensionarilor	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 178	înc. sec. XX
88.	AG-II-m-B-13566	Casa Nanu - Muscel	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 184	sec. XIX
89.	AG-II-m-B-13567	Casa Voiculescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 200	sec. XIX
90.	AG-II-m-B-13568	Casa "Piatra Vie"	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 206	sec. XIX
91.	AG-II-m-B-13569	Casa Țincu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 215	sf. sec. XIX
92.	AG-II-m-B-13570	Casa Diaconescu	municipiul	Str. Negru Vodă 226	1925

			CÂMPULUNG		
93.	AG-II-m-B-13571	Casa Armeanu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 234	1930
94.	AG-II-m-B-13572	Casa Edu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 264	1857
95.	AG-II-a-B-13531	Vila Apostol Mirea, azi Vila Negulici	municipiul CÂMPULUNG	Str. Parcul Mirea 15	1904
96.	AG-II-m-B-13574	Tribunalul orășenesc	municipiul CÂMPULUNG	Str. Paveliu Emilian 2	1900
97.	AG-II-m-B-13575	Școala generală nr. 1 "Oprea Iorgulescu"	municipiul CÂMPULUNG	Str. Poșoiu General 1	1938
98.	AG-II-m-B-13576	Casa Șuța	municipiul CÂMPULUNG	Str. Poșoiu General 5	1930
99.	AG-II-m-B-13577	Casa Poșoiu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Poșoiu General 7	1930
100.	AG-II-m-A-13578	Vila Ghiță Ștefănescu, azi Muzeul de etnografie	municipiul CÂMPULUNG	Str. Republicii 5	1735, ref. 1928
101.	AG-II-a-A-13579	Ansamblul bisericii "Sf. Nicolae" - Domnească	municipiul CÂMPULUNG	Str. Republicii 12	sec. XVI, ref. 1860-1861
102.	AG-II-m-A-13579.01	Biserica "Sf. Nicolae" - Domnească	municipiul CÂMPULUNG	Str. Republicii 12	sec. XVI, ref. 1860-1861
103.	AG-II-m-A-13579.02	Casă parohială	municipiul CÂMPULUNG	Str. Republicii 12	sec. XVI, ref. 1860-1861
104.	AG-II-m-A-13579.03	Incintă	municipiul CÂMPULUNG	Str. Republicii 12	sec. XVI, ref. 1860-1861
105.	AG-II-m-B-13580	Casa Rizeanu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Republicii 15	1877
106.	AG-II-m-B-13581	Casa Chiriță	municipiul CÂMPULUNG	Str. Republicii 59	înc. sec. XX
107.	AG-II-m-B-13582	Clădirea Primăriei, azi Palatul Culturii	municipiul CÂMPULUNG	Str. Republicii 61	1907
108.	AG-II-m-B-13583	Ansamblul vilei Drăghiceanu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Revoluției 5	1906
109.	AG-II-m-B-13583.01	Vila Drăghiceanu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Revoluției 5	1906
110.	AG-II-m-B-13583.02	Parc	municipiul CÂMPULUNG	Str. Revoluției 5	1906
111.	AG-II-m-B-13584	Vila Rahivan	municipiul CÂMPULUNG	Str. Revoluției 14	înc. sec. XX
112.	AG-II-a-A-13585	Ansamblul bisericii "Sf. Ilie"	municipiul CÂMPULUNG	Str. Sf. Ilie 12	1626
113.	AG-II-m-A-13585.01	Biserica "Sf. Ilie"	municipiul CÂMPULUNG	Str. Sf. Ilie 12	1626
114.	AG-II-m-A-13585.03	Incinta fostului cimitir	municipiul CÂMPULUNG	Str. Sf. Ilie 12	sec. XVII-XIX
115.	AG-II-m-B-13586	Casa Izbășescu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Sf. Ilie 14	înc. sec. XX
116.	AG-II-a-B-13587	Ansamblul bisericii "Intrarea în Biserică" - Scheiu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Stănescu Colonel 13	ante 1779
117.	AG-II-m-B-13587.01	Biserica "Intrarea în Biserică" - Scheiu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Stănescu Colonel 13	ante 1779
118.	AG-II-m-B-13587.02	Incinta cu vechiul cimitir	municipiul	Str. Stănescu Colonel 13	sec. XVIII

			CÂMPULUNG		
119.	AG-II-m-B-13588	Casă	municipiul CÂMPULUNG	Str. Zamfirescu Petre 11	sf. sec. XIX
120.	AG-III-m-B-13867	Monumentul funerar al lui C. D. Aricescu	municipiul CÂMPULUNG	În cimitirul Flămânda	înc. sec. XX
121.	AG-III-m-B-13868	Bustul lui Negru Vodă	municipiul CÂMPULUNG	Str. Republicii, în fața Casei de Cultură (nr. 61, fosta Primărie)	înc. sec. XX
122.	AG-IV-m-A-13897	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Cartier Apa Sărată, pe Valea Unchiașului	1684
123.	AG-IV-m-A-13898	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	La "Grădiștea", cartier Apa Sărată	1660
124.	AG-IV-m-A-13899	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Cartier Apa Sărată, la răscrucea cu str. Frații Săndulescu (fost Cotu)	1661
125.	AG-IV-m-A-13900	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Cartier Apa Sărată, lângă stația PECO	1660-1673
126.	AG-IV-m-A-13901	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Cartier Apa Sărată, la 250 m N de biserica	1660-1673
127.	AG-IV-m-B-13902	Monumentul funerar al Zoei Barasch	municipiul CÂMPULUNG	În cimitirul Flămânda	înc. sec. XX
128.	AG-IV-m-B-13903	Monumentul funerar al lui Dimitrie Micescu	municipiul CÂMPULUNG	În cimitirul Flămânda	mijl. sec. XX
129.	AG-IV-m-B-13904	Monumentul funerar al prefectului Gr. Negulici	municipiul CÂMPULUNG	În cimitirul Flămânda	sf. sec. XIX
130.	AG-IV-m-B-13905	Monumentul funerar al lui Nae A. Paul	municipiul CÂMPULUNG	În cimitirul Flămânda	înc. sec. XX
131.	AG-IV-m-A-13907	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Alecsandri Vasile, colț cu str. Sf. Gheorghe	1597
132.	AG-IV-m-A-13906	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Alexandru Voevod 49, în curtea bisericii "Sf. Gheorghe" - Șubești	1593-1601
133.	AG-IV-m-B-13908	Casa tenorului Nicu Leonard	municipiul CÂMPULUNG	Str. Brâncoveanu Constantin 66	sf. sec. XIX
134.	AG-IV-m-A-13909	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Calea Bughii de Jos, în prelungirea str. Popp N. Locotenent	1667
135.	AG-IV-m-B-13910	Casa George Ulieru	municipiul CÂMPULUNG	Str. Catargiu Lascăr 7	sf. sec. XIX
136.	AG-IV-m-B-13911	Crucea de piatră a haiducului Radu lu' Anghel	municipiul CÂMPULUNG	Str. Costea, Dr., colț cu Str. Elena Doamna	
137.	AG-IV-m-A-13912	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Fălcoianu Nicolae, Dr., la începutul drumului spre Crețișoara	1688-1714
138.	AG-IV-m-A-13923	Fântâna generalului rus Minciaky	municipiul CÂMPULUNG	Str. Frații Golești, colț cu str. 1 Mai, lângă nr. 49 Bis	1835
139.	AG-IV-m-A-13913	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab, colț cu str. Rizeanu Istrate, în fața Școlii "Oprea Iorgulescu"	1724
140.	AG-IV-m-A-13914	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 12, în curtea bisericii "Sf. Ilie"	1678-1688
141.	AG-IV-m-B-13915	Casa Ion Barbu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Matei Basarab 55	sf. sec. XIX
142.	AG-IV-m-A-13916	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Mărășești 15	1662
143.	AG-IV-m-A-13917	Cruce de piatră	municipiul	Str. Mihalache Ion 76, peste Podul	1757

			CÂMPULUNG	Băilor	
144.	AG-IV-m-A-13918	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă, colț cu str. Revoluției (fostă 30 Decembrie)	1697
145.	AG-IV-m-A-13919	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 52-54, în dreptul str. Zlătian, Col.	1632-1654
146.	AG-IV-m-A-13922	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 292, colț cu str. Oncica, Lt.	1593-1601
147.	AG-IV-m-A-13920	Cruce de piatră, "a Jurământului"	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 114, încastrată în fațada casei Berechet	1673
148.	AG-IV-m-A-13921	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Negru Vodă 167, în curtea bisericii "Sf. Marina"	1662
149.	AG-IV-m-A-13924	Cruce de piatră "a pârgarilor"	municipiul CÂMPULUNG	Piața Republicii	1790
150.	AG-IV-m-B-13583.03	Cavoul familiei Drăghiceanu	municipiul CÂMPULUNG	Str. Revoluției 5, în incinta vilei Drăghiceanu	1906
151.	AG-IV-a-A-13585.02	Cimitirul vechi, cu cruci de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Sf. Ilie 12, în incinta bisericii "Sf. Ilie"	1801
152.	AG-IV-m-A-13925	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Stănescu, Colonel 13, în curtea bisericii „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului” - Sheiu	1665
153.	AG-IV-m-A-13926	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Traian, în fața Școlii nr. 5	1615
154.	AG-IV-m-A-13927	Cruce de piatră	municipiul CÂMPULUNG	Str. Traian 87, în grădina casei	1576

Comuna Albeștii de Muscel

Nr. crt.	Cod Listă MI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-II-m-B-13465	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat ALBEȘTI; comuna ALBEȘTII DE MUSCEL	Str. Moisescu Sorin, magistrat 283	1877
2.	AG-IV-m-A-13877	Cruce de piatră (de hotar)	sat ALBEȘTI; comuna ALBEȘTII DE MUSCEL	În fața casei lui Ion Izbășoiu (nr. 8)	1661
3.	AG-IV-m-A-13878	Cruce de piatră	sat ALBEȘTI; comuna ALBEȘTII DE MUSCEL	În fața casei Bizon Gheorghe (nr. 130)	1722
4.	AG-IV-m-B-13879	Cruce de piatră	sat ALBEȘTI; comuna ALBEȘTII DE MUSCEL	În fața casei Isbășoiu Otilia (nr. 440), deasupra carierei de piatră	1820
5.	AG-IV-m-A-13928	Cruce de piatră	sat CÂNDEȘTI; comuna ALBEȘTII DE MUSCEL	La cca. 1 km NV de sat, pe izlaz	1724

Comuna Aninoasa

Nr. crt.	Cod Listă MI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-II-a-A-13467	Mănăstirea Aninoasa	sat ANINOASA; comuna ANINOASA	Str. Teilor 265	1677-1729, 1773
2.	AG-II-m-A-13467.01	Biserica "Sf. Nicolae"	sat ANINOASA; comuna ANINOASA	Str. Teilor 265	1677-1729
3.	AG-II-m-A-13467.02	Paraclis "Sf. Gheorghe" și "Sf. Dumitru"	sat ANINOASA; comuna ANINOASA	Str. Teilor 265	1773
4.	AG-II-m-A-13467.03	Pivnițele caselor de la Tudoran Vlădescu	sat ANINOASA; comuna ANINOASA	Str. Teilor 265	1677
5.	AG-II-m-A-13467.04	Case egumenești	sat ANINOASA; comuna ANINOASA	Str. Teilor 265	1722-1729
6.	AG-II-m-A-13467.05	Chilii	sat ANINOASA; comuna ANINOASA	Str. Teilor 265	1722-1729
7.	AG-II-m-A-13467.06	Turn clopotniță	sat ANINOASA; comuna ANINOASA	Str. Teilor 265	1722-1729
8.	AG-II-m-A-13467.07	Zid de incintă	sat ANINOASA; comuna ANINOASA	Str. Teilor 265	1722-1729
9.	AG-IV-m-A-13881	Cruce de piatră	sat ANINOASA; comuna ANINOASA	Str. Teilor 265	sec. XVII-XVIII

Comuna Berevoiești

Nr. crt.	Cod Listă MI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-I-s-A-13354	Ruinele bisericii Berevoiești	sat BEREVOIEȘTI; comuna BEREVOIEȘTI	Str. Valea Satului 744, în incinta bisericii „Intrarea în Biserică"	sec. XVI
2.	AG-II-m-B-13483	Biserica "Adormirea Maicii Domnului" - Pământeni	sat BEREVOIEȘTI; comuna BEREVOIEȘTI		1704
3.	AG-II-m-B-13484	Casa Gabriel Iordăchescu	sat BEREVOIEȘTI; comuna BEREVOIEȘTI	Lângă primărie	sec. XIX
4.	AG-III-m-B-13865	Monumentul comemorativ al Răscoalei din 1907	sat BRATIA; comuna BEREVOIEȘTI	Pe DC 9, în dreptul proprietății Pascu Sabina	1950
5.	AG-IV-m-A-13885	Cruce de piatră	sat BEREVOIEȘTI; comuna	La "Pârloagele", sau "Lutu alb", pe	1784-1787

			BEREVOIEȘTI	drumul Pârloagele-Godeni	
6.	AG-IV-m-A-13888	Crucea de hotar a lui Baraghin	sat BEREVOIEȘTI; comuna BEREVOIEȘTI	În fostul cătun Mănești, lângă casa lui Dumitru Amzicu	1602-1611
7.	AG-IV-m-A-13886	Cruce de piatră "de la Achim"	sat BEREVOIEȘTI; comuna BEREVOIEȘTI	Str. Valea Satului, în fața casei lui Achim Iordache	1744
8.	AG-IV-m-A-13887	Piatră de mormânt	sat BEREVOIEȘTI; comuna BEREVOIEȘTI	Str. Valea Satului, în zidul de incintă al bisericii "Intrarea în Biserică"	1564

Comuna Bughea de Sus

Nr. crt.	Cod Listă MI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-II-m-B-13501	Biserica "Schimbarea la Față"	sat BUGHEA DE SUS; comuna BUGHEA DE SUS		1894

Comuna Bughea de Jos

Nr. crt.	Cod Listă MI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-II-a-A-13500	Schitul Ciocanu	sat BUGHEA DE JOS; comuna BUGHEA DE JOS	396A	sec. XVII, ref. 1825
2.	AG-II-m-A-13500.01	Biserica de lemn "Intrarea în Biserică"	sat BUGHEA DE JOS; comuna BUGHEA DE JOS	396A	1825
3.	AG-II-m-A-13500.02	Zid de incintă	sat BUGHEA DE JOS; comuna BUGHEA DE JOS	396A	sec. XVII, ref. 1825
4.	AG-IV-m-A-13961	Cruce de piatră	sat HULUBEȘTI; comuna BUGHEA DE JOS	Pe drumul spre Berevoiești, vis-a-vis de casa Amzică Ana (nr. 617)	1757
5.	AG-IV-m-A-13962	Cruce de piatră	sat HULUBEȘTI; comuna BUGHEA DE JOS	Vis-a-vis de casa Pâslaru Constantin (nr. 664)	1767

Comuna Cetățeni

Nr. crt.	Cod Listă MI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-I-s-B-13360	Cetatea de pământ hallstattiană de la Cetățeni	sat CETĂȚENI; comuna CETĂȚENI	"Grigoroaia", la V de sat	Hallstatt târziu
2.	AG-I-a-A-13359	Ansamblul fortificațiilor și așezărilor dacice și medieval de la Cetățeni	sat VALEA CETĂȚUIA; comuna CETĂȚENI	Platoul de pe malul stâng al Dâmboviței, între Valea lui Coman și Valea Chiliilor (Chitului) și monticolul „Cetățuia”	sec. XIII-XIV, Epoca medievală
3.	AG-I-m-A-13359.01	Ruinele Bisericilor de la Cetățeni - platoul de lângă râu	sat VALEA CETĂȚUIA; comuna CETĂȚENI	Platoul de pe malul stâng al Dâmboviței, între Valea lui Coman și Valea Chiliilor (Chitului) și monticolul „Cetățuia”	sec. XIII-XIV, Epoca medievală
4.	AG-I-m-A-13359.02	Așezarea medievală de la Cetățeni - platoul de lângă râu	sat VALEA CETĂȚUIA; comuna CETĂȚENI	Platoul de pe malul stâng al Dâmboviței, între Valea lui Coman și Valea Chiliilor (Chitului) și monticolul „Cetățuia”	sec. XIII-XIV, Epoca medievală
5.	AG-I-m-A-13359.03	Fortificația medievală de la Cetățeni - monticolul "Cetățuia"	sat VALEA CETĂȚUIA; comuna CETĂȚENI	Platoul de pe malul stâng al Dâmboviței, între Valea lui Coman și Valea Chiliilor (Chitului) și monticolul „Cetățuia”	sec. XIII-XIV, Epoca medievală
6.	AG-I-m-A-13359.04	Cimitirul de la Cetățeni - platoul de lângă râu	sat VALEA CETĂȚUIA; comuna CETĂȚENI	Platoul de pe malul stâng al Dâmboviței, între Valea lui Coman și Valea Chiliilor (Chitului) și monticolul „Cetățuia”	sec. XIII-XIV, Epoca medievală
7.	AG-I-m-A-13359.05	Așezarea dacică de la Cetățeni pe platoul de lângă râu	sat VALEA CETĂȚUIA; comuna CETĂȚENI	Platoul de pe malul stâng al Dâmboviței, între Valea lui Coman și Valea Chiliilor (Chitului) și monticolul „Cetățuia”	sec. III-I a. Chr., Latène, Cultura geto-dacică
8.	AG-I-m-A-13359.06	Fortificația dacică de la Cetățeni cu locuință turn pe monticolul "Cetățuia"	sat VALEA CETĂȚUIA; comuna CETĂȚENI	Platoul de pe malul stâng al Dâmboviței, între Valea lui Coman	sec. III-I a. Chr., Latène,

				și Valea Chiliilor (Chitului) și monticolul „Cetățuia”	Cultura geto- dacică
9.	AG-II-a-A-13594	Schitul Negru Vodă	sat CETĂȚENI; comuna CETĂȚENI		sec. XIV-XIX
10.	AG-II-m-A-13594.01	Biserica rupestră	sat CETĂȚENI; comuna CETĂȚENI		sec. XIV-XIX
11.	AG-II-m-A-13594.02	Ruine chilii rupestre	sat CETĂȚENI; comuna CETĂȚENI		sec. XIV-XIX
12.	AG-II-m-A-13594.03	Incintă	sat CETĂȚENI; comuna CETĂȚENI		sec. XIV-XIX
13.	AG-II-m-B-13716	Biserica "Cuvioasa Paraschiva"	sat LĂICĂI; comuna CETĂȚENI		1793-1796
14.	AG-IV-m-A-13930	Cruce de piatră	sat LĂICĂI; comuna CETĂȚENI	Cartier Călinești	1657
15.	AG-IV-m-A-13931	Cruce de piatră	sat LĂICĂI; comuna CETĂȚENI	"În plai"	sec. XVIII
16.	AG-IV-m-A-13965	Cruce de piatră "a lui Socol"	sat LAICĂI; comuna CETĂȚENI	Pe malul stâng al Dâmboviței	1647
17.	AG-IV-m-A-13966	Cruce de piatră	sat LAICĂI; comuna CETĂȚENI	În fața Poștei	sec. XVIII
18.	AG-IV-m-A-13967	Cruce de piatră	sat LAICĂI; comuna CETĂȚENI	"La cârciuma de piatră"	sec. XVIII

Comuna Dragoslavele

Nr. crt.	Cod Listă MI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-II-m-A-13679	Biserica de lemn "Sf. Gheorghe" a schitului Dragoslavele	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	731B, lângă reședința patriarhală, strămutată de la Borșa, jud. Maramureș	sf. sec. XVII, strămutată 1949
2.	AG-II-m-B-13680	Ansamblul reședinței patriarhale	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	731A	1930
3.	AG-II-m-B-13680.01	Reședința patriarhală – casă veche	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	731A	1930
4.	AG-II-m-B-13680.02	Reședința patriarhală – casă nouă	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	731A	1930
5.	AG-II-m-B-13680.03	Anexe	sat DRAGOSLAVELE; comuna	731A	1930

			DRAGOSLAVELE		
6.	AG-II-m-B-13680.04	Parc	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	731A	1930
7.	AG-II-m-B-13683	Școală	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Șos. Brașovului 221	1886
8.	AG-II-m-A-13677	Biserica "Adormirea Maicii Domnului" - Joseni	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Șos. Brașovului 587	1661
9.	AG-II-m-B-13682	Casa Ologel	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Str. Valea Caselor 299	1880
10.	AG-II-m-A-13678	Biserica "Înălțarea Domnului" - Suseni	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Str. Valea Caselor 557	1745
11.	AG-II-m-B-13681	Casa Catrinescu	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Str. Valea Caselor 572	1848
12.	AG-IV-m-A-13952	A doua cruce a lui Lupu Vameșul	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Pe dreapta șoselei spre Rucăr	1716
13.	AG-IV-m-A-13954	Cruce de piatră	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Pe "Dealul Naca", în cimitirul creștin după Evanghelie	1674
14.	AG-IV-m-A-13949	Cruce de piatră	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Șos. Brașovului, în centru, în fața casei nr. 162	1632-1654
15.	AG-IV-m-A-13950	Cruce de piatră	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Șos. Brașovului, în zidul casei Dumitru Arsu, (nr. 626 A)	1632-1654
16.	AG-IV-m-A-13951	Crucea de piatră a lui Lupu Vameșul	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Șos. Brașovului, în zidul curții Dima (nr. 590)	1692
17.	AG-IV-m-A-13953	Crucea de piatră a lui Coman Pârcălabul	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Șos. Târgoviștei, în "Valea Năcii", în troiță nouă	1724
18.	AG-IV-m-A-13948	Cruce de piatră	sat DRAGOSLAVELE; comuna DRAGOSLAVELE	Str. Valea Caselor 557, pe zidul de incintă al bisericii "Înălțarea Domnului" - Suseni	1665

Comuna Rucăr

Nr. crt.	Cod Listă MI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-I-s-A-13375	Castellum	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Scărișoara 34, "Scărișoara" sau "Câmpul Rucărului", la NE de satul Rucăr, în lunca pâ râului Râușor	înc. sec. II p. Chr., Epoca romană
2.	AG-II-m-A-13782	Dârstă cu pivă	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Dârstei, în lunca Dâmboviței	mijl. sec. XIX
3.	AG-II-m-A-13780	Biserica "Sf. Mucenici Gheorghe și Dumitru" - Suseni	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Mănăstirii	1780
4.	AG-II-m-B-13781	Casa Arsulescu	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Păpușa 100	sf. sec. XIX
5.	AG-II-m-B-13783	Casa de lemn Țuluca Năstase	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Râușor 141	ante 1955
6.	AG-IV-m-A-13993	Cruce de piatră "a Bastii"	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Pe malul stâng al pâ râului Râușor	1671
7.	AG-IV-m-A-13997	Cruce de piatră	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Brașovului, "La Roghina", în fața proprietății Maria Ochi (nr. 64)	1614
8.	AG-IV-m-A-13995	Cruce de piatră	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Dârstei, în "Gura Cheii", în fața proprietății Gh. Ungureanu (nr. 2)	1723
9.	AG-IV-m-A-13998	Cruce de piatră	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Lunca, la troița din fața casei C. Ungureanu (nr. 22)	1669-1672
10.	AG-IV-m-A-13996	Crucea de piatră "Olteanu"	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Păpușa, Cartier Râușor, pe malul drept al pâ râului Râușor	1735
11.	AG-IV-m-A-14000	Cruce de piatră	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Poarta Câmpului, vis-a-vis de Ocolul Silvic	1710
12.	AG-IV-m-A-13999	Cruce de piatră	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Tabaci, în "Gura Cheii", la troița lui Moise Bunescu	1678-1688
13.	AG-IV-m-A-13994	Cruce de piatră "a Lăncii"	sat RUCĂR; comuna RUCĂR	Str. Valea Poienii, în fața proprietății Iosif Simene (nr. 46)	1613-1614

Comuna Valea Mare Pravăț

Nr. crt.	Cod Listă Monumente Istorice	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AG-II-a-B-13485	Ansamblul conacului Alimănișteanu	sat BILCEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ, municipiul CÂMPULUNG		1938
2.	AG-II-m-B-13485.01	Conac	sat BILCEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ, municipiul CÂMPULUNG		1938
3.	AG-II-m-B-13485.02	Biserică	sat BILCEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ, municipiul CÂMPULUNG		1938
4.	AG-II-m-B-13485.03	Anexe conac	sat BILCEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ, municipiul CÂMPULUNG		1900
5.	AG-II-m-B-13485.04	Parc	sat BILCEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ, municipiul CÂMPULUNG		1938
6.	AG-II-a-A-13748	Schitul rupestru Nămăești	sat NĂMĂEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ		sec. XIX
7.	AG-II-m-A-13748.01	Biserica rupestră "Izvorul Tămăduirii"	sat NĂMĂEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ		sec. XIX
8.	AG-II-m-A-13748.02	Case monastice (14 clădiri)	sat NĂMĂEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ		sec. XIX
9.	AG-II-m-A-13748.03	Clopotniță	sat NĂMĂEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ		sec. XIX
10.	AG-II-m-A-13748.04	Incintă	sat NĂMĂEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ		sec. XIX
11.	AG-II-m-A-13749	Biserica "Sf. Nicolae"	sat NĂMĂEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ		1788
12.	AG-IV-m-B-13976	Casa George Topârceanu	sat NĂMĂEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ		sf. sec. XIX
13.	AG-IV-m-A-13977	Cruce de piatră	sat NĂMĂEȘTI; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ	"La Costiță"	1730
14.	AG-IV-m-A-14019	Cruce de piatră	sat PIETROASA; comuna VALEA MARE-PRAVĂȚ	Str. Calea Pietroasă 161, în curtea bisericii "Sf. M. Mc. Dimitrie"	1755, strămutată 2009

15.	AG-IV-m-A-14017	Mausoleul Eroilor din Războiul 1916-1918	sat VALEA MARE PRAVĂȚ; comuna VALEA MARE PRAVĂȚ	Pe dealul Mateiaș, versant S	
-----	-----------------	--	--	---------------------------------	--

Sursă: <http://cimec.ro>

Unitățile de cazare clasificată din comuna Lerești, mai 2023

Nr. crt.	Denumirea unității	Tip structură	Categoria de confort	Nr. spații	Nr. locuri	Adresa
1.	JUPÂNIȚA	pensiune turistică	4 flori	10	20	Str. LT. LAZEA, nr.1 117430
2.	URSULEȚUL VOINA 1	camere de închiriat	3 stele	3	6	UP V PARCELA 61, PUNCT "BĂTRÂNA"
3.	URSULEȚUL VOINA 2	camere de închiriat	2 stele	4	8	UP V PARCELA 61, PCT. "BĂTRÂNA"
4.	VOINA	cabană turistică	3 stele	30	84	-
5.	AMADA	pensiune turistică	3 margarete	10	22	General Vasile Milea, nr. 715
6.	CASA GAGEA	camere de închiriat	3 stele	5	10	Str. Valea Mărului Mare, Nr. 314
7.	CASA VÂNĂTORULUI	camere de închiriat	2 stele	3	6	Str. General Vasile Milea, nr. 765A
8.	CASA VÂNĂTORULUI	apartamente de închiriat	3 stele	1	7	Str. Gen. Vasile Milea, Nr. 765A
9.	CERBUL	căsuțe tip camping	3 stele	6	12	Ulița Moraru, Nr. 480G
10.	CERBUL	pensiune turistică	3 margarete	2	6	Ulița Moraru, Nr. 480G
11.	RÂUȘOR	vilă turistică	1 stea	7	19	Str. General Vasile Milea, nr. 99
12.	CASA BUNICILOR DIN LEREȘTI	camere de închiriat	2 stele	2	4	Str. Herișanu, Nr. 205, C2
13.	SĂSEASCĂ	pensiune turistică	3 margarete	8	16	Strada G-ral Vasile Milea, nr.2
14.	CASA DRUMEȚILOR	camere de închiriat	1 stea	7	14	punct Valea Largă

15.	CASA RIM	camere de închiriat	3 stele	4	8	sat Voinești, str.General Vasile Milea, nr.536A
16.	TREI TAURI	camere de închiriat	3 stele	8	16	Str. General Vasile Milea nr. 93

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>),
accesat la 9 mai 2023

Unitățile de alimentație publică din comuna Lerești, mai 2023

Nr. crt.	Denumirea unității	Tipologie	Categoria	Nr. locuri	Adresa
1.	AMADA	restaurant pensiune	3 stele	138	Str. General Vasile Milea nr. 715
2.	CABANA VOINA	restaurant clasic	2 stele	180	INCINTA CABANA VOINA
3.	POIANA LERULUI	restaurant clasic	3 stele	106	STR FRASINEATA, NR 630A
4.	CERBUL	restaurant clasic	2 stele	84	Ulița Moraru, Nr. 480G
5.	CASA RIM	bufet-bar	2 stele	70	Str. Gen Vasile Milea, Nr. 536A

Sursa: baza de date a Ministerului Antreprenoriatului și Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>), accesat la 9 mai 2023

HĂRȚI

Harta administrativ teritorială a UAT Lerești

Harta rețea Natura 2000 – Situri de Importanță Comunitară

ROSCI de pe teritoriul UAT Lerești

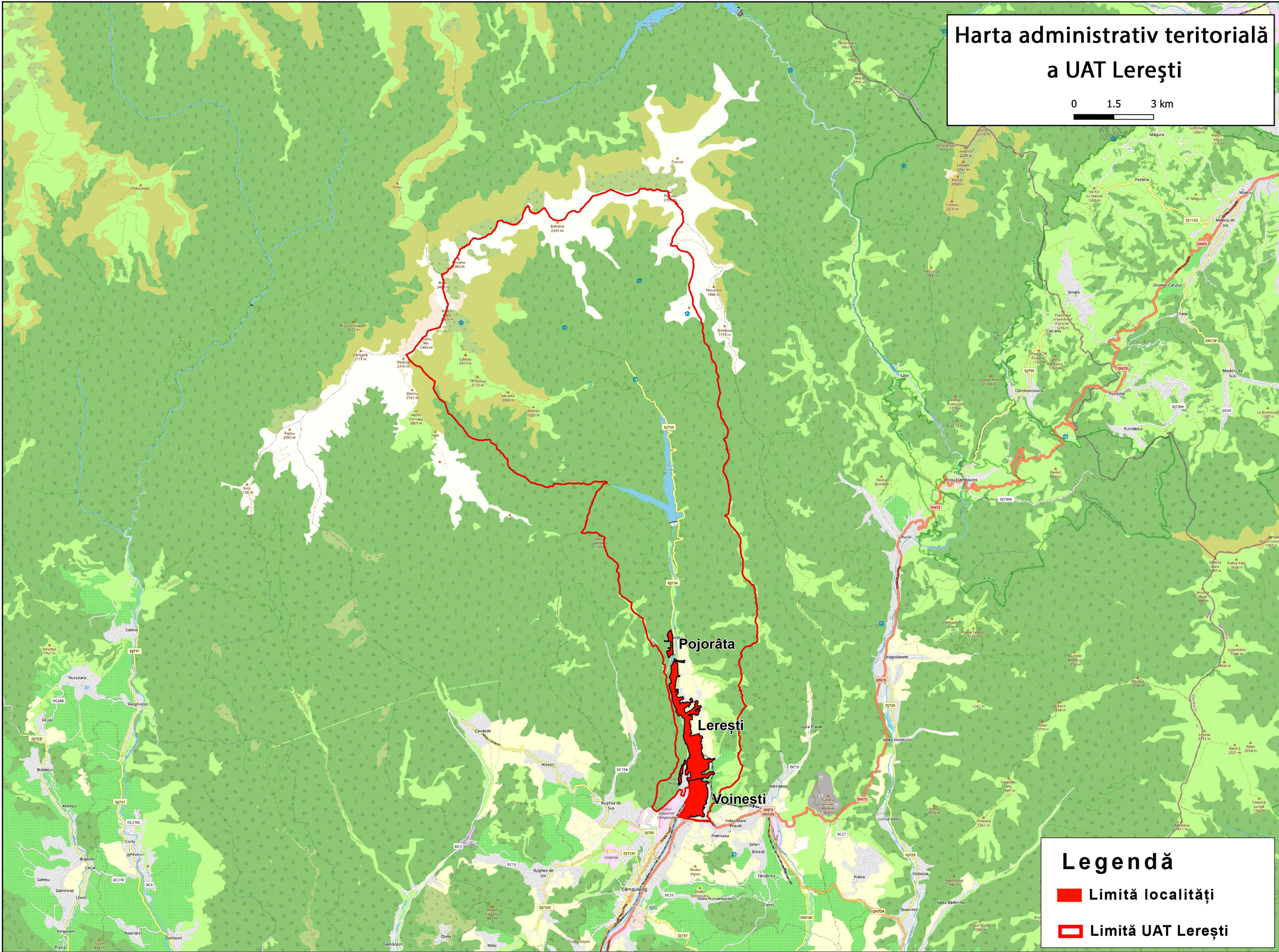

Harta administrativ teritorială a UAT Lerești

0

1.5

3 km

Legendă

Limită localități

Limită UAT Lerești

**Situri de importanță comunitară (SCI)
pe teritoriul UAT Lerești**

